

సంపుటి: 73 సంచిక: 41 పుటలు: 52

జాగృతి

60 5123 - శ్రీ పువ్వుల లక్ష్మణం పోస్టాఫీసు

23-29 ఆగస్టు 2021

వెల: ₹15/-

లబ్ధిదారులకు

'లక్ష్మి' బీవెన

ఇ-రూపి

బ్యాంకు ఖాతా లేని పౌరులకు
చేసే నగదు బదలీ పారదర్శకంగా ఉండేందుకు
ఈ నూతన విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టారు

అమృత ఘడియల్లో
స్థిరంగా అడుగులేద్దాం!

జాగృతి చందాను చెల్లించడానికి పక్కమన్న క్యూఆర్ కోడ్ను మీ మొబైల్‌లో స్కాన్ చేయండి. లేదా <http://payit.cc/S18970> అని బ్రౌజర్‌లో టైప్ చేయండి.

73 ఏళ్లుగా వెలువడుతున్న జాతీయ తెలుగు వారపత్రిక

MAHAVEER GROUP OF INSTITUTIONS

(AN ISO 9001-2008 CERTIFIED INSTITUTION)

Estd : 2001

Courses Offered :

B.Tech	ECE EEE CSE IT MECH. CIVIL AERO	PG
M.Tech	DE & CS VLSI PE & ES CSE SE AMS	MBA

Counseling Code : MHVR

MAHAVEER

INSTITUTE OF SCIENCE & TECHNOLOGY

(Approved by AICTE, Affiliated to JNTUH, Hyderabad.)

Email: mist.admissions@gmail.com | website : mist.ac.in

Estd : 2008

Courses Offered :

Polytechnic	DECE DEEE DCME DME DCE
--------------------	--------------------------------

Counseling Code : MHVR

MAHAVEER

Institute of Science & Technology Polytechnic (2nd Shift)

(Approved by AICTE, Affiliated to SBTET Hyderabad.)

Email: mist.admissions@gmail.com | website : mist.ac.in

Estd : 2010

Courses Offered :

B.Tech	ECE EEE CSE MECH.
---------------	-------------------------

Counseling Code : AARM

AAR MAHAVEER

ENGINEERING COLLEGE

(Approved by AICTE, Affiliated to JNTUH, Hyderabad.)

Email: aarm.admissions@gmail.com | website : aarm.ac.in

Estd : 2014

Courses Offered :

B.Com	Computers & General	B.Sc	MSCs
--------------	---------------------	-------------	------

MAHAVEER DEGREE COLLEGE

For Arts, Commerce & Science

(Approved by Telangana Govt. - Affiliated to Osmania University)

Email: mdc.admissions@gmail.com | website : mahaveerdegreecollege.com

Sponsored by **MAHAVEER EDUCATIONAL SOCIETY**

FOR NRI / MANAGEMENT SEATS

Ph: 040-29880079, 29880086, 29880089, 29880081, 29880087

Cell : 9542001907, 9849944411

Vyasapuri, Bandlaguda, Post : Keshavgiri, Hyderabad - 500 005.

తెలంగాణ ముద్దుబడ్డ కేంద్ర పర్యాటక,
సాంస్కృతిక, ఈశాన్య రాష్ట్రాల అభివృద్ధి
శాఖల మంత్రి **గా.శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డికి**
హార్దిక స్వాగతం.

ప్రియతమ ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ
నాయకత్వంలో ఎన్నిది ప్రభుత్వం
చేపడుతున్న అభివృద్ధి సంక్షేమ
కార్యక్రమాలలో ప్రజలను భాగస్వాములుగా
చేయడమే లక్ష్యంగా చేపడుతున్న
జన ఆశీర్వాద యాత్ర
విజయవంతం కావాలని కోరుకుంటూ....

ప్రజలందరికీ...
రక్షాబంధన్, కృష్ణాష్టమి
శుభాకాంక్షలతో...

కె.కృష్ణారావు, స్టాన్లీ ఇంజనీరింగ్ కాలేజీ, అబద్స్, హైదరాబాద్, తెలంగాణ

Printed & Published by **Nagol Sreenivas Reddy** on behalf of **Jagriti Prakashan Trust** and printed at Kala Jyothi Process Ltd, 1-1-60/5, Musheerabad, RTC 'X' Road, Hyderabad-500 020. And published at Jagriti Bhavan, 3-4-228/4/1, Lingampalli, Kachiguda, Hyderabad - 500 027.

Editor : Dr. Goparaju Narayana Rao.

సర్క్యులేషన్ వివరాలు, ఫిర్యాదులు, వ్యాపార ప్రకటనల వివరాల కోసం
(ఉ|| 11 నుండి సా|| 6 గంటల మధ్య) సంప్రదించండి.

బి. నాగరాజు సర్క్యులేషన్ మేనేజర్ 040-27561453/9959997013

జాగృతి చందా - సూచనలు

5 సం||ల చందా రూ.3000, సంవత్సర చందా రూ.650, విడి ప్రతి రూ.15

- ◆ అద్రస్సులో పేరు, ఇంటి నెం., గ్రామం, మండలం, జిల్లా, పిన్ కోడ్, మొబైల్ నెం. సమగ్రంగా ఉండాలి. లేకుంటే కంప్యూటర్ ఆమోదించదు.
- ◆ తాత్కాలిక రసీదు చేరిన 15 రోజుల తర్వాత చందా నెం., ప్రారంభ తేదీ వివరాలు మీకు ఎన్.ఎం.ఎస్. చేస్తాం. ఆ వెంటనే సంచిక కూడా అందుతుంది. మీరు చందా నెం. నోట్ చేసుకోవాలి.
- ◆ పత్రిక అందకపోతే వెంటనే సంప్రదించగలరు. చిరునామా మారితే కార్యాలయానికి విధిగా తెలపండి.

చందా కట్టించే వారికి సూచనలు :

- ◆ చందాలు వసూలు చేసి పంపేవారు తమ పూర్తిపేరు, సెల్ నెం. రాయాలి.
- ◆ రసీదుపై చందాదారుని పూర్తి చిరునామా, పిన్ కోడ్, సెల్ నెం., ఈమెయిల్ ఉండాలి. వివరాలు jagritiweeklysub@gmail.comకు మెయిల్ చేయాలి.
- ◆ ఆన్లైన్/చెక్ ద్వారా కూడా చెల్లించవచ్చు. డబ్బు పంపాక 040-27561453/ 9959997013 సంబర్ధకు తెలియజేయాలి.
- ◆ మరిన్ని వివరాలకు చందాపుస్తకంలో మొదటి రసీదు వెనుక చూడగలరు.

చందా పంపవలసిన చిరునామా :

- ◆ 3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-500 027.

జాగృతి బ్యాంకు ఖాతా వివరాలు :

- ◆ A/c Name & No. Jagriti Prakashan Trust, 920010061405325, Axis Bank, Kothapet Branch. IFSC : UTIB0002157, PAN : AAATJ3829L
- ◆ చెక్కు డిడిపై Jagriti Prakashan Trust అని అంగ్లంలో రాయాలి.

సంపాదక మండలితో సంప్రదింపుల కోసం

(ఉ|| 11 నుండి సా|| 6 గంటల మధ్య)

కె. దుర్గారెడ్డి	అసోసియేట్ ఎడిటర్	9959310103
కె. హరీష్	సబ్ ఎడిటర్	9959991304

డిజైనర్లు : సిహెచ్. కుమార్, జి. తుకారాం

ఆగస్ట్ 15, 1947న స్వాతంత్ర్యం వచ్చింది. ఇది సత్యం. మరోపక్క అఖండ భారత్ రెండు ముక్కలైంది. ఇది చేదునిజం. ఈ విభజన ప్రపంచ చరిత్రలోనే రక్తపాతం ఘట్టమనేది కఠోర చారిత్రక వాస్తవం. ఇది ఈ దేశ ప్రజల రక్తంలో ఇంకాళి, కేవలం గుర్తు చేసుకోవడం కాదు. ఇది గాయాన్ని రేపడం కాదు. దేశం స్వతంత్రమవుతోందన్న వార్త వినడమే కానీ, దాని ఫలాలను ఒక్క గంట కూడా అనుభవించలేక, అప్పటి చారిత్రక తప్పిదాలకు బలైన అమాయక భారతీయులకు నివాళి ఘటించడం మాత్రమే. జనవరి 30న సమరయోధులను తలుచుకున్నట్లే, లక్షలలో ఉన్న విభజన బలిదానాలకూ నివాళులర్పించడం ప్రతి తరానికి ఉన్న విధ్యుక్త ధర్మం. ఏటా ఆగస్ట్ 14వ తేదీని ఇకపై విభజన గాయాల సంస్మరణ దినంగా జరుపుకుందామని ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ ఇచ్చిన పిలుపు ఉద్దేశం అదే. 74 ఏళ్లుగా ఆ బలిదానాలకు దక్కని మర్యాద ఇక నుంచి దక్కాలి.

ఎలాంటి గాయాన్నయినా కాలం మాన్పుగలదని అంటారు. కానీ విభజన భారతజాతికి చేసిన గాయం మాత్రం ఇప్పటికీ మానలేదు. ఆ దుర్ఘటన మీద కొన్ని లక్షల పేజీల సమాచారం లేదా సాహిత్యం వెల్లువెత్తింది. చరిత్రకారులే కాదు, సృజనాత్మక రచయితలే కాదు, నాటి క్షతగాత్రులు కూడా ఆ పీడకలలను అక్షరాలతో గుదిగుచ్చారు. వాటిని నమోదు చేసి గుండెమంటను శాంతింప చేసుకున్నారనాలి. రక్తంతో తడసిన ఊళ్లు, శవాల గుట్టలతో వచ్చిన రైళ్లు, బూడిదగుట్టలైన ఇళ్లు, స్త్రీల పిల్లల ఆర్తనాదాలు ఆ కొన్ని రోజులను వణికించాయి. ఆ ఉన్నాడం చూసి అహింసామంత్రం విఫలమైంది. చిత్రంగా, బ్రిటిష్ ఇండియా సైనికులు, పోలీసులు అహింసామూర్తులైపోయారు. భారత్కు హిందూ-ముస్లిం కలహాలు కొత్తకాదు. ముస్లింలీగ్ బలపడినాకా వాటి స్వరూపమే మారింది. ముస్లింలకో దేశం అన్న ఉన్నాడం తలకెక్కిన తరువాత స్వైర విహారం చేసిన క్రూరత్వం ముందు రాక్షసత్వం, పశుత్వం తలదించు కున్నాయి. ఇది వాస్తవం, ప్రపంచం అంగీకరించిన సత్యం. ఆ అనంత దుఃఖం ముమ్మాటికీ జాతీయ కాంగ్రెస్ బుజ్జగింపు ధోరణి ఫలితం. అమృతా ప్రితమ్, భీష్మ సహస్ని,

శాలివాహన 1943 శ్రీ ఘన శ్రావణ బహుళ పాడ్యమి

ముఖపత్ర కథనం
లబ్ధిదారులకు 'లక్ష్మి' దీవెన
ఇ-రూపి

లోపలి పేజీలలో...

జాతీయం

మన విపక్ష ఎంపీల నిర్వాకం

నేతాజీ - ధారావాహిక

జపాన్ చేతిలో తోలుబొమ్మా?!

- ఎం.వి.ఆర్. శాస్త్రి

జాగృతి

సంపాదక్రియం

గుల్జార్, కుట్టిప్రసాద్, కుప్రంత సింగ్, సాదత్ హసన్ మంట్, ఇస్మత్ చుగ్తాయ్ వంటి ఎందరో ఆనాడు గాయపడిన మనిషితనానికి అక్షరరూపం ఇచ్చారు.

ముస్లింలు అధిక సంఖ్యలో ఉన్న ప్రాంతాలకు స్వతంత్ర హోదా ఇవ్వాలని 1940నాటి లాహోర్ సమావేశాలలో ముస్లిం లీగ్ తీర్మానించింది. ఆ మాటకే నాటి చాలా పత్రికలు 'పాకిస్తాన్' అన్న రూపాన్ని ఆపాదించాయన్న విమర్శ ఉంది. అంటే జిన్నా అంతరంగాన్ని అనుకోకుండా పత్రికలు చాటిచెప్పాయి. ఆగస్ట్ 16, 1946న ముస్లింలీగ్ నాయకుడు మహమ్మద్ జిన్నా ప్రత్యక్ష చర్య దినం అంటూ బొంబాయిలో పిలుపునిచ్చాడు. ఆ పిలుపు హుసేన్ షహీద్

ఆగస్ట్ 14 సంస్మరణ దినం

సుప్రహర్ది (ముస్లింలీగ్) ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న కలకత్తాలో ప్రతిఘటించింది. విభజన నెత్తుటి కాండకు అదే ఆరంభం. 4000 మంది చనిపోయారు. లక్ష మంది నిరాశ్రయులయ్యారు. అత్యంత బీభత్సమైన నౌఖాళి హత్యలు ఆ ఆక్టోబర్ 10న జరిగాయి. రక్తం రుచి మరిగిన లీగ్ రక్తక్రీడను నిలువరించడానికి జాతీయ కాంగ్రెస్ చేసినదల్లా ఉపవాసాలు, ఉపన్యాసాలు, ఉపదేశాలే. కాగల కార్యాన్ని గంధర్వులే తీర్చారని బ్రిటిష్ సర్కారు భావించింది. జూన్ 3, 1947 దేశ విభజన ప్రణాళికను జాతీయ కాంగ్రెస్, లీగ్ ఆమోదించాయి. చిత్రం, అంతవరకు స్వరాజ్య సమర సేనానిగా వెలిగిన గాంధీజీకి అంతటి చరిత్రాత్మక సమావేశంలో స్థానం దక్కలేదు. సేనాని ప్రమేయం లేకుండా సమరం ముగిసింది.

బారిష్టర్ సిరిల్ రాడ్క్లిఫ్ నేతగా బొంబర్ కమిషన్ ఏర్పాటయింది.

మెహర్వంద్ మహాజన్, తేజ్ సింగ్ (కాంగ్రెస్), దీన్ మహమ్మద్, మహమ్మద్ మునీర్ (ముస్లిం లీగ్) సభ్యులు. అంటే ఆంగ్లేయుడు సహా ఐదుగురు సభ్యుల ఆ కమిషన్లో ముగ్గురు భారత వ్యతిరేకులే. కాలదోషం పట్టిన భౌగోళిక పటాలతోనే విభజన ఘనకార్యం పూర్తి చేసినట్టు ఒక సందర్భంలో రాడ్క్లిఫ్ అంగీకరించాడు. అసలు లాహోర్ మీదే (భారతీయులది), కాని చివరిక్షణంలో నిర్ణయం మారినది ప్రఖ్యాత పత్రికా రచయిత కుట్టిప్రసాద్ నయ్యర్ కు ఇచ్చిన ఇంటర్వ్యూలో (1971)లో ఆయనే చెప్పడం ఇంకా చిత్రం. అంతకు మించిన ఘోరం, 1948లో స్వాతంత్ర్యం ఇస్తామని చెప్పి, ముస్లిం లీగ్ బెదిరింపులతో ఆగస్ట్ 15, 1947నే అదరా బాదరా ఇచ్చారు. దేశ విభజన అధికారికంగా 17వ తేదీన జరిగింది. 1,700 కిలోమీటర్ల సరిహద్దు నిర్ణయం ఇంత హడావిడిగా, ప్రణాళిక లేకుండా జరిగింది. ఫలితం- ఆనాటి ఘోరకలి.

ఎంతమంది చనిపోయారు? రెండు లక్షల నుంచి 20 లక్షలు. ఇందులో హిందువులు ఎంతమంది? మహిళలు ఎందరు? ఇంతవరకు తెలియదు. 'రెండు నుంచి ఇరవై లక్షలు' అనే కాకిలెక్కే ఆ ప్రాణాల పట్ల స్వతంత్ర భారత తొలితరం పాలకులకు ఉన్న గౌరవాన్ని తెలియచేయడం లేదా? లైంగిక అత్యాచారాలకు గురైనవారు, ఆహూతి లేకుండా పోయిన మహిళలు, బాలికలు 75,000 నుంచి ఒక లక్ష. అటు లాహోర్లో ఊచకోతకు గురైన 35 మంది సిక్కుల దేహాల నుంచి నెత్తురోడుతుండగానే ఇటు ఆగస్ట్ 14, 1947 అర్ధరాత్రి ఎర్రకోట మీద నెహ్రూ గంభీరపన్యాసం ఇచ్చారు- ఆనాటి కన్నీళ్ల ఊసే లేకుండా.

చరిత్ర అధ్యయనంలో, అవగాహనలో 'అయితే' (ఇఫ్) అనే భావనకు చోటు లేదు. కానీ వర్తమాన పరిస్థితులను, అంటే మన జీవితాలను చరిత్ర ప్రభావితం చేస్తుంది, చేస్తోంది. ఒక పూరాతన భూమి స్వతంత్రం సాధించిన క్షణాలు ఇవ్వగలిగే ఆనందాన్నే కాదు, అసలు ప్రాణాలనే కోల్పోయిన అభాగ్యులను తలుచుకోవడం విధాయకం. రెండు నిమిషాలు మౌనం పాటించడం దేశ పౌరుల ధర్మం.

23 ఆగస్టు 2021, సోమవారం

అసతో మా సద్గమయ తమసో మా జ్యోతిర్గమయ మృత్యోర్మా అమృతంగమయ - బృహదారణ్యకోపనిషత్

ధారావాహిక నవల

ఆమె మారింది

- గంటి భానుమతి

26లో

ప్రత్యేక వ్యాసం

తెలుగు వెలుగుతోందా?!

36లో

కథ

అప్రావధానం

- పాణ్యం దత్తశర్మ

32లో

అంతర్జాతీయం

ప్రపంచం మెచ్చిన 'అధ్యక్షుడు'

40లో

దేశభక్తి.... భాషాసురక్తి (మహిళ)

ఓటమి భయంతోనే.. (తెలంగాణ)

ఎయిడెడ్ విద్యకు సర్కారు ఎసరు (ఆంధ్రప్రదేశ్)

అమృత ఘడియల్లో స్థిరంగా అడుగులేద్దాం! (సందేశం)

ఆ సమర జ్ఞాపకం వెలుగుతో.. (వేదిక)

తేటతేట తెలుగు.. తెల్లవారి వెలుగు.. (సాహిత్యం)

సంస్కృతంతో సంస్కృతి పరిరక్షణ (ప్రత్యేక వ్యాసం)

- 10

- 14

- 16

- 18

- 24

- 30

- 35

కొత్త తరాలని ప్రోత్సహించాలి! (నేను నుంచి మనం-4)

క్రీడాకారులు యావత్ జాతి సంపద (క్రీడ)

వార్తా విశేషాలు

బాలజాగృతి

వారఫలాలు

పదరసం

'పాగలో' గాడి ప్రేమకథ! (సినిమా)

- 38

- 43

- 44

- 46

- 48

- 49

- 50

ఒకప్పుడు అన్ని సమాజాలలో వస్తు మార్పిడి విధానమే చెలామణి అయింది. పురాతన భారతదేశంలోను అదే అమలయింది. కానీ కారణాలు ఏమైనా కొనుగోలుకు నగదు చెలామణిలోకి రాక తప్పలేదు. బంగారు, వెండి, రాగి నాణేలు వచ్చాయి. ఆ నగదుకు ఎన్నో పేర్లు. కొన్ని వందల సంవత్సరాల తరువాత నగదు చెల్లింపులలోను ఇబ్బందులు ఉన్నాయని తేలింది. కొన్ని వందల సంవత్సరాలు ఇచ్చిన ఈ అనుభవాల తరువాత ఇప్పుడు నగదు రహిత సమాజం వైపు ప్రపంచం అడుగులు వేస్తోంది. ప్రపంచంలోనే అత్యంత వేగంగా అభివృద్ధి చెందుతున్న ఆర్థిక వ్యవస్థగా భారత్ కూడా అదే బాటలో పయనిస్తున్నది. ఈ ప్రయాణంలో కొన్ని అడుగులు పడ్డాయి కూడా. అందులో భాగమే ఆగస్ట్ 2న ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ లాంఛనంగా ప్రారంభించిన 'ఇ-రూపి' విధానం.

వస్తు మార్పిడి వ్యవస్థ నుంచి ఇ-రూపి దాకా సాగిన ఈ ప్రయాణం సుదీర్ఘమైనదే కాదు, అవసరమైనది. కాలానుగుణంగా సాగుతున్నదే. మారుతున్నదే కూడా. రూపి లేదా రూపాయి అన్న పేరుతోనే బ్రిటిష్ వాళ్లు కరెన్సీ ముద్రించారు. ఈ పదానికి మూలం 'రూప్యకం/రూప్య' అనే సంస్కృత పదం. రూప్యకం అంటే వెండినాణెం. అయితే షేర్షా సూర్ 1540-45 మధ్య చెలామణిలోకి తెచ్చిన వెండి నాణెం చిరకాలం చెలామణిలో ఉంది. బానిస వంశరాజులలో ఒకడైన షేర్షా రూపొందించిన వెండినాణెం, తరువాత వచ్చిన మొగలులు, ఆపై బ్రిటిష్ ఇండియా కూడా కొనసాగించారు. ప్రస్తుతం భారతీయ రిజర్వ్ బ్యాంక్ చెలామణి చేస్తున్న రూపాయి లేదా రూపి 1934 చట్టం మేరకు విడుదల అవుతున్నది.

మన దేశంలో మొట్టమొదటిగా కాగితపు కరెన్సీ చెలామణిలోకి వచ్చిన కాలం - క్రీస్తుశకం 1770-1832. మూడు బ్యాంకులు- బ్యాంక్ ఆఫ్ హిందుస్తాన్ (1770-1832), జనరల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ బెంగాల్ అండ్ జహార్ (1773-75), బెంగాల్ బ్యాంక్ (1784-91) అప్పుడు ఉన్నాయి. అంటే ఈస్టిండియా కంపెనీయే దీనిని ఆరంభించింది. కాబట్టి అదొక దశగా చూడవచ్చు. దేశం రాణి పాలనలోకి వచ్చిన ఐదేళ్లకే అంటే 1861లోనే కరెన్సీ ముద్రణ మీద ప్రభుత్వ గూఢాధిపత్యం వచ్చింది. ఏప్రిల్ 1, 1935లో రిజర్వ్ బ్యాంకు ఉనికిలోకి వచ్చింది. ఇదే 1938, జనవరిలో ఐదు రూపాయల నోటును విడుదల చేసింది. మరొక నెలకే రూ. 10, రూ. 100, రూ. 1,000, రూ. 10,000 నోట్లు విడుదలయ్యాయి. 1940లో రూపాయి నోటు మొదటిసారి అచ్చయింది. 1943లో రెండు రూపాయల నోటు ముద్రించారు. 1950లో మొదటిసారిగా స్వతంత్ర భారత్ కరెన్సీ తయారయింది. ఒక పైస, కొన్ని అణాల (ఆరు పైసలు), నాణేలు, రూపాయి నోటు వచ్చాయి.

1954లో రూ. 1,000, 5,000, 10,000 పెద్ద నోట్లు రద్దు చేశారు. అంటే స్వతంత్ర భారతదేశంలో ఇంగ్లీష్ వాళ్ల కరెన్సీ కొంతకాలం చెలామణి అయింది. 1987లో రూ. 500 నోటు వచ్చింది. 2010లో ఆర్ఎస్ అన్న గుర్తును అధికారికంగా గుర్తించారు. 2016లో నరేంద్ర మోదీ పెద్ద నోట్లు రద్దు చేశారు. కరెన్సీ తయారీలో ఇన్ని మార్పులు రావడానికి ఆయా ఆర్థిక, సామాజిక పరిస్థితులు దారి తీశాయని మరువరాదు. ఇప్పుడు భారతదేశం ఇ-రూపి దిశగా అడుగులు వేస్తున్నది. ఇది నగద రహిత దశను చేరుకోవడానికి ముందుకు సాగుతున్న ప్రయాణమే గానీ, వస్తు మార్పిడి వ్యవస్థ కోసం వెనకకు మరలడం మాత్రం కాదు.

ఆగస్ట్ రెండున

ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ

ఇ-రూపిని ఆవిష్కరించారని

పత్రికల్లో చూసి ఉంటారు. ఈ ఇ-రూపి

అంటే ఏమిటి? దీనిని ఎలా వాడాలి? దానివల్ల

ప్రయోజనాలు ఏమిటి? తదితర అంశాలపై ప్రజలలో

చాలా మందికి అవగాహన లేదు. అవగాహన కలిగిన

కొందరిలో ఇది డిజిటల్ కరెన్సీనా? బిట్కాయిన్ వంటి వాటికి

ప్రత్యమ్నాయమా? అనే సందేహాలు కూడా ఉన్నాయి. ఇ-రూపి

అన్నది ప్రిపెయిడ్ (ముందస్తుగా చెల్లించిన బహుమతి కూపన్) గిఫ్ట్

వోచర్ వంటిది. దీనితో ప్రభుత్వం ఇప్పటికే అమలు జరుపుతున్న డైరెక్ట్

బెనిఫిట్ ట్రాన్స్ఫర్ (డిబిటి-నగదు బదలీ పథకం- లబ్ధిదారులకే నేరుగా చెల్లింపు)

విధానం మరింత మెరుగైన రీతిలో అమలు జరపడానికి వీలవుతుంది. ఇ-రూపి

విధానంలో లబ్ధిదారుల చరవాణికి సంక్షిప్త సందేశం కాని లేక ఒక క్యూ ఆర్ కోడ్ కాని

వస్తుంది. దాని సారాంశమేమిటంటే ఒక నిర్దిష్టమైన అవసరం కోసం కొంత నగదును ఈ

అబ్బిదారులకు 'లక్ష్మి' దీవెన ఇ-రూపి

సందేశం కాని, కోడ్ కాని వచ్చినవారు వాడుకోవచ్చు. ఉదాహరణకు ప్రభుత్వం ఎవరికైనా హృద్రోగ చికిత్స కోసం రెండు లక్షల రూపాయలు సహాయాన్ని మంజూరు చేస్తే ఆ సొమ్మును లబ్ధిదారుడి చరవాణికి సంక్షిప్త సందేశం, లేదా కోడ్ ద్వారా అందుతుంది. అప్పుడు ఆ లబ్ధిదారులు తనకు నచ్చిన ఆసుపత్రిలో చికిత్స చేయించుకుని ఈ కోడ్ ద్వారా రెండు లక్షల రూపాయల వరకు చెల్లించవచ్చు. ఆసుపత్రి యాజమాన్యాలు ఇలాంటి చెల్లింపులకు అభ్యంతరం చెప్పవు. ఎందుకంటే ఈ కోడ్‌ను పంపడానికి ముందే ప్రభుత్వం లబ్ధిదారుని వక్షాన రెండు లక్షల రూపాయలు జమచేస్తుంది. కాబట్టి, ఆసుపత్రి వారికి ఈ సొమ్ము ఎటువంటి ఇబ్బంది లేకుండా చేరుతుంది.

ఇ-రూపిని వినియోగించుకోవడానికి లబ్ధిదారునికి ఇంటర్నెట్ బ్యాంకింగ్ సౌకర్యంకాని, క్రెడిట్ లేదా డెబిట్ కార్డు కాని ఉండవలసిన అవసరం లేదు. అలాగే లబ్ధిదారుడు తన వ్యక్తిగత వివరాలను కాపాడుకున్నట్లు అవుతుంది. లబ్ధిదారుడి బ్యాంకు ఖాతా లేకపోయినా

ఇ-రూపి సౌకర్యాన్ని పొందవచ్చు.

ప్రస్తుతం దేశంలోని 1600 వరకు ఉన్న ఆసుపత్రులలో ఇ-రూపి సౌకర్యాన్ని ఉపయోగించుకుని చికిత్స పొందవచ్చు. దీని పరిధిని మరింత విస్తృతపరచటానికి వేగంగా చర్యలు తీసుకుంటున్నారు.

రూపకర్తలు ఎవరు?

ఇ-రూపిని భారత జాతీయ చెల్లింపుల కార్పొరేషన్ (NPCI)కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రిత్వశాఖకు చెందిన ఆర్థిక సేవల శాఖ, జాతీయ ఆరోగ్య సాధికార సంస్థ (NHA) సంయుక్తంగా బ్యాంకుల భాగస్వామ్యంతో రూపొందించారు. దీనిని ఇతర చెల్లింపుల విధానం కంటే వేగంగా, సౌకర్యవంతంగా ఉండే విధంగా రూపొందించే ప్రయత్నం చేశారు. గతంలో అనేక సంస్థలు సోడ్‌క్స్ కూపన్లు పేరుతో తమ ఉద్యోగులకు కూపన్లు జారీ చేసేవారు. వాటితో వినియోగదారులు తమకు అవసరమైన అనేక వస్తుసేవలను పొందేవారు. ఇప్పుడు దాదాపు అదే విధానాన్ని ప్రభుత్వం డిజిటల్ రూపంలో అందుబాటులోకి తెచ్చింది. దీనివల్ల అనేక సంస్థలు తమ ఉద్యోగులకు, ఇతరులకు కొంతమేరకు కూపన్ల రూపంలో చెల్లింపులు చేయవచ్చు. దానివల్ల ఆ

సంస్థలకు కొంత ఖర్చు తగ్గే అవకాశం ఉంది. అంతే కాదు, ఈ కూపన్ పొందిన లబ్ధిదారుడు, ఎప్పుడు, ఎక్కడ, ఎంతమేరకు వాడారనే సమాచారం కూపన్ జారీ చేసిన వారికి తెలుస్తుంది.

ఈ కూపన్లను జారీ చేసేటప్పుడే వాటిని ఎందుకోసం వాడాలి నిర్దేశించవచ్చు. ప్రభుత్వం గర్భిణులకు అందించే పోషకాలు, మందులు, వంటి అవసరాలకు ఈ కూపన్లు జారీచేస్తే, వాటిని పొందిన లబ్ధిదారులు ఆ అవసరాలకు మాత్రమే వాటిని ఉపయోగించుకోగలుగుతారు. ఇతరులెవరు, మరే ఇతర అవసరాలకు వాటిని ఉపయోగించుకోలేరు. ప్రభుత్వం ఒకవేళ కొవిడ్ వ్యాక్సీన్ వేయించుకోవటానికి ఈ ఇ-రూపిని జారీచేస్తే, లబ్ధిదారుడు తనకు నచ్చిన సెంటర్‌లో వ్యాక్సీన్ వేయించుకోవటానికి సెంటర్‌కు వెళ్లి ఈ వోచర్‌ను చూపితే ఆ సెంటర్ వారు దానిని స్కాన్ చేస్తారు. అప్పుడు లబ్ధిదారుడి చరవాణికి ఒక సంక్షిప్త సంతక సమాచారం వస్తుంది. దానిని ఆ సెంటర్ వారు చూసుకొని చెల్లింపు జరిగినట్లుగా భావించి వ్యాక్సీన్ వేస్తారు.

ఇందులో వ్యక్తిగత వివరాలు తెలియజేయవలసిన అవసరం ఉండదు కాబట్టి, ఒకరి చరవాణిని మరొకరు తీసుకొని సేవలు పొందే ప్రమాదం ఉన్నది. అయితే ఈ సదుపాయం వాడేవారి సంఖ్య పెరిగి, దాని సేవల పరిధి విస్తృతమైతే ఈ సమస్యకు పరిష్కారం కనుగొనటం పెద్ద కష్టమేమీ కాదు. గతంలో జన్‌ధన్ ఖాతాల పేరుతో దేశ పౌరులందరికీ నున్నా బ్యాంక్స్‌తో ఖాతాలు తెరవాల్సిన, పౌరులందరికీ బ్యాంకు ఖాతాలు ఉండాలని ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేసింది. ఆ పథకం నిబంధన క్రింద ఖాతాలు తెరిచి, ఖాతాలులేని పౌరులు ఎవరైనా ఉంటే నిర్దేశించిన గడువులోపు ముందుకు వస్తే వారికి ఖాతాలు తెరుస్తామని, గడువు తీరిన అనంతరం తమ అధికార పరిధిలోని ప్రాంతంలో పౌరులందరికీ బ్యాంకు ఖాతాలు ఉన్నట్లుగా పరిగణిస్తామని ప్రకటనలు ఇచ్చి, దేశవ్యాప్తంగా పౌరులందరికీ బ్యాంకు సేవలు అందుబాటులోకి వచ్చాయని ప్రకటించారు.

పాత సమస్యకు పరిష్కారం

అయితే వాస్తవానికి కొంతమంది పౌరులకి ఇప్పటికీ బ్యాంకు ఖాతాలు లేవని ప్రభుత్వం వివిధ సంక్షేమ పథకాలు, ముఖ్యంగా ఆరోగ్య పథకాలను అమలుచేస్తున్నప్పుడు గుర్తించింది. ఇటువంటి పౌరులు, అంటే బ్యాంకు ఖాతాలేని పౌరులు దేశంలో దాదాపు 20 కోట్లమంది ఉన్నారని, వారికి ప్రత్యక్ష నగదు బదలీ పథకం అమలుచేయటం సాధ్యపడదని అధికారులు తెలియజేశారు. ఈ సమస్యకు పరిష్కారం కనుగొనే ప్రయత్నంలో ఈ నూతన ఇ-రూపి విధానాన్ని, బ్యాంకు ఖాతాలేని పౌరులకు నగదు బదలీ విధానంలో లబ్ధి చేకూర్చటానికి, ప్రవేశ పెట్టారు. ఇప్పటికే ఇటువంటి వోచర్ విధానాన్ని అనేక

ప్రైవేటు సంస్థలు, వ్యక్తులు వాడుతున్నారు. వారి అనుభవం ప్రోత్సాహకరంగా ఉంది. కాబట్టి ఇప్పుడు ప్రభుత్వం ఇ-రూపి పేరుతో అమలు జరుపుతున్నది.

నగదు బదలీ పథకంలోని లోపాలను కూడా ఈ విధానం కొంతమేరకు సరిచేసినట్లు చెప్పవచ్చు. ఆ పథకంలో ఇటీవలి కాలంలో కొన్ని అకతవకలు చోటుచేసుకోవడం, లబ్ధిదారుల ఖాతాలలోని సొమ్ము కొన్ని సందర్భాలలో వాడుకోనియకుండా అటంకాలు ఏర్పడడం, మరికొన్ని సందర్భాలలో ఆ సొమ్మును ఇతర అవసరాలకు వాడటంవల్ల సమస్యలు ఎదురవుతున్నట్లు ప్రభుత్వం గుర్తించి దానికి పరిష్కారం కనుగొనే ప్రయత్నంలో భాగంగా ఇప్పుడు ఇ-రూపిని ప్రవేశపెట్టినట్లు భావించవచ్చు. ఉదాహరణకు ప్రభుత్వం గ్యాస్ సిలిండర్లపై ఇచ్చే సబ్సిడీ లబ్ధిదారుల ఖాతాలలోకి జమ చేస్తున్నప్పటికీ ఆ సొమ్మును మద్యం కొనుగోలుకు వాడుతున్న సంగతి చాలామంది, అనేకచోట్ల చర్చించటం జరిగింది.

ప్రస్తుతం ఆరోగ్య సేవలకు మాత్రమే పరిమితమైన ఈ నూతన ఇ-రూపి విధానం పటిష్టంగా అమలు జరిగి దుర్వినియోగం కాకుండా లబ్ధిదారులకి ప్రయోజనం చేకూర్చడంలో సఫలమైతే భవిష్యత్తులో గ్యాస్ సబ్సిడీ వంటి అనేక నగదు బదలీ పథకాలకు విస్తరించే అవకాశం ఉంది. పేరుకు మాత్రం ఇది ఇ-రూపి అయినా, ఇది ఎలక్ట్రానిక్ కరెన్సీ కాదు.

ఆర్బిబి విడుదల చేస్తుంది

మన దేశంలో అమలులో ఉన్న నిబంధనల ప్రకారం కరెన్సీని భారతీయ రిజర్వు బ్యాంకు జారీచేస్తుంది. అందుకే ఎలక్ట్రానిక్ లేదా డిజిటల్ కరెన్సీని కూడా భారతీయ రిజర్వు బ్యాంకు విడుదల చేస్తుంది. ఈ దిశగా రిజర్వు బ్యాంకు పని మొదలు పెట్టింది. వారి అంచనాల ప్రకారం పనులు పూర్తి అయితే ఈ సంవత్సరంలోనే ఎలక్ట్రానిక్ కరెన్సీని విడుదల చేసే అవకాశం ఉంది. ప్రస్తుతం భారత ప్రభుత్వం విడుదల చేసిన ఇ-రూపి వినియోగదారులకి సౌకర్యవంతంగా ఉంటే అతిథ్వరలో ప్రైవేటు సంస్థలు, వ్యాపార సంస్థలు, చిన్న మధ్య తరహా, సూక్ష్మ పరిశ్రమలు వీటిని వాడే అవకాశం ఉంది. ఎవరైతే చెల్లింపులు కేవలం నిర్దేశిత అవసరాలకు వాడాలనే లక్ష్యంతో చెల్లింపులు చేస్తారో వారంతా దీనిని ఉపయోగించుకునే అవకాశం ఉంది. ఉదాహరణకు ఒక సంస్థ తమ ఉద్యోగులకు ప్రయాణ ఖర్చులకు చెల్లింపులు చేస్తుంటే, ఆ సొమ్ము దుర్వినియోగం కాకుండా చూడటానికి ఆ సంస్థ ఇ-రూపి వాడవచ్చు. దానివల్ల లబ్ధిదారుడు ఆ డబ్బును కేవలం ప్రయాణ ఖర్చులకి వాడతాడు. ఇతర అవసరాలకి వాడటానికి అవకాశం ఉండదు. యజమాన్యానికి ఈ డబ్బుని ఎప్పుడు, ఎక్కడ, ఏ విధంగా వాడారనే సమాచారం తెలుస్తుంది. కాబట్టి, దుర్వినియోగం అయ్యే అవకాశాలు చాలా తక్కువ.

ప్రారంభంలో కేవలం కొన్ని ఎంపికచేసిన వైద్యసేవలకే దీనిని వాడుతున్నట్లు ప్రకటించినప్పటికీ భవిష్యత్తులో అనేక చెల్లింపులకు ఈ సౌకర్యం విస్తరించే అవకాశం ఉంది. కేంద్ర ప్రభుత్వ పరిధిలోని 54 మంత్రిత్వ శాఖలు ఇప్పటికే 314 నగదు బదలీ పథకాల ద్వారా ఏటా 5.52 లక్షల కోట్ల రూపాయలు లబ్ధిదారులకి చెల్లిస్తున్నాయి. అయితే ఆ సొమ్మును లబ్ధిదారులు కేవలం పథకంలో నిర్దేశించిన లక్ష్యాలకే వాడుతున్నారన్న సమాచారం ప్రభుత్వం వద్ద లేదు కాబట్టి, ప్రభుత్వ పథకాల లక్ష్యాలు నెరవేరతాయని కచ్చితంగా చెప్పలేని పరిస్థితి ఉంది. ఈ కొవిడ్ సమయంలో లబ్ధిదారులకి మేలు చేకూర్చటానికి ప్రభుత్వం అనేక విధాల చెల్లింపులు చేసింది. కొన్ని పరిశ్రమలకు, ఇన్స్యూరెన్స్ కట్టటానికి, కొందరికి ఉద్యోగుల భవిష్యనిధిలో జమచేయటానికి ఇలా అనేక అవసరాలకి చెల్లింపులు చేసింది. అయితే ఆ డబ్బు కేవలం దానికే వాడారనే నమ్మకం లేదు. ఇ-రూపి అమలు జరిపితే లబ్ధిదారుడు ఆ సొమ్ముని దేనికి ఖర్చు చేశాడో తెలిసిపోతుంది. దీని లాభాలు అర్థమయితే భవిష్యత్తులో వినియోగ దారుల రుణ సౌకర్యం కూడా ఇ-రూపి ద్వారా చెల్లించవచ్చు. దానివల్ల మన ఆర్థిక రంగం మరింత వేగంగా వృద్ధి చెందే అవకాశం ఉంది.

వ్యాసకర్త : ఆర్థికరంగ నిపుణులు

‘లక్ష్మి’-లబ్ధిదారులకు దీవెన

‘ఎలాంటి ఇబ్బంది లేకుండా లబ్ధిదారునికి ప్రయోజనాలు చేకూర్చేలా చేస్తుంది’ అంటూ ఇ-రూపి గురించి ప్రధాని కార్యాలయం వెల్లడించింది. ప్రస్తుతం దీనిని ‘లక్ష్మి’ అని పిలుస్తున్నారు. ఆర్బిబి లక్ష్మికి, బిట్కాయిన్ లాంటి క్రిప్టో కరెన్సీకి వ్యత్యాసం ఏమిటి? లక్ష్మి ప్రభుత్వ నియంత్రణలో ఉంటుంది. బిట్కాయిన్ ప్రైవేటు రంగంలో చెలామణి అవుతున్న అతి పెద్ద క్రిప్టో కరెన్సీ. వివిధ పథకాల ద్వారా పేదలకి, రైతులకి మన ప్రభుత్వం నగదు బదలీ చేస్తున్నది. ఇందులో కొన్ని చోట్ల ప్రభుత్వోద్యోగుల చేతిపాటం ప్రదర్శిస్తున్న సంగతి బయటపడింది. దీనివల్ల ప్రభుత్వ సాయం చేరవలసిన వారికి సరిగా చేరడం లేదు. ఇ-రూపి దీనిని నివారిస్తుంది. అలాగే, దేశంలో డిజిటల్ కరెన్సీని ప్రోత్సహించడంలో భాగంగా కేంద్రం ఈ కీలక ముందడుగు వేసింది. అదే ఇ-రూపి. డిజిటల్ చెల్లింపు ఆధారిత ఎలక్ట్రానిక్ వోచర్ల జారీ ఇందులో కీలకం. ఇందులో డబ్బు చెల్లించేవారికీ, గ్రహీతలకీ నడుమ మూడో పార్టీ జోక్యం ఉండదు. దీనినే ఎండ్ టు ఎండ్ ఎన్క్రిప్టెడ్ అంటున్నారు. సంక్షేమ సేవలలో అవకతవకలు జరగకుండా దీనితో నిరోధించవచ్చునని కేంద్రం భావిస్తున్నది. మాతాశిశు పౌష్టికాహార పథకం, క్షయ వ్యాధి నిర్మూలన కార్యక్రమం, ఆయుష్మాన్ భారత్ కింద మందులు, చికిత్స; ఎరువుల సబ్సిడీ వంటి కార్యక్రమాలలో ఇ-రూపి విధానం ద్వారానే చెల్లింపులు చేయాలని ప్రభుత్వం యోచిస్తున్నందున ప్రాచుర్యంలోకి తెస్తున్నది. నగదు రహిత లావాదేవీల కోసం నేషనల్ పేమెంట్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా (భారతదేశంలో రిటైల్ చెల్లింపులు, సెటిల్మెంట్ వ్యవస్థలను నిర్వహించే ఒక సంస్థ. ఇది కూడా రిజర్వు బ్యాంక్ ఆధీనంలోనే పనిచేస్తుంది) ముందుకు వచ్చింది. ప్రస్తుత చెల్లింపుల విధానాల కంటే సరళంగా, నగదు రహితంగా ఈ విధానాన్ని అమలు చేయవచ్చు. ఒకేసారి నగదు చెల్లింపు అవకాశం ఉన్న ఈ యంత్రాంగంతో వినియోగదారుల కార్డు, డిజిటల్ చెల్లింపు యాప్ లేదా ఇంటర్నెట్ బ్యాంకింగ్ను వినియోగించుకున్నానే ఆయా సంస్థల దగ్గర సేవలు పొందవచ్చు. దీనికి యూనిఫైడ్ పేమెంట్స్ ఇంటర్ ఫేస్ (యూపిఐ) ప్లాట్ఫారమ్ రూపొందించింది. యూపిఐ అంటే ఏమిటి? ఇది రియల్ టైమ్ చెల్లింపుల విధానం. దీని ద్వారా మొబైల్ యాప్ ద్వారా తక్షణమే బ్యాంక్ ఖాతాకు నగదు బదలీ చేయవచ్చు. యూపిఐ ప్లాట్ ఫారమ్ మీదనే ఇ-రూపిని కూడా సృష్టించారు. కానీ దానిని రీడిమ్ చేయడానికి మొబైల్ యాప్ అవసరం లేదు. సంక్షేమ సేవలు గోప్యంగా ఉన్నాయా లేదా అనే అంశాన్ని నిర్ధారించే ప్రక్రియలో ఇదొక విప్లవాత్మక చర్యగా నిపుణులు భావిస్తున్నారు. ప్రధానమంత్రి జన్ ధన్ పథకాల కింద సేవలు అందించడానికి కూడా ఇ-రూపి ఉపయోగించుకోవచ్చు. ప్రైవేటు రంగం తన ఉద్యోగుల సంక్షేమ కార్యక్రమాల కోసం, జవాబుదారి పథకాల కోసం కూడా ఈ డిజిటల్ వోచర్లను ఉపయోగించుకోవచ్చు. ★

డిజిటల్ వాలెట్, డిజిటల్ చెల్లింపు వ్యవస్థలకు మొదటి నుంచి ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ పెద్ద ఎత్తున మద్దతు ఇస్తున్న సంగతి తెలిసిందే. 2016లో పెద్ద నోట్లు రద్దు చేయడం ద్వారా అక్రమ నగదు చెలామణికి స్వస్తి పలికి దేశాన్ని నగదు రహిత సమాజంగా తీర్చిదిద్దడామని మోదీ చెప్పిన సంగతి గుర్తుండే ఉంటుంది. అయితే తరవాత ఆ ఆలోచనలో చిన్న మార్పు చేశారని అనిపిస్తుంది. తక్కువ నగదు చెలామణిలో ఉండేటట్లు చూస్తామని అన్నారు. ఇదే సమయంలో డెలాయిట్ నివేదిక వెలువడింది. ఇటీవల విడుదల అయిన ఈ నివేదిక ప్రకారం 2020 సంవత్సరంలో భారతదేశంలో 89 శాతం లావాదేవీలు నగదు రూపంలో జరిగాయి. చైనా సంగతి చూస్తే 2020లో 44 శాతం నగదు లావాదేవీలు జరిగాయని తెలిసింది. కాబట్టి నగదు రహిత వ్యవస్థ అనుకున్నంత వేగంగా సాగడం లేదు.

మందగమనంతోనే అయినా....

అయితే ఇప్పుడు ప్రవేశపెట్టిన ఇ-రూపి మోదీ స్వప్నాలకు సానుకూల పరిణామమేనని నిపుణులు చెబుతున్నారు.

దేశంలో చౌకగా లభించే స్మార్ట్ఫోన్ల వినియోగం పెరిగే కొద్దీ డిజిటల్ వాలెట్ల వాడకం పెరుగుతుందని ప్రభుత్వం అంచనా వేస్తున్నది. నిజానికి ప్రస్తుతం కూడా గూగుల్ పే, పేటీఎం, ఫోన్ పే, అమెజాన్ పే, ఎయిర్ బెల్ మనీ వంటి డిజిటల్ వాలెట్ల వాడకం సర్వ సాధారణ స్థాయికి చేరుకున్న విషయం గమనించాలి. మనిషి నుంచి మనిషి నేరుగా చెల్లింపులు జరగకుండా చూసే పద్ధతిని కరోనా అనివార్యంగా అమలులోకి తెచ్చింది కూడా. ఆ పరిస్థితి డిజిటల్ వాలెట్ల వినియోగాన్ని వేగంగా పెంచింది.

డిజిటల్ కరెన్సీ... ఇ-రూపి

డిజిటల్ కరెన్సీకి, ఇ-రూపికి తేడా ఏమిటి? ఇ-రూపి అనేది నిర్దేశించిన ప్రయోజనాలలో ఉపయోగించుకునే అవకాశం కలిగి ఉంటుంది. వర్చువల్ మనీతో పోలిస్తే ఇది భిన్నమైనదే కూడా. ఇక ప్రస్తుతం ఉన్న రూపాయి విలువతో సమానమైన నోట్లు కాకుండా డిజిటల్ రూపంలో డబ్బు విడుదల చేయాలన్నది కేంద్రం యోచిస్తున్నది. అంటే కాగితం రూపంలో ఉన్న కరెన్సీని క్రమంగా తగ్గిస్తారు. ప్రస్తుతం అమెరికా విద్యావ్యవస్థలో ఈ వోచర్ల విధానం అమలులో ఉంది. విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులకు వోచర్ల రూపంలో ప్రభుత్వం సొమ్ము ఇస్తున్నది. తద్వారా విద్యార్థులు తమకు కావలసిన కోర్సులలో చేరుతున్నారు. మన దేశంలో కూడా డిజిటల్ కరెన్సీని అభివృద్ధి చేయడానికి ప్రభుత్వం ఇప్పటికే రిజర్వు బ్యాంకుతో కలిసి పనిచేయడం ఆరంభించింది. ఇ-రూపి కూడా అందులో భాగమే. కానీ పైన చెప్పుకున్న తేడాలు ఉన్నాయి.

ప్రపంచం నమ్మని బిట్కాయిన్

ఇది కూడా డిజిటల్ కరెన్సీయే. ఈ డిజిటల్ కరెన్సీ 'ఎన్ క్రిప్టెడ్'. అంటే కోడ్ రూపంలో వినియోగంలో ఉంటుంది. కాబట్టి దీనికి, డిజిటల్ కరెన్సీకి కొన్ని పోలికలు ఉన్నాయి. కానీ ఈ రెండు ఒకటి కాదు. కొన్నేళ్లుగా డిజిటల్ కరెన్సీకి ప్రాచుర్యం పెరుగుతున్నది. బ్లాక్ చెయిన్ సాఫ్ట్వేర్ సాయంతో దీనిని వినియోగించుకుంటారు. నిజానికి ప్రపంచ వ్యాప్తంగా కూడా కరెన్సీ విషయంలో ఒక కచ్చితమైన నిబంధన ఉంటుంది. అదేమిటంటే కరెన్సీ మీద అదుపు మొత్తం ఆయా దేశాల కేంద్రీయ బ్యాంకుల చేతిలో ఉంటుంది. కానీ క్రిప్టో కరెన్సీ విషయం వేరు. దీని నియంత్రణ పూర్తిగా దాని కొనుగోళ్లు, అమ్మకాలు జరిపేవారి ఆధ్వర్యంలోనే ఉంటుంది. అంటే ఫ్రైవేటు వ్యక్తుల చేతిలో ఉంటుంది. క్రిప్టో కరెన్సీ అంటే వర్చువల్ లేదా డిజిటల్ నగదు అని చెప్పవచ్చు. ఇవి టోకెన్ లేదా డిజిటల్ నాణేల రూపంలో ఉంటాయి. ప్రభుత్వ నియమ నిబంధనలతో సంబంధం లేకుండా రూపొందాయి. అందుకే ఈ విధానం చర్చనీయాంశమే కాకుండా, వివాదాస్పదంగా కూడా తయారయింది. కొన్ని దేశాలలో దీని వాడకం మీద ప్రభుత్వాలకు వ్యతిరేకత ఉంది. పారదర్శకత మీద అనుమానాలు ఉన్నాయి. అందుకే బిట్కాయిన్ వినియోగానికి ఆమోదముద్ర వేసిన ఎల్ సాల్వడార్ దేశం ఈ విధానం కోసం అవసరమైన సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అందించాలని ప్రపంచ బ్యాంక్ ను కోరినప్పటికీ ఆ బ్యాంక్ నిరాకరించింది.

భారత్ లో కూడా ఈ విధానానికి అంత మంచిపేరు లేదు. ప్రస్తుతం 19 క్రిప్టో ఎక్స్చేంజ్ మార్కెట్లు ఇక్కడ ఉన్నాయి. వీటిలో వజీర్ ఎక్స్ పేరు ఎక్కువగా వినిపిస్తున్నది. దీని మీద కొన్ని ఆరోపణలు ఉన్నాయి. వర్చువల్ కరెన్సీని క్రమబద్ధం చేయడానికి ప్రభుత్వం చట్టం తీసుకురావచ్చుననే అభిప్రాయం కూడా ఉంది. క్రిప్టో కరెన్సీని నిషేధించకున్నా, నియంత్రించడం తప్పదని గతంలోనే ఆర్థికమంత్రి సూచనప్రాయంగా చెప్పారు.

ఆగస్ట్ రెండోవారంలో ఒక బిట్కాయిన్ విలువ రూ. 30 లక్షలు ఉంది. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఇలాంటి బిట్కాయిన్లు రెండుకోట్లు చెలామణిలో ఉన్నాయని చెబుతారు. భారత్ లో రెండువేలు వరకు ఉండవచ్చునని అంచనా.

దేశభక్తి.... భాషానురక్తి

ప్రధానంగా మనది ఉభయభారతి. ఈ సర్వ స్వతంత్ర భరతావనిలో ఇదే ఆగస్ట్ నెలలో ఇప్పుడు రెండు భాషల (సంస్కృత, తెలుగు) సాహితీ మహోత్సవాలు. వరసగా 22న ఒకటి, 29వ తేదీన మరొకటి. భాషలు రెండూ ప్రశస్తం, ప్రధానం. మనందరికీ ప్రీతిపాత్రమైన భాగవత మూలం ఓ సందర్భంలో అనేకాదు, అన్నింటా అంతటా వెలుగులనే పంచింది. అల వైకుంఠపురములో అంటూ ప్రారంభమై మందార వనాంతరామృతసరః ప్రాంతేందుకాంతోపలోత్పల....గా కొనసాగితే చదివి, విని, పులకించని హృదయమనేది ఉంటుందా? రెండు భాషల్లోనూ వెల్లివిరిసేవి వాక్కు అర్థాల మిశ్రితాలే. మూడే మూడు ముక్కల్లో తేల్చి చెప్పాలంటే ఇదంతా - అంతర యుగళ కళ. సంస్కృతమైనా తెలుగునా రెండింటిదీ అవినాభావ సంబంధం. భాషా సాహిత్యాల పరంగా కవయిత్రులు/రచయిత్రులందరో భావమాధుర్యాన్ని రంగరించారు. కవితా శిల్ప సంపదతో భారత ఖ్యాతిని విశ్వమంతటా చాటారు. సంస్కృత శబ్దజాలానికి తెలుగు అందచందాలను జతచేసిన ప్రతిభా సమన్వితలూ మనకు ఉన్నారు. అందుకే స్వాతంత్ర్య భారతీ మందిరంలో మనోహరగాన వాహిని ప్రవహించింది. 'ఏ వాణి వేదశాస్త్రీహాస మహాజ్ఞ మందారవల్లియై కందళించె/ఏ వాణి హిమగిరీంద్రము నుండి గంగా స్రవంతియై పొంగి పొరలె /ఏ వాణి ఘనాఘన వర్షధారయై ఘనతకెక్కె/ఏ వాణి నిండారు పండు వెన్నెలలు కురిసె /ఆ అమరవాణి హంసవాహనుని రాణి విశ్వ కల్యాణి వీణా ప్రవీణవాణి తియ్యనగు తెలుగువాణితో వియ్యమందింద'ని.. కరుణ కవి హృదయం పలికింది.

మన సంస్కృతి, భాష, సాహితీ వారసత్వం అనంతం. సందర్భ సుందరంగా పరిశీలిస్తే, ఇప్పటి వజ్రోత్సవాల తరుణాన తెలుగు, సంస్కృత మధురిమను ఆస్వాదిస్తే- ఎంత బాగుంటుందో కదా!

ద్వీ భాషల (ఉభయ) ప్రశస్తి వేళ ఉభయభారతీని మనం ప్రస్తుతించాల్సిందే. 'అందరం నీ బిడ్డలమమ్మా భరత సవిత్రి! అందుకో వందనాలు సురుచిర సుగాత్రీ' అని కైమోడ్పు అందించి తీరాల్సిందే. సాహిత్యవని, సంగీత ధుని అంత గొప్పవి. ప్రాచీన కథన రీత్యా - ఉభయభారతి పాత్ర సాక్షాత్తు శారద అంశ. అంటే సరస్వతీ స్వరూపం. పతి మండనమిత్రుడికి ఆదిశంకరుల వారితో చర్చోపచర్చలు సాగినప్పుడు ఇద్దరి నడుమా అన్వయ బాధ్యత నిర్వర్తించి సఫలీకృత అవుతుంది. మనమిప్పుడు ప్రస్తావించుకునే రెండు భాషలూ పరస్పర అనుబంధితాలే. అమర, దేవ, సురభాషలన్నా సంస్కృతమే. లిపికి సంబంధించి ప్రథమంలో ఉన్న 'సరస్వతి' కాలక్రమంలో బ్రాహ్మీ, దేవనాగరి రూపాలు సంతరించుకుందని చెబుతుంటారు. అనంతరం రూపుదిద్దుకున్నదే ఇతర భాషలతోపాటు తెలుగు. అన్ని భాషలకీ మాత సంస్కృతమైతే, గారాల ముద్దుబిడ్డ మన తెలుగు. భారతీయ జీవన ధర్మాన్ని

ఆసాంతం తెలుసుకోవాలంటే ఈ రెండు భాషల అధ్యయనమే ప్రథమ ఆధారం, ప్రధాన సాధనం. రెండూ జీవపూరిత, అమృత సమాన జీవనప్రక్రియలు. ఏ ప్రాంతీయ భాషకైనా సంస్కృతంతో వికాస ప్రకాశాలే. భారత స్వాతంత్ర్యం ముందూ వెనకా కూడా భాషా సాహిత్యరంగాలను వనితామణులే ద్విగుణీకృతం చేశారు, చేస్తున్నారు. సత్యం సాహిత్యం, సౌదరత్వం మిత్రం, సౌశీల్యం జీవం, మరి స్వాతంత్ర్యమే అందరి

దైవం. నువర్ణ మాల్వా సమలంకృత త్రివర్ణ మహా ధ్వజాగ్రంలో నవజ్యోతి సందర్శించే, భవ్యస్ఫూర్తి సంపాదించే భారత తరంగమే ప్రత్యేకించి

కవయిత్రి హృదయం. మువ్వనైల మేలు పతాకం, ముల్లోకాలనీ విలు పతాకం మనదేనన్నారు. త్రివర్ణాలు మెరిసే, సువర్ణాలు కురిసే త్యాగారుణ తరుణ కేతనంగా అభివర్ణించారు. స్వతంత్రతను పంచీ, జాగృతాన్ని నిండించే జ్యోతిర్మయ విజయప్రతీకగా వేనోళ్ల శ్లాఘించారు. రమ్యత, శ్రావ్యత, మానవీయత కలగలిసిన ఉభయ సాహితీ తేజోమూర్తుల్లో కొందరి గురించి ముచ్చటించుకుందాం.

మన వాణి - ఘన బాణి

గతాన్ని అవలోకిస్తే, ఇతిహాసాలను ప్రస్తావిస్తే; రఘునాథ నాయక ఆస్థాన విదుషీమణి మధురవాణి రామాయణ శ్లోక రచన చేశారు. మధురైక ధురంధరాంధ్ర సారస్వత నిర్మాతగా తనదైన పాత్ర పోషణను కావ్య అంతర్గతంగా వెల్లడించారు. చంపూ పద్ధతిలో 'పరదాంబికా పరిణయం' సంస్కృత రచన తిరుమలాంబ చేతిమీదుగా సాగింది. వీరంతా తెలుగు కవయిత్రులే. తెలుగులో పద్యరచన కర్త తాళ్లపాక తిమ్మకృత్ (సుభద్రా కల్యాణం), భక్త మొల్ల రామాయణ ఘనత అందరికీ విదితమే. అటు తర్వాత శైవ సంబంధ కవితలు వెలయించిన బాలాపాంబ సారస్వతంతోపాటు సంగీతరంగం లోనూ అనుభవశీలి. దాసవిలాస కావ్య రచయిత్రి రంగాజమ్మ పలు యక్షగానాల రూపకర్తగానూ ప్రసిద్ధురాలు. రామాయణాన్నే కాక భారత భాగవతాలను సంగ్రహ రూపాల్లో వెలువరించారు. వాటిల్లో ఆమె భాషా పాటవం, సన్నివేశ చిత్రీకరణం, పదచాతుర్యం ఎనలేనివి. తన ఉషాపరిణయ ఆశ్వాసాంత గద్యాలను పరిశీలిస్తే, బహుభాషా ప్రవీణతా అవగతమవుతుంది. ఆ పుస్తకాల్లో రాజనీతి విశారద త్వమూ తేటతెల్లమవుతుంది. ఈ ఉదాహరణలు చాలవా, అలనాటి వనితామతల్లుల దేశభక్తి తత్పరతను విశదీకరించడానికి? వేంకటాచల మహాత్మ్యం రాసిన తరిగొండ వెంగమాంబ ద్విపద కావ్యమైన రాజయోగామృతసారం కూడా రచించారు. ఆంధ్ర గీర్వాణ మహాకృతులుండగా ఇప్పుడీ కృతి ఎందుకంటారా అని చదువరులను ప్రశ్నించి తానే సమాధానమిచ్చారు. ముద్దుపళని విరచిత 'రాధికా సాంత్యసం'లోని వందలాది పద్యాలన్నీ చిన్ని కృష్ణుడికే అంకితం. ఇలా దేవీయం అనే పేరున్న ఈ పద్య కావ్యంలో రాధాకృష్ణుల శృంగార వర్ణనలున్నాయని నిందమోపిన ఆంగ్లేయ ప్రభుత్వం పుస్తక నిషేధానికి తెగబడింది. కొంత కాలానికి ఆ నిషేధాన్ని తొలగించారు.

భారత స్వాతంత్ర్య మహోద్యమం అన్ని విధాలా పుంజుకుంటున్నప్పుడు, వనితా స్వతంత్రత అంతరార్థంగా 'అహల్యాబాయి' రాశారు కొటిగలపూడి సీతమ్మ. రాట్నమే రథచక్రంగా మారిన రోజుల్లో... పారతంత్ర్యము ఆవలద్రోయు శాంతియుద్ధం విస్తరించాలన్నారు భారతీదేవి. పాలబోలిన నూలు

నొసగే భాగ్యలక్ష్మికి జయమంగళమన్నారు కనుమర్తి వరలక్ష్మమ్మ. ఓటు పూణం కావ్యకర్త సైతం ఆమె! దేశ భూగోళ అంశాలను దేశమాతకు అలంకారాలుగా సంభావించారు. 'మేలుకొనుమో భారతీయుడ' అంటూ వైతాళిక గీతి ఆలపించినవారు కవయిత్రి బంగారమ్మ. విదేశీ జీవన విధానాన్ని తృణీకరించిన జాతి భక్తురాలు మాగంటి అన్నపూర్ణదేవి. బాపూజీ దంపతుల దీక్షా తత్పరతను వివరిస్తూ పలు రచనలు కొనసాగించారు పుట్టపర్తి కనకమ్మ. అప్పటి జంట కవయిత్రులు ఇందిర, భారతి సైతం దేశభక్తి ప్రబోధన కావ్యాలు విరచించారు. మరో లలన రాజేశ్వరి అనాటి ఉప్పు సత్యాగ్రహ ఉద్యమ అంశాన్ని 'లవణ సాగర మధనం'గా తీర్చిదిద్దారు. వీరితోపాటే 'వందేమాతరం' కర్త కమలాదేవి, 'స్వాతంత్ర్యం' రచయిత్రి కాంచనపల్లి కనకాంబ; వేమూరి జ్ఞానాంబ 'తెలుగుతల్లి', విశ్వసుందరమ్మ 'మేలుకొలుపు', సీతారామమ్మ 'ఆంధ్రమాత' రచనలు స్ఫూర్తిమంతాలు. ఇంకా భారత భాగ్యవిధాత, స్వరాజ్యలక్ష్మీ పరిణయం, తెలుగుబిడ్డ, వందేమాతరం వంటి రచనలెన్నో ప్రజల స్వేచ్ఛా పిపాసను పెంచి పోషించాయి.

రచనలతో ఐక్యత

ముదితల స్వదేశాభిమానం విస్తృతమయ్యేలా శరపరంపరగా రచనలు చేసినవారు భండారు అచ్చమాంబ. తన కావ్యాల్లో రాణిభవాని, వీరమతి, తారాబాయి, భగవతీదేవి, రాణిదుర్గావతి, లీలావతి.... ఇలా పదుల సంఖ్యలో రచయిత్రుల గురించే రాశారు. వివరాలన్నీ 'సప్తరిత్ర రత్నమాల'లో కనిపిస్తాయి. సంస్కృత, తెలుగు గ్రంథాల్ని చదివి ఇతరులకు వివరించడంలో కాలమంతా గడిపేవారు సీతమ్మ. అనేక సామాజిక అంశాల ప్రాచుర్యానికి లేఖలు పేరిట ధారావాహికలు సాగించినవారూ ఎంతోమంది ఉన్నారు. మహిళా మహోదయం శీర్షికన చైతన్యభేరి మోగించిన కవయిత్రులూ మరికొంత మంది. ఖద్దరు వస్త్రధారణ, విదేశీ వస్తు బహిష్కరణను ప్రబోధిస్తూ రాసినవారు, ప్రసంగాలు చేసినవారూ ఇంకెందరో! ఊటుకూరి లక్ష్మీకాంతమ్మ - మధుభారతి, మహిళా విక్రమ సూక్తం, జాతిపిత, తెలుగు మాంచాల ఇతర పద్యకావ్యాలు కూడా జాతిభక్తి ప్రేరేపకాలు. అప్పటి నన్నయ కాలం నుంచి ఆధునిక రోజులవరకు తెలుగు వెలుగులు ఎంతగా ప్రసరించాయో గుదిగుచ్చిన పుస్తకాలూ లెక్కకు మిక్కిలి కనిపిస్తాయి. మాతృశ్రీ కస్తూరిబాయి, అంతకు ముందటి - వెనకటి ధీరచరితుల వివరాలు వాటిల్లో ఉంటాయి. విద్వత్ కవయిత్రి ఇల్లందుల

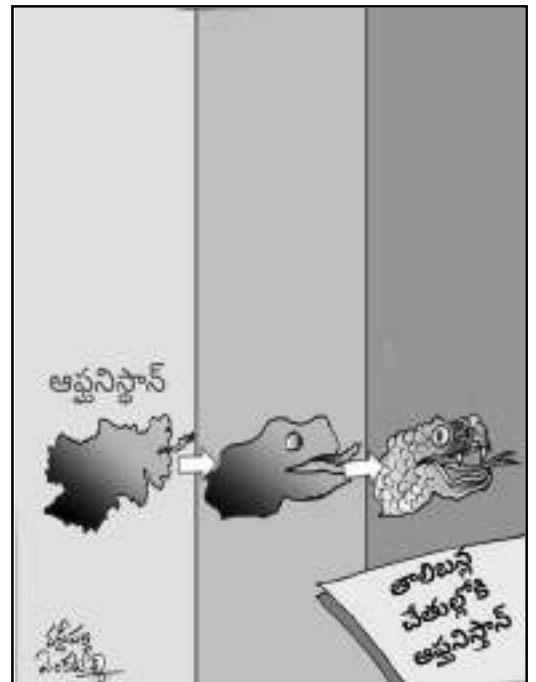

జంధ్యాల శేరీత్ బాబు సీనియర్ జర్నలిస్ట్

సరస్వతీదేవి విభిన్న సాహితీప్రక్రియల పరిశీలన, రచనల్లో దిట్ట. జాతిరత్నాలు పేరుతో వనితా గీతాలు రచించి ప్రచారం చేసినవారామె. సంస్కృత ఆంధ్ర విశిష్ట రచనల్లో మేటి పాకాల యశోదారెడ్డి. భాషా సంపదను ప్రతి ఒక్కరూ పదిలపరచుకోవాలంటూ వ్యాసాలు, తదితర ప్రక్రియలను చేపట్టారు. అంతేగాక కథలు, కవితలు, సమీక్షలతో ఉద్బోధనలెన్నో చేసిన విశిష్ట రచయిత్రి. భారతంలో స్త్రీ వంటి పుస్తకాలు ఆమె పరిశీలనాసక్తికి అద్దంపడతాయి.

లభిమానమే మిన్న

రెండు ప్రధాన భాషల ఉత్పవాలూ మనకు బోధించేదేమిటి? భాష, దేశాభిమానాలు ఎన్నటికీ విడివడనివని, ఎవ్వరూ విడదీయలేనివని! భాషను ప్రేమించాలని, దేశమంటే భక్తి ప్రపత్తి చూపాలని అందరూ అంటారు. కానీ ఈ సత్యాల్ని నిత్య కృత్యాలుగా చేసుకునేవారు ఎందుకుంటారన్నదీ ప్రశ్న. ఆలోచనల్ని ఆచరణలోకి తేవాల్సింది. నువ్వు, నేను, మనం అందరం. మాటలు కట్టిపెట్టి గట్టిమేలు తల పెట్టడమన్నది ఆచరించి చూసినపుడే, ఏ భాషకైనా మహోన్నతి, దేశానికి అత్యుత్తమ స్థితి! ★

కొవిడ్ 19 సంక్షోభ తీవ్రత తరువాత పూర్తిస్థాయిలో పార్లమెంటు సమావేశాలు జరగడం మళ్లీ ఇప్పుడే. కానీ ఇవే సమావేశాలలో, అంటే ఈ వర్షాకాల సమావేశాలలో చర్చించవలసిన కొవిడ్ అంశం మాత్రం చర్చకు రానేలేదు. దేశంలో కొవిడ్ సమస్య సమసిపోయిందని దీనిద్వారా కాదు. ప్రతిపక్షాలకు పట్టిన జిజ్ఞాస వ్యతిరేకత అనే దీర్ఘకాల రోగం ఇందుకు కారణం. మూడోదశ కరోనా మొదలయిందనీ, కర్ణాటక, మిజోరం వంటి ప్రాంతాల పిల్లలలో లక్షణాలు కనిపిస్తున్నాయని తెలిసినా విపక్షాలు వ్యవహరించిన తీరు ఘోరం. కాబట్టి కొవిడ్పై చర్చకు ప్రతిపక్షాలు అవకాశం రానివ్వలేదనడమే సబబు. ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రతిపక్షం తన వాణినీ వినిపించాలి. ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించవచ్చు. కానీ పెద్దల సభ అంటూ ఎంతో సగర్వంగా చెప్పుకునే రాజ్యసభలో కాంగ్రెస్ సభ్యుడు బాజ్వా బల్లపై నిలబడి నిబంధనల పుస్తకాన్ని చైర్మన్ స్థానం మీదకు విసిరిన దుర్ఘటన చూసి దేశం ముక్కు మీద వేలేసుకుంది. ఇంత తీవ్రమైన అంశం మీద కూడా బాజ్వా పశ్చాత్తాపం ప్రకటించడానికి సిద్ధపడలేదు. ఇంకా వికృతం. అప్రజాస్వామ్యానికి ఉదాహరణలుగా గుర్తుంచుకోవలసిన ఈ పరిణామాలను సెల్ ఫోన్ లలో చిత్రించి దేశం మీదకు విడిచిపెట్టారు.

ఈ సమావేశాలు జరిగినంత కాలం బిల్లుల పత్రాలు చింపి అధ్యక్ష స్థానాల మీదకు వినరని రోజు లేదు. రంకెలు, వెల్ లోకి దూసుకుపోవడం సర్వ సాధారణంగా కనిపించింది. ప్లకార్డులు ప్రదర్శించడం మరొక విపరిణామం. అన్నింటికీ మించి మార్షల్స్ పట్ల కొందరు సభ్యులు దురుసుగా ప్రవర్తించడం చూస్తే పెద్దల సభ ఇంత దిగజారిపోయిందా అన్న ప్రశ్న వేసుకోక తప్పనిసరి పరిస్థితి వచ్చిందనే

అప్రజాస్వామిక చర్యలతోనే సరిపెట్టారు. ఈ పరిణామాలు తనను తీవ్ర మనస్తాపానికి గురి చేశాయనీ, అలాగే తమ సమస్యలు సభలో చర్చకు రాకపోవడం వల్ల దేశ ప్రజలు పడిన వేదనను కూడా తాను అర్థం చేసుకోగలనని, ఇప్పటికైనా విపక్షాల ఎంపీలు ప్లకార్డులు ప్రదర్శన, ప్రసంగాలకు అడ్డు పడుతూ నినాదాలు ఇవ్వడం నిబంధనలకు వ్యతిరేక మన్న విషయాన్ని గుర్తించాలని కూడా లోక్ సభ స్పీకర్ ఓం బిర్లా అన్నారు. రాజ్యసభ చైర్మన్ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు కన్నీటి పర్యంతమయ్యారు.

సమావేశాలు ప్రారంభమైన రోజునే విపక్షాల వైఖరి అర్థమైంది. ఇటీవల ప్రమాణం చేసిన కొత్త

వ్యవహారం మీద, రైతుల ఆందోళన, పెరుగుతున్న ధరలు ముఖ్యంగా చమురు ధరల గురించి చర్చకు పట్టుపట్టిన ప్రతిపక్షాలు నానా గందరగోళం సృష్టించాయి. ఈ వర్షాకాల సమావేశాలలో లోక్ సభ 96 గంటలు పనిచేయవలసి ఉండగా 21 గంటల 14 నిమిషాలు పనిచేసింది. అంటే 74 గంటల 46 నిమిషాల సమయం వృధా. 13 బిల్లులను ప్రవేశపెట్టారు. 20 బిల్లులు ఆమోదం పొందాయి. 127వ రాజ్యాంగ సవరణ బిల్లు, ఇన్సూరెన్స్ బిల్లు కూడా వాటిలో ఉన్నాయి. రాజ్యసభ 97 గంటలు పనిచేయవలసి ఉంది. కానీ 28 గంటల, 21 నిమిషాలు మాత్రమే పనిచేసింది. 76 గంటల 26

మన విపక్ష ఎంపీల

మంత్రులను ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ సభకు పరిచయం చేయడానికి కూడా అవకాశం లేకుండా రగడ జరిగింది. ఈ విస్తరణలో ఎస్సీ, ఎస్టీ, ఓబీసీ వర్గాలకు చెందినవారు మంత్రి మండలిలో సభ్యులయ్యారని, వారిని పరిచయం చేస్తే సభ్యులంతా హర్షాతిరేకాలు వ్యక్తం చేస్తారని తాను ఆశించానని కూడా ప్రధాని చురక వేశారు. అలాంటి వెనుకబడిన వర్గాల వారు మంత్రులు కావడం ఇష్టం లేకనే కొందరు సభ్యులు సభలో ఇలా వ్యవహరిస్తున్నారని భావించవలసి ఉంటుందని కూడా ప్రధాని విమర్శించారు. ఐటీ శాఖ మంత్రి అశ్వినీ వైష్ణవ్ పెగాసెస్ అంశం మీద మీడియాలో వచ్చిన నివేదికల మీద ప్రకటన ఇవ్వడానికి ప్రయత్నించడం దగ్గరే అల్లరి మొదలయింది. పార్లమెంటు సమావేశాలు ప్రారంభం కావడానికి కొంచెం ముందు ఇలాంటి నివేదికలు మీడియాలో రావడం అంటే, కేవలం ప్రభుత్వాన్ని అప్రతిష్ట పాల్పెయ్యడానికేనని మంత్రి చెప్పారు. కొద్దికాలంగా జరుగుతున్నది కూడా అదే. ఆ రోజే ఆయన చేతిలోని కాగితాలు కొందరు సభ్యులు లాక్కుని చింపి గాల్లోకి విసిరారు.

ఫోన్ల మీద నిఘాకు సంబంధించి పెగాసెస్

నిమిషాలు వృధా. రాజ్యసభ 19 బిల్లులను ఆమోదించింది. నాలుగు బిల్లులను ప్రవేశపెట్టారు. గడచిన రెండు దశాబ్దాల పార్లమెంట్ చరిత్రలో తక్కువ ఫలితం ఇచ్చిన మూడు సమావేశాలలో ఇదొకటిగా మిగిలింది. ఇంతకు ముందు జరిగిన బడ్జెట్ సమావేశాలలో 114 శాతం ఫలవంతంగా వ్యవహరించిన లోక్ సభ ఈసారి 22 శాతం ఫలితంతో చరిత్రలో నిలిచిపోనున్నది. బహుశా అంతటి మంచి పేరు మళ్లీ రాకూడదన్న ప్రయత్నం కూడా తాజా రగడ ఉద్దేశంలా కనిపిస్తుంది. అప్పుడు అర్ధరాత్రి వరకు సమావేశాలు జరిగాయి. ఈ సమావేశాలన్నీ వాయిదాల మయం.

ఆగస్ట్ 11 రాజ్యసభ చరిత్రలో చీకటి రోజే అనాలి. అందుకు బాధ్యత విపక్షాలదే. కానీ ఆ వాస్తవం నుంచి ప్రజల దృష్టి మళ్లించడానికి ఆగస్ట్ 12న తమ మీదే దాడి జరిగిందంటూ, మమ్మల్ని మార్షల్స్ చేత కొట్టించారంటూ విపక్ష ఎంపీలు అబద్ధాలు మొదలు పెట్టారు. వారంతా విజయ్ చౌక్ కు ఊరేగింపుగా వెళ్లి మీడియా ముందు ప్రతిదాడి చేశారు. దీనికి సమాధానంగానే కీలెరిగి వాత పెట్టినట్టు రాజ్యసభలో జరిగిన కొన్ని దృశ్యాల సీసీ

అనిపించింది. పైగా బయటివారిని రప్పించి విపక్ష మహిళా ఎంపీల మీద దాడి చేయించారని ఆరోపించడం మరొకటి. ఈ ఆరోపణ అబద్ధమని సీసీ కెమెరా ఫుటేజ్ సాక్ష్యం చెబుతోంది. దీనిని అన్ని జాతీయ వార్తా చానళ్లు ప్రసారం చేశాయి.

జూలై 19న ప్రారంభమైన వర్షాకాల సమావేశాలు ఆగస్ట్ 13వరకు జరగవలసి ఉంది. కానీ రెండురోజుల ముందే అల్లర్ల మధ్య నిరవధికంగా వాయిదా పడ్డాయి. ఉభయ సభలలోను విపక్షాలు సృష్టించిన గందరగోళం గతంలో జరిగిన అల్లర్ల రికార్డును అధిగమించింది. సమావేశాలు ఆరంభమైన రోజు నుంచి విపక్షాల ఎంపీలు వెల్ లోకి వెళ్లడం, ప్రభుత్వ వ్యతిరేక నినాదాలు చేయడం, ప్లకార్డులు ప్రదర్శించడం, మంత్రులు ఏదైనా చదవబోతే కాగితాలు లాక్కుని చింపి గాల్లోకి విసరడం వంటి

పుటేజ్ను ప్రభుత్వం విడుదల చేసినట్లు కనిపిస్తుంది. వాస్తవాలతో పనిలేదన్నట్లు విపక్షాలు సభలోపల తమ ప్రవర్తనకు కొత్త భావ్యం చెప్పడం మొదలుపెట్టాయి. నిజం చెప్పాలంటే ఆ అనాగరిక ప్రవర్తనను నిస్సంగంగా సమర్థించుకున్నాయి. తాము పాక్ సరిహద్దులలో ఉన్నామని భావించవలసి వచ్చిందని శివసేన ఎంపీ (రాజ్యసభ) సంజయ్ రౌత్ ఆరోపించడం సీతత్వానికి పరాకాష్ఠ. ఎంతో గౌరవంగా చూసే రాజ్యసభను పాక్ సరిహద్దుతో పోల్చడం ఏం విజ్ఞత? బయటి వ్యక్తులను మార్షల్స్ పేరుతో తీసుకువచ్చి దాడి చేయించారని ఆరోపించేటంత వరకు వెళ్లింది కూడా ఈయనే. పెగాసెస్, మూడు వ్యవసాయ సంస్కరణ చట్టాలు వంటి వాటిని సభలో ప్రస్తావించే అవకాశం రాలేదు కాబట్టే మేం సభ వెలుపల ప్రస్తావిస్తున్నామని కాంగ్రెస్ నాయకుడు రాహుల్ గాంధీ అర్థం లేని వాదన ముందుకు తెచ్చారు. చర్చలకు ఆ 'రైతులు' రారు. రైతుల అరాచకత్వానికి కాంగ్రెస్ వత్తాసు పలుకుతున్నది. ఇదంతా చూస్తే తమకు పార్లమెంటుతో, చర్చలతో పనిలేదు, రోడ్ మీద తేల్చుకుంటాం అన్న రీతిలోనే ఉందన్నది బహిరంగ రహస్యం. దేశాన్ని అమ్మేసే పనిలో ఉన్నారంటూ రాహుల్ సిగ్గు విడిచి మోదీ ప్రభుత్వం మీద నిందలు మోపారు. విపక్షాల సభ్యులే బిల్లు ఎక్కి కాగితాలు

ప్రవర్తనకు విపక్షాలు దేశానికి క్షమాపణ చెప్పాలన్నదే. ప్రతి పార్లమెంటు సమావేశాలకు ముందు రివాజుగా జరిగే రాజకీయ పక్షాలు సమావేశంలోనే ఈ అల్లర్లకు సంబంధించిన సంకేతాలు వెలువడాయని ప్రవ్లడ్ జోషి వెల్లడించారు. నిజానికి ఈ ఆరోపణను కొట్టిపారేయలేం. సరిగ్గా సమావేశాలకు ముందు రోజే ఒక వార్త సంస్థ పెగాసెస్ వ్యవహారాన్ని దేశం మీదకు వదలడం కూడా అందులో భాగమే. అది వస్తుంది కాబట్టి, తాము రగడ సృష్టిస్తామని చెప్పక చెప్పాయి విపక్షాలు. ఇటీవలి కాలంలో కాంగ్రెస్, లెఫ్ట్, టీఎంసీ తదితర పార్టీలు, అర్బన్ నక్సల్స్ షరీకె ఇదే వ్యూహం అనుసరిస్తున్నారు. సమావేశాలకు కాస్త ముందు ఒక వివాదాస్పద అంశాన్ని దేశం మీదకు వదిలిపెడతారు. దానితోనే సభా సమయమంతా వృధా చేయడానికి ఎంపీలు ప్రయత్నిస్తున్నారు. చిత్రం ఏమిటంటే, ధరలు, కొవిడ్, రైతు చట్టాలు వంటి వాటి గురించి చర్చించడానికి రాజ్యసభ చైర్మన్ అనుమతించారు. మళ్లీ దానిని వదిలి పెగాసెస్పై చర్చకు పట్టుపట్టడం వ్యూహంలో భాగంగానే భావించాలి.

ఈ సమావేశాలు, పరిణామాలు అసలు పార్లమెంటు సమావేశాల గురించే కొత్త యోజన చేయవలసిన అవసరాన్ని చెబుతున్నాయని చాలామంది అభిప్రాయం. లోక్సభ స్పీకర్ ఓం బిర్లా, రాజ్యసభ చైర్మన్ వెంకయ్యనాయుడు ఈ విషయం మీదే సమావేశమయ్యారు కూడా. ఇలాంటి ప్రవర్తనను సహించడం సరికాదని వారు అభిప్రాయం వదడం అసహజం కానేకాదు. సభాపతులు లేచి నిలబడి విజ్ఞప్తులు చేస్తున్నప్పటికీ సభ్యులు శాంతించకపోవడం దుష్ట సంప్రదాయానికి స్పష్టమైన సంకేతం. ఇలాంటి అప్రజాస్వామిక చర్యల నివారణ కోసం గతంలో తీసుకున్న నిర్ణయాలను సమీక్షించడం అవసరమని కూడా సభాపతులు అభిప్రాయపడ్డారు. మూడు నాలుగేళ్ల క్రితం వేసిన ఒక అంచనా ప్రకారం పార్లమెంట్ నిర్వహణ వ్యయం నిమిషానికి రూ. 2.5 లక్షలు. 90 గంటలు సభ్యులతో 144 కోట్లు వస్తుంది. ఇందుకు సంబంధించిన స్పృహ అయినా, ఇంత ప్రజాధనం వ్యర్థమవుతున్నదన్న ఇంగిత జ్ఞానమైనా అలాంటి సభ్యులకు ఉండవద్దా?

ఈ ఆర్థికకోణం పరిగణనలోనికి తీసుకోవలసినదే అయినా, నానాటికీ దిగజారుతున్న పార్లమెంటరీ విలువలు గురించి మరింత ఎక్కువ ఆలోచించవలసి ఉంటుంది. ఈ సమావేశాలలో వీరంగం వేసిన సభ్యుల మీద చర్యలు తీసుకోవడం అవసరమేనని పత్రికల వారి సమావేశంలో పాల్గొన్న ఎనిమిది మంది అమాత్యులు కోరడం తప్పుకాదు. గతంలో కేరళ అసెంబ్లీలో సీపీఎం సభ్యులు వ్యవహరించిన తీరు మీద పెట్టిన కేసు సబబేనని ఇటీవల కోర్టు కూడా సమర్థించింది. ఈ నేపథ్యంలో ఇలాంటి ప్రవర్తన అరికట్టడానికి కఠిన చర్యలకు ఆలోచించవలసిందే.

పార్లమెంటు ఖర్చు నిమిషానికి రెండున్నర లక్షలు సరే, సభ్యుల కోసం సభ బయట చేస్తున్న ఖర్చు మాటేమిటి? భత్యాలు, భద్రత, ఇతర సౌకర్యాలు ఎన్ని వందల కోట్లలో ఉంటాయి?

దేశానికి స్వాతంత్ర్యం తెచ్చుకుని 75 సంవత్సరాలు పూర్తయిన సందర్భంలో మనమంతా ఉన్నాం. కాలం గడిచే కొద్దీ ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థను బలోపేతం చేయవలసిన పార్లమెంటరీ వ్యవస్థ మీద, రోజురోజుకీ నమ్మకం పోగొట్టే విధంగా సభ్యులు వ్యవహరించడం సహించరానిదే. గర్భగుడి వంటి వెల్లోకి పదే పదే వెళ్లడం, కాగితాలు చింపి అధ్యక్ష స్థానం మీద విసరడం అనాగరిక చర్యలుగానే పరిగణించక తప్పదు. ఇది భావ ప్రకటనా స్వేచ్ఛగానో, ప్రజా స్వామ్యం ఇచ్చిన హక్కుగానో ఏ సభ్యుడు భావించినా అలాంటి వాళ్లకి సభలో ఉండే అర్హత లేదని తెలియ చేయడం, అందుకు చర్యలు తీసుకోవడం తప్పనిసరి. నాయకుల మెప్పు కోసమో, వ్యక్తిగత, తమ వర్గ ప్రయోజనాల కోసమో, తమ ప్రాంత అభివృద్ధి కోసమో మొత్తం సభా కాలాన్ని వ్యర్థం చేయడం,

రాజ్యసభ చైర్మన్
ఎం. వెంకయ్యనాయుడు

అవమానించడం ఇంకా సాగడం సరికాదు. స్వేచ్ఛకు, క్రమశిక్షణకు మధ్య తేడాను, సమస్య లేవనెత్తడానికి, ఘర్షణ వదడానికి ఉన్న వ్యత్యాసాన్ని సభ్యులు గుర్తించేటట్లు చేయడం అవసరం. పార్లమెంటు సమావేశాలు లేనప్పుడు బీజేపీని అధికారం నుంచి తొలగించడమే పనిగా చర్చల మీద చర్చలు సాగించడమే, పార్లమెంటులో అసలు చర్చలు జరగ కుండా చేయడమే వ్యాపకంగా ఉన్న విపక్షాల ఎత్తుగడ జాతికి తెలియనిది కాదు. బీజేపీని దింపాలంటే పార్లమెంటు ప్రతిష్ఠను దిగజార్చడంతో సాధ్యమయ్యేది కాదు. అబద్ధాలు చెబితే అయ్యేది కాదు. అలాంటి ప్రవర్తనకు దిగిన సభ్యులంటే ఎంత రోత, బాధ ఉన్నా, పార్లమెంటు మీద గౌరవంతో మీడియా, మేధావులు ఇంతకుమించిన భాషతో విమర్శించడానికి పూనుకోవడం లేదు. ఇది గమనించాలి. ★

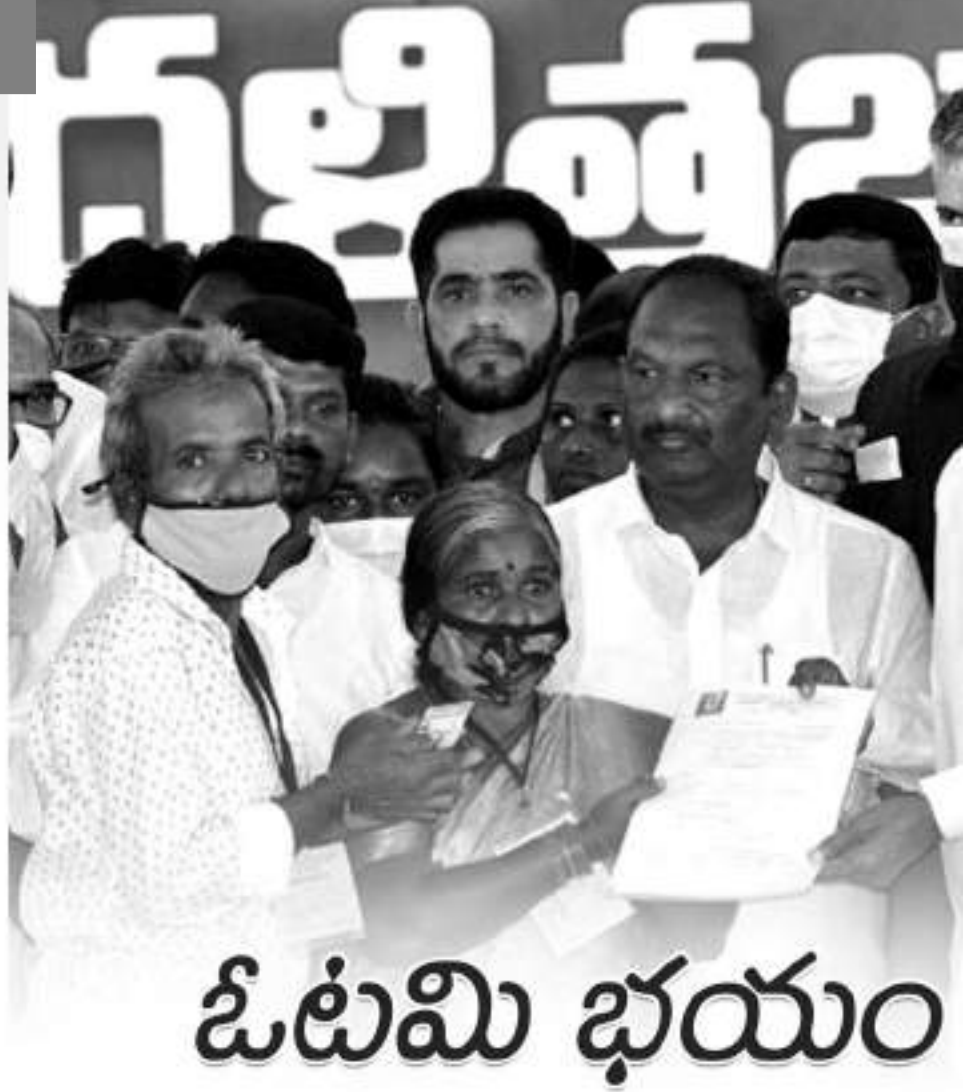
నిర్వాకం

చింపి విసిరివేసిన సన్నివేశాలు స్పష్టంగా కనిపిస్తుంటే ప్రభుత్వమే ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థను పట్టాలు తప్పిస్తున్నదని విపక్షాలు ఎదురుదాడికి దిగుతున్నాయి. పైగా ఇంత అల్లరి తరువాత కూడా దానికి ప్రత్యక్ష సాక్షిగా ఉన్న రాజ్యసభ చైర్మన్ వెంకయ్యనాయుడుకే తమకు న్యాయం చేయాలంటూ వినతిపత్రం సమర్పించారు. ఇజ్రాయేల్ సంస్థ నుంచి సైవేర్ ప్రభుత్వం కొనుగోలు చేసిందా లేదా, ఇదే మేం కోరుతున్నాం అని మొదట రాహుల్ గాంధీ విలేకరుల సమావేశంలో అన్నారు. తాము ఎలాంటి సైవేర్ కొనుగోలు చేయలేదని ప్రభుత్వం స్పష్టం చేసిన తరువాత కూడా మోదీ ప్రభుత్వానికి జవాబుదారీ తనం లేదని ఆరోపించడం ఏం విజ్ఞత? ఇక ప్రజా స్వామ్యం ఖానీ అయిపోయిందంటూ అరిగిపోయిన రికార్డు విమర్శ మామూలే.

విపక్షాలు గౌరవప్రదంగా వ్యవహరించడం, రాజకీయ పార్టీలుగా విలువను కాపాడుకోవడం తక్షణ కర్తవ్యం. అదే విషయాన్ని ఎనిమిది మంది మోదీ మంత్రివర్గ సభ్యులు వివరించి చెప్పారు. విపక్షాల ఊరేగింపు జరిపిన రోజునే మంత్రులు ప్రభుత్వ వివరణ ఇచ్చారు. దీని మొత్తం సారాంశం-ఈ

హుజూరాబాద్ ఉపఎన్నిక ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ కు నిద్ర పట్టినందుకు లేదన్న విశ్లేషణలు వినిపిస్తున్నాయి. కనీసం సెక్రటేరియట్ కు కూడా వెళ్లకుండా.. ప్రగతి భవన్ కే పరిమితమయ్యే కేసీఆర్.. నుడిగాలి పర్యటనలు చేపట్టడం, అటకెక్కిన హామీలన్నింటినీ కిందికి దింపి బూజు దులపడం, సరికొత్త హామీలు ఇవ్వడం, ప్రజలకు అరచేతిలో స్వర్గం చూపించడం వంటి పరిణామాలు కొద్దికాలంగా నిత్యకృత్యంగా మారాయి. మాజీ మంత్రి ఈటల రాజేందర్ రాజీనామా చేయడంతో.. హుజూరాబాద్ ఎమ్మెల్యే స్థానం ఖాళీ అయిన తర్వాతే కేసీఆర్ వరుస కార్యక్రమాలు, వరుస పూహలతో జజీ అయిపోయారు. ఈటల రాజేందర్ ను ఓడించి ఎలాగైనా సరే హుజూరాబాద్ స్థానాన్ని డీఆర్ఎస్ ఖాతాలో కలుపుకోవాలన్న ఏకైక లక్ష్యంతో అడుగులు వేస్తున్నారు. ఈ క్రమంలో చరిత్రలోనే కనీ విసీ ఎరుగని హామీలు ఇస్తున్నారు. పథకం ప్రారంభానికి రూ.500 కోట్లు కేటాయించిన కేసీఆర్.. పదిహేను రోజుల్లోనే మరో రెండువేల కోట్ల రూపాయలు కేటాయిస్తానని ప్రకటించడం ఆయనలో ఆవరించిన ఓటమి భయానికి నిదర్శనమన్న వాదనలు వినిపిస్తున్నాయి.

ఈనెల 16వ తేదీన హుజూరాబాద్ నియోజకవర్గంలోని శాలపల్లిలో నిర్వహించిన బహిరంగసభలో దళితబంధు పైలట్ ప్రాజెక్టును కేసీఆర్ ప్రారంభించారు. ఆ సభలో ఎవరూ ఊహించని రీతిలో సంచలన ప్రకటన చేశారు. ప్రభుత్వ ఉద్యోగం ఉన్నా 'దళితబంధు' వర్తిస్తుందని లక్షల మంది సాక్షిగా ప్రకటించారు. ఈ హామీని విన్న వాళ్లంతా ముక్కున వేలేసుకుంటున్నారు. ప్రధానంగా కేసీఆర్ నైజం గురించి తెలిసిన వాళ్లు.. కేవలం హుజూరాబాద్ ఎన్నికలే టార్గెట్ గా ఇలాంటి హామీని ప్రకటించారని చెప్పుకుంటున్నారు. అంతేకాదు, కేసీఆర్ తీరుపై అన్ని వర్గాల్లోనూ ఓ రకమైన చర్చ మొదలయింది.

ఓటమి భయం

వాస్తవానికి ప్రభుత్వ సంక్షేమ పథకాలు అంటేనే నిరుపేదలకు, ఆసరా లేని వాళ్లకు సంబంధించి ప్రవేశపెడతారు. సమాజంలోని మిగతా వాళ్లతో సమానంగా జీవన ప్రమాణాలు మెరుగుపరిచే క్రమంలో భాగంగా సంక్షేమ పథకాలను ప్రభుత్వాలు రూపొందిస్తాయి. అత్యంత పకడ్బందీగా అమలు చేస్తాయి. ఈ పథకాలకు సంబంధించి అర్హులను ఎంపిక చేయడంలోనే ప్రహసనం ఉంటుంది. ఆ కుటుంబం వార్షిక ఆదాయం, కుటుంబపెద్ద చేసే ఉద్యోగం, ఉపాధి వంటి అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకొని.. అర్హుల జాబితాను రూపొందిస్తారు. ఆ పథకం రూపకల్పన లక్ష్యాలకు అనుగుణంగా కచ్చితంగా అవసరమైన వాళ్లకు, అర్హులకు మాత్రమే వాటిని అమలు చేస్తారు. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు ఏ పథకాన్ని వర్తింపజేయరు. ఎందుకంటే, మిగతా వాళ్లకంటే ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల ఆదాయం ఎక్కువగా ఉండటం, ఉద్యోగంపై భరోసా ఉండటం వంటివి అందుకు కారణాలు. కానీ, ఇప్పుడు కేసీఆర్ చేసిన ప్రకటన రాష్ట్రంలోనే కాదు.. దేశవ్యాప్తంగా చర్చను లేవనెత్తింది.

శాలపల్లిలో దళిత బంధు ప్రారంభోత్సవం

సందర్భంగా కేసీఆర్.. దళితులే లక్ష్యంగా తన ప్రసంగాన్ని రూపొందించుకున్నారు. మిగతా అంశాలేవి ప్రస్తావనకు రాకుండా.. కేవలం దళితులను ఆకర్షించే కోణంలోనే ప్రసంగ పాఠం తయారు చేయించుకున్నారు. అందుకే గతంలో ఎప్పుడూ లేని విధంగా జై భీమ్ అంటూ ప్రసంగాన్ని ప్రారంభించారు. ఈ సందర్భంగా వలుసార్లు ఎమోషనల్ అంశాలను ప్రస్తావించారు. సెంటిమెంట్ ను రంగరించారు. అయితే, అవన్నీ అతిశయోక్తిగా ఉన్నాయని విశ్లేషకులు పెదవి విరుస్తున్నారు.

తెలంగాణ సాకారమైనట్లే ఎస్సీల అభివృద్ధి కూడా జరిగి తీరాలన్నారు కేసీఆర్. దళితబంధు పథకంతో మరో నాలుగేళ్లలో అద్భుత ఫలితాలు వస్తాయన్నారు. ఏడాది క్రితమే ఈ పథకాన్ని ప్రారంభించాలని అనుకున్నానని.. కానీ, కొవిడ్ వ్యాప్తి కారణంగా ఆలస్యమైందని అన్నారు.

హుజూరాబాద్ ఉపఎన్నిక అనే ఏకైక లక్ష్యంతోనే దళితబంధు పథకాన్ని ప్రారంభిస్తున్నారని, అది కూడా ఆ నియోజకవర్గంలోనే భారీ సభ పెట్టి మరీ ప్రకటిస్తున్నారనే వివక్షలు, బీసీ, గిరిజన సంఘాల

తోనే..

నుంచి వచ్చిన విమర్శలకు కేసీఆర్ తనదైన శైలిలో వివరణ ఇచ్చారు. 2018లో శాలవల్లిలో ప్రారంభించిన రైతుబంధు పథకం అదృష్టమైన ఫలితాలను సాధిస్తోందని సీఎం గుర్తు చేశారు. అందుకే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రతిష్టాత్మకంగా చేపడుతున్న దళితబంధును కూడా ఇక్కడి నుంచే ప్రారంభిస్తున్నామని అన్నారు.

హుజూరాబాద్ నియోజకవర్గంలో 21 వేల ఎస్సీ కుటుంబాలు ఉన్నాయని, ప్రతి ఎస్సీ కుటుంబానికి రూ.10 లక్షలు ఇస్తామని కేసీఆర్ స్పష్టంచేశారు. అలాగే, రాష్ట్రంలో 17 లక్షల ఎస్సీ కుటుంబాలు ఉన్నాయని కేసీఆర్ అన్నారు. రాష్ట్రమంతా ఈ పథకాన్ని అమలు చేస్తే ఖర్చయ్యేది రూ.1.30 లక్షల కోట్లు మాత్రమేనని చెప్పారు. నిధులకు భయపడకుండా దళితబంధు అమలు చేస్తామని తెలిపారు. వచ్చే నెల, రెండు నెలల్లో అందరికీ దళితబంధు వస్తుందని వ్యాఖ్యానించారు. ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు చివరి పరుసలో ఇస్తామని, ఎస్సీలలో నిరుపేదలకు ముందుగా నిధులు విడుదల చేస్తామన్నారు. 15 రోజుల్లో ఈ పథకం కోసం మరో రూ.2 వేల కోట్లు మంజూరు చేస్తామని కేసీఆర్ వెల్లడించారు.

ఈ పథకం కింద వచ్చిన నిధులతో ఎవరికి నచ్చిన పని వారు చేసుకోవచ్చని అన్నారు. నచ్చిన స్వయం ఉపాధి పనులు, వ్యాపారాలు చేసుకోవచ్చన్నారు. దళితబంధు డబ్బులు 100 శాతం సబ్సిడీతో ఇస్తామన్న కేసీఆర్.. రూ.10 లక్షలతో వచ్చే ఏడాదికల్లా రూ.20 లక్షలు సంపాదించుకోవాలని సలహా ఇచ్చారు. పైనలు రాగానే ఆగమగం కావద్దని సూచించారు. ఎక్కడ పెట్టుబడి పెట్టాలో, ఏది లాభసాటిో తెలుసుకొని ముందుకు సాగాలని సూచించారు. ఇందుకు సంబంధించి సమాచారం తెలియకుంటే.. అధికారుల సాయం తీసుకోవాలని కోరారు. అంతేకాదు, తాను తెచ్చిన పథకాలను తన తర్వాత ఎవరు అధికారంలోకి వచ్చినా రద్దు చేయలేరని అన్నారు. దళితబంధు లబ్ధిదారులకు రేషన్, పెన్షన్లు వంటి ఇతర పథకాలు కూడా యథాతథంగా అమలు అవుతాయని చెప్పారు.

ఒక్క దళిత బంధుతోనే సరిపెట్టబోమని, ప్రభుత్వ కాంట్రాక్టుల్లోనూ ఎస్సీలకు రిజర్వేషన్ కల్పిస్తామన్నారు కేసీఆర్. లైసెన్సింగ్ దుకాణాల్లో రిజర్వేషన్లు ఇస్తామని, ఎరువుల దుకాణాలు, మందుల దుకాణాల్లో కూడా రిజర్వేషన్లు కేటాయిస్తామని ప్రకటించారు. ధనిక పారిశ్రామికవేత్తల మాదిరిగానే ఎస్సీలు కూడా వ్యాపార రంగంలో రాణించాలని ఆకాంక్షించారు. తెలంగాణలో ప్రారంభించిన దళితబంధు పథకం దేశవ్యాప్తంగా సంచలనం సృష్టిస్తుందని, మిగిలిన రాష్ట్రాల్లోనూ దళితబంధుపై చర్చ జరిగే అవకాశం ఉందన్న కేసీఆర్.. ప్రపంచం లోనే ఇదో మహోన్నత ఉద్యమం అవుతుందని చెప్పారు.

దళితబంధు ప్రారంభోత్సవ కార్యక్రమానికి హుజూరాబాద్ నియోజక వర్గంతో పాటు పలు జిల్లాల నుంచి 825 ఆర్టీసీ బస్సుల్లో దళిత కుటుంబాలను సభా వేదిక వద్దకు తరలించారు. సభ సజావుగా సాగేందుకు 4,600 మంది పోలీసులను బందోబస్త విధించుకు కేటాయించారు. ఇదిలా ఉంటే.. ఈ దళిత బంధు పథకాన్ని కేవలం హుజూరాబాద్ ఉపఎన్నిక నేపథ్యంలోనే కేసీఆర్ తెరపైకి తీసుకొచ్చారని వివక్షలు ఇప్పటికే అధికార పార్టీపై దుమ్మెత్తి పోస్తున్నాయి. ఈ పథకానికి సంబంధించి లబ్ధిదారుల

ఎంపికలో కేవలం టీఆర్ఎస్ కార్యకర్తలకే ప్రాధాన్య మిస్తున్నారని కూడా ప్రతిపక్షాలు ఆరోపిస్తున్నాయి.

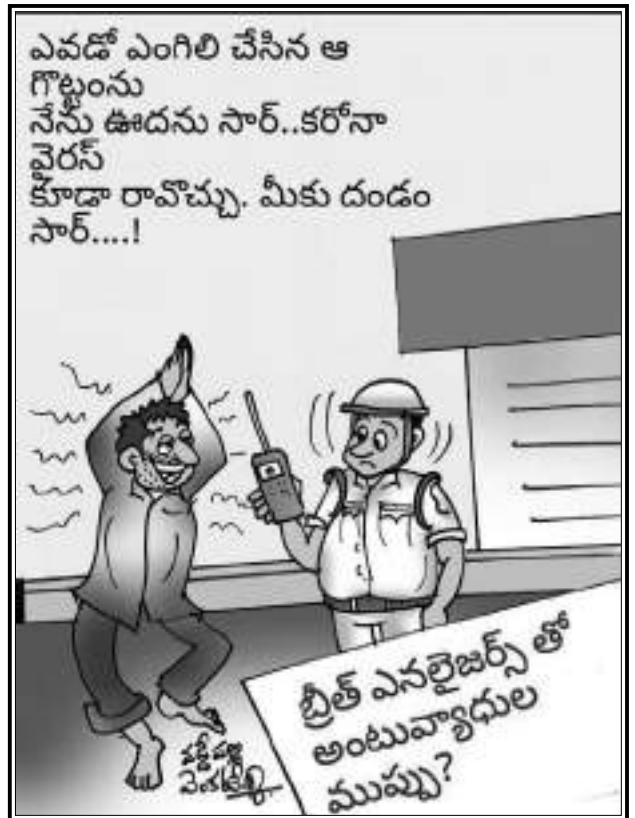
రాష్ట్రమంతా ఎందుకు అమలు చేయరు?

బీజేపీ తెలంగాణ అధ్యక్షుడు, లోక్ సభ సభ్యుడు బండి సంజయ్.. ఈనెల 24వ తేదీ నుంచి 'ప్రజా సంగ్రామ పాదయాత్ర' చేపడుతున్నారు. ఈ పాదయాత్ర హుజూరాబాద్ వరకు సాగుతుంది. టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వ అవినీతి, కుటుంబ పాలనకు వ్యతిరేకంగా బండి సంజయ్ ఈ యాత్రను చేపడుతున్నట్లు బీజేపీ ప్రకటించింది. హుజూరాబాద్ ఉపఎన్నికలో లబ్ధి పొందాలన్న ఏకైక లక్ష్యంతోనే కేసీఆర్ దళితబంధు పేరిట వందల కోట్లు ఖర్చు చేస్తున్నారని బీజేపీ నేతలు ఆరోపిస్తున్నారు. పేదల సంక్షేమాన్ని కోరుకుంటే రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఎందుకు నిధులు ఇవ్వడంలేదని ప్రశ్నిస్తున్నారు.

గజ్వేల్ లో కాంగ్రెస్ దండోరా సభ

కాంగ్రెస్ పార్టీ కూడా తనదైన శైలిలో సర్కారుపై సమరానికి సై అంటోంది. సీఎం కేసీఆర్ నియోజకవర్గం గజ్వేల్ లో దళిత, గిరిజన ఆత్మగౌరవ దండోరా సభ పేరిట కార్యక్రమం చేపట్టబోతున్నారు. దీనికోసం కాంగ్రెస్ పార్టీ సన్నాహాలు చేస్తోంది. ఈ నెల 24వ తేదీన గజ్వేల్ లో హౌసింగ్ బోర్డు వద్ద సభ నిర్వహించనున్నారు.

వ్యాసకర్త: సీనియర్ జర్నలిస్ట్

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విద్యావ్యవస్థపై దాడికి దిగింది. గత ఏడాది మాతృభాషను తొలగించి ఇంగ్లీష్ మీడియంను ప్రవేశపెట్టాలని నిర్ణయం తీసుకుంది. యాజమాన్యాలు అంగీకరించని రీతిలో వృత్తి విద్యా కోర్సుల్లో ఫీజులను తగ్గించింది. ఫీజు కోర్సులకు రీయింబర్స్ మెంట్ సదుపాయం తీసివేసింది. ఇప్పుడు ఎయిడెడ్ విద్యాసంస్థలపై దాడికి దిగింది. విద్యాసంస్థల స్థలాలు ప్రభుత్వ పరం చేస్తేనే ఆర్థిక సహాయం చేస్తామని, లేకుంటే నిలిపి వేస్తామని పేర్కొంటూ ఆర్డినెన్స్ జారీ చేసింది. ఈ నిర్ణయం రాష్ట్రవ్యాప్తంగా సంచలన మైంది. ప్రభుత్వం, యాజమాన్యాల మధ్య ఏర్పడిన ఈ ఘర్షణతో పేద విద్యార్థులు నష్టపోతున్నారు.

ఎయిడెడ్ విద్యకు

ఎయిడెడ్ విద్యాసంస్థలు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా 4.80 లక్షల మంది విద్యార్థులకు అందుబాటులో ఉంటూ నామమాత్రపు ఫీజుతో ప్రాథమిక, ఇంటర్, డిగ్రీ విద్యను అందిస్తున్నాయి. 1,972 పాఠశాలల్లో 1,97,291 మంది విద్యార్థులు; 120 జూనియర్ కళాశాలల్లో 31వేల మంది; 137 డిగ్రీ కళాశాలల్లో 2.50లక్షల మంది విద్యార్థులు చదువుతున్నారు. ప్రభుత్వం సొంతగా విద్యాసంస్థలు నిర్వహించలేక ఈ సంస్థలకు ఆర్థిక సహాయం చేస్తున్న విషయాన్ని గుర్తించాలి. ఇప్పుడు ఏకపక్షంగా ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయంతో ఎయిడెడ్ విద్యాసంస్థల యాజమాన్యాలు బోధనా, బోధనేతర సిబ్బందిని ప్రభుత్వానికి అప్పగించే యోచనలో ఉన్నాయి. తమ స్థలాలను వదులుకోడానికి సిద్ధంగా లేవు. అయితే ప్రైవేటుగా కోర్సులను నిర్వహిస్తామని చెబుతున్నాయి. దీంతో పేద విద్యార్థుల భవిష్యత్ అగమ్యగోచరంగా మారింది.

ప్రభుత్వ ఆర్థిక సహాయం లేకుంటే విద్య ఖరీదైనదిగా మారిపోతుంది. ఎయిడెడ్ విద్యాసంస్థల్లో పదో తరగతి వరకు ఏడాదికి రూ. 1000 లోపు, ఇంటర్ కు రెండేళ్లకు కలిపి రూ. 10 వేల వరకు, డిగ్రీకి ఏడాదికి కోర్సును బట్టి రూ. 7 వేల నుంచి

పది వేలవరకు ఫీజులున్నాయి. ఎయిడ్ లేని కోర్సులకు ఏడాదికి రూ. 25 వేల నుంచి 35 వేల వరకు ఫీజులు వసూలుచేస్తున్నారు. ఇప్పుడు పాత ఫీజులతో కాలేజీలను నడపడం కష్టం. దీంతో ఫీజులు పెంచక తప్పదు. ఎయిడెడ్ కాలేజీల్లో చదువుకుంటున్న వారిలో 90 శాతం మంది పేద కుటుంబాల వారే. ఫీజుల పెంపుదల వారికి భారంగా మారుతుంది.

బీఏ, బీకాం, బీఎస్సీలు కనుమరుగేనా?

సాంప్రదాయ కోర్సులైన బీఏ, బీకాం, బీఎస్సీలకు మాత్రమే తెలుగు, ఇంగ్లీష్ మీడియాల్లో ఎయిడ్ ఉంది. వీటికి తక్కువ ఫీజు ఉండటంతో టీచింగ్ కు వెళ్లాలనుకునేవారు, పేదపిల్లలు చదువుతున్నారు. ఇప్పుడు వీటి ఫీజులు రెండింతలైతే ఇక చదివేవారుండరు. బీఏ కోర్సుకు ఏడాదికి రూ. 20 వేలు నిర్ణయిస్తే ఎవరూ చేరరు. బీఎస్సీకి రూ. 30 వేలు నిర్ణయిస్తే ఆదరణ ఉంటుందా అనేది సందేహమే. ఉపాధ్యాయ వృత్తులోకి వెళ్లాలనుకునేవారు బీఏ, బీఎస్సీ కోర్సులే చదవాలి. వీటిలో రీప్రెజెంటేషన్ కోర్సులు చదివితే బీఈడికి అనుమతి లేదు. అందువల్ల ఈ కోర్సుల ఫీజులు పెంచితే ఎవరూ చేరని పక్షంలో భవిష్యత్లో ఇక ఉపాధ్యాయ వృత్తిలోకి వచ్చేవారుండరు. దీంతో

మానవ వనరులను కోల్పోయే ప్రమాదం ఉంది.

ఇప్పుడు రద్దయిన ఎయిడెడ్ కోర్సుల్లో చదువుతున్న 2.50 లక్షల మంది డిగ్రీ విద్యార్థులు ఎక్కడ చదువుకోవాలనేది ప్రశ్నార్థకంగా మారింది. ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాలలు జిల్లాకు పది నుంచి 12 చొప్పున ఉన్నాయి. అయితే పట్టణాల్లో ఒకటి మాత్రమే ఉంది. ఎయిడెడ్ డిగ్రీ కళాశాలలు పట్టణాలు, మున్సిపల్ కార్పొరేషన్లలో 5 నుంచి పది వరకు ఉన్నాయి. ఇప్పుడు ఈ పది కళాశాలల్లోని విద్యార్థులు 30 నుంచి 40 కి.మీ. దూరంలో ఉన్న మరో ప్రభుత్వ కళాశాలల్లో చేరాలి. అయితే ఈ మేరకు ప్రభుత్వ కళాశాలల్లో సీట్లు, తరగతి గదులు పెంచలేదు.

నియామకాలకు ఎసరు?

ఎయిడెడ్ పాఠశాల సిబ్బందిని ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో కలపడం వల్ల నిరుద్యోగుల్లో ఆందోళన నెలకొంది. 1,972 పాఠశాలల్లో సుమారు 11వేల మంది ఉపాధ్యాయులు ఉన్నారు. ఇప్పుడు వీరిని ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో సర్దుబాటు చేయడం వల్ల కొత్త పోస్టుల భర్తీకి నోటిఫికేషన్లు ఉండవని ఆందోళన వ్యక్తమవుతోంది. ఇక ఎయిడెడ్ డిగ్రీ విద్యాసంస్థల్లో 1091 మంది అధ్యాపకులు పనిచేస్తున్నారు. వీరిని ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాలల్లో నియమించాలి. ప్రభుత్వ

డిగ్రీ కళాశాలల్లో 400 ఖాళీలే ఉన్నాయి. 700 మంది ఒప్పంద కార్మికులు పనిచేస్తున్నారు. జూనియర్ లెక్చరర్లకు పదోన్నతులు కల్పిస్తే ఈ సంఖ్య మరింత తగ్గుతుంది. ఇప్పుడు అధికంగా ఉన్న అధ్యాపకులను ఎక్కడ వినియోగిస్తారనేది ప్రశ్నార్థకం. ఒప్పంద అధ్యాపకులను ఏం చేస్తారనేది మరో సమస్య.

కొత్త కాలేజీలు ఎందుకు కట్టలేదు

ఎయిడెడ్ కళాశాలలపై నిర్ణయం తీసుకునే ముందు ప్రభుత్వం విద్యార్థుల పరిస్థితి గురించి ఏ మాత్రం ఆలోచించలేదు. రాజధాని నిర్మించకుండా ఆంధ్రప్రదేశ్ ను విభజించినట్లు కళాశాలలు నిర్మించకుండా ప్రభుత్వం అధ్యాపకులను వాపసు తీసుకుంటోంది. ఇప్పటికప్పుడు నిర్ణయం తీసుకునే బదులు ఈ ఏడాది ముందుగా కొత్త కళాశాలల భవనాలు నిర్మించి అప్పుడు ఎయిడెడ్ సహాయం నిలిపివేస్తే విద్యార్థులకు సమస్యలు తప్పేవి. సంక్షేమాల పేరుతో ఏడాదికి సుమారు రూ. 70 వేల కోట్లు ఖర్చు చేస్తున్న రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి 100 డిగ్రీ కళాశాలలను నిర్మించడం కష్టమేమీకాదు.

ఖాళీ ఖజానాలతో పంచాయతీలు

గ్రామ పంచాయతీలను నిధుల కొరత

వేధిస్తోంది. ఎన్నో హామీలిచ్చి ఎన్నికైన సర్పంచ్ లు ఖాళీ ఖజానాను చూసి ఉసూరుమంటున్నారు. పంచాయతీ ఎన్నికల్లో 80శాతానికి పైగా పంచాయతీలను వైకాపా కైవసం చేసుకుంది. అంటే 80 శాతం సర్పంచ్ లు వైకాపాకు చెందినవారే. ఇప్పుడు వారే పంచాయతీల పట్ల రాష్ట్ర విపక్షను చూసి తలలు పట్టుకుంటున్నారు. పంచాయతీల అభివృద్ధికి కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కొంత నిధులు విడుదల చేస్తాయి. ప్రతి పంచాయతీకి ఆర్థిక సంఘ నిధులు జనాభా ఆధారంగా వస్తుంటాయి. ఆర్థిక సంఘం ద్వారా ఎంత నిధులు వస్తాయో సర్పంచ్, కార్యదర్శి ఇతర అధికారులకు అవగాహన ఉంటుంది. అలాగే ఆ నిధులతో ఇతర వనరులు అనుసంధానం చేసి సర్పంచ్ లు అభివృద్ధి ప్రణాళికలను రూపొందించు కుంటారు. అయితే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం స్థానిక సంస్థలకు వచ్చే నిధులను దారి మళ్లిస్తూ రాజ్యాంగ విరుద్ధంగా వ్యవహరిస్తోంది.

14వ ఆర్థిక సంఘం నిధులు పంచాయతీ ఖాతాల్లో జమ అయిన వెంటనే సర్పంచ్ ల చెక్ పవర్ ను రద్దుచేసి, ఆ నిధులను ప్రభుత్వం తన ఖాతాలో బదలాయించుకున్న తర్వాత మళ్ళీ ఇప్పుడు పంచాయతీ సర్పంచ్ లకు చెక్ పవర్ ను ఇచ్చింది.

లకు సుమారు రూ.100 కోట్లకు పైగా సర్ చార్జి నిధులు సబ్ రిజిస్ట్రార్ కార్యాలయాల నుంచి జమ అవుతుంటాయి. 2017-18 నుంచి అన్ని జిల్లాలకు కలిపి సుమారు 700 కోట్ల నిధులు జమ కావాలి. నిధులు రాకపోవటంతో జనరల్ ఫండ్ తగ్గిపోయింది. పంచాయతీలు 2018 ఆగస్టు నుంచి మొన్నటివరకు ప్రత్యేకాధికారుల పాలనలో ఉన్నాయి. వీరు రిజిస్ట్రేషన్ సర్ చార్జి నిధులను జమచేయించటానికి ఎటువంటి ప్రయత్నం చేయలేదు. అందుబాటులో ఉన్న నిధులతో ప్రణాళికలు రూపొందించి కాలం వెళ్ళబుచ్చారు. ఇటీవల బాధ్యతలు స్వీకరించిన కొత్త సర్పంచ్ లు గ్రామాలలో ఏ పని చేయాలన్నా నిధులు లేక ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. అలాగే కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు వివిధ రూపాల్లో గ్రామ పంచాయతీలకు ఇచ్చే సీఎం ఎఫ్ ఎస్ నుంచి నిధులు ప్రభుత్వం అమలుచేస్తున్న వివిధ సంక్షేమ పథకాల కోసం దారి మళ్లించారంటున్నారు. ఇలా పనులు చేసుకోడానికి నిధులు లేక తాము ఎన్నికై ప్రయోజనం ఏమిటని సర్పంచులు ఆందోళన చెందుతున్నారు.

పన్నులపై రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఒత్తిడి

ఇదిలా ఉంటే మునిసిపాలిటీలలో ఆస్తి, చెత్త పన్నులను పెంచాలని ప్రభుత్వం చేసిన ఒత్తిడి

తురగా నాగభూషణం

ఏ పనీ జరగడం లేదు. ఉన్న వాటికి మరమ్మతులు చేయడం లేదు. కొత్తవి నిర్మించడం లేదు. ముఖ్యంగా రహదారుల పరిస్థితి దారుణంగా ఉంది. జాతీయ హైవేలు తప్పించి, రాష్ట్ర హైవేలు, అంతరజిల్లాల రోడ్లు, గ్రామీణ రోడ్లు అధ్వానంగా ఉన్నాయి. రోడ్లన్నీ గోతులు పడి వాహనాలు వెళ్లేని పరిస్థితి ఏర్పడింది. రెండేళ్ల నుంచి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఒక్క రహదారిని నిర్మించలేదు. విపక్షాల విమర్శలు, ప్రజల ఆగ్రహంతో రోడ్ల నిర్మాణానికి ఎట్టకేలకు రూ.2 వేల కోట్లతో టెండర్లు పిలిచినా ఒక్కరూ రావడం లేదు.

గతంలో నిర్మించిన రోడ్లకు బిల్లులు ఇవ్వక పోవడం, అధికారులు, నాయకుల కోరికలు తీర్చలేకపోవడం కూడా ఒక కారణంగా కాంట్రాక్టర్లు ఆరోపిస్తున్నారు. ఇక స్థానిక సంస్థల యాజమాన్యంలో నిర్మించాల్సిన రోడ్లు, డ్రైయింగ్ పరిస్థితి ఇలాగే ఉంది. గతంలో కాంట్రాక్టు పనుల కోసం కాంట్రాక్టర్లు పోటీ పడేవారు. నేతలను ఆశ్రయించి మరీ పనులు దక్కించుకునే వారు. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వంలో మాత్రం సీన్ రివర్స్ అయింది. నెలల తరబడి పెండింగ్ బిల్లులు చెల్లించకపోవడంతో కొత్తగా పనులు చేసేందుకు కాంట్రాక్టర్లు వెనకడుగు వేస్తున్నారు. పనులు చేయాలంటూ ప్రజా ప్రతినిధులు, మున్సిపల్ చైర్మన్లు అభ్యర్థించినా పాత బిల్లులు త్వరలో చెల్లిస్తామని హామీ ఇచ్చినా అప్పులు తెచ్చి కొత్త పనులు చేయలేమని కాంట్రాక్టర్లు నిస్సహాయతను వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

పాలకులు, అధికారులకు ఇది పెద్ద తలనొప్పిగా తయారవడంతో మీరు వేయకపోతే బయట కాంట్రాక్టర్లతో వేయిస్తామని భయపెట్టే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. నిరభ్యంతరంగా వేసుకోవచ్చని.. ఇందుకు తమకు ఏ విధమైన అభ్యంతరం లేదంటూ కాంట్రాక్టర్లు తెగేసి చెబుతున్నారు. గతంలో చేసిన పనులకు సంబంధించి బిల్లులు రాలేదు. వీటిలో జనరల్ ఫండ్స్, 14వ ఆర్థిక సంఘం, ఎస్సీ, ఎస్టీ సబ్ ప్లాన్ నిధులతో చేసిన పనులు ఉన్నాయి. ఈ బిల్లులు రాకుండా కొత్త వాటికి తాము ఎలా పెట్టుబడి పెట్టగలమంటూ ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. జనరల్ ఫండ్స్ లో చేసిన పనులకు ఈ ఏడాది జనవరి నుంచి బిల్లులు చెల్లింపు జరగకపోవడం వల్ల ఆర్థికంగా చితికిపోయామని వాపోతున్నారు.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

సర్కారు ఎసరు

ఆర్థిక సంఘం విడుదల చేసిన నిధులను పంచాయతీల అభివృద్ధికి కేటాయించకుండా ఏకపక్షంగా విద్యుత్ బిల్లులకు చెల్లించారు. గతంలో కలెక్టర్ సూచనతో విద్యుత్ బిల్లులు వాయిదాల పద్ధతిలో చెల్లించేవారు. ఇప్పుడు అదేమీ లేకుండా ఏకపక్షంగా సర్పంచులకు తెలికుండా ఆర్థిక సంఘం నిధులు జమచేసుకున్నారు.

జమ కాని రిజిస్ట్రేషన్ సర్ చార్జీలు

పంచాయతీకు రిజిస్ట్రేషన్ సర్ చార్జి నిధులు జమకావటం లేదు. ప్రతి జిల్లాలో స్వరూపాన్ని బట్టి 800 నుంచి వెయ్యి వరకు గ్రామ పంచాయతీలుంటాయి. ఏటా ప్రతి జిల్లాలోని గ్రామ పంచాయతీ

ఫలితంగా పన్నులు పెరిగాయి.

మున్సిపాలిటీలకు ఎన్నికయిన సంస్థలు ఆస్తి, చెత్త తదితర పన్నులను స్వయంగా నిర్ణయించుకునే హక్కు ఉంది. కాని ఈ అధికారాన్ని కాలరాస్తూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే ఈ పన్నులను నిర్ణయిస్తున్నందున ఎన్నికయిన ప్రజాప్రతినిధులు ప్రజలకు సమాధానం చెప్పుకునే పరిస్థితి లేకుండా పోయింది. స్థానిక సంస్థలకు ఎన్నికైన ప్రజాప్రతినిధులు ఉత్సవ విగ్రహాలుగా మిగిలిపోయే పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఈ చర్యలు పూర్తిగా అప్రజాస్వామికం.

నిర్మాణాలకు ముందుకు రాని కాంట్రాక్టర్లు

రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని కాంట్రాక్టర్లు నమ్మకపోవడంతో

రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని కాంట్రాక్టర్లు నమ్మకపోవడంతో ఏ పనీ జరగడం లేదు. ఉన్న వాటికి మరమ్మతులు చేయడం లేదు. కొత్తవి నిర్మించడం లేదు. ముఖ్యంగా రహదారుల పరిస్థితి దారుణంగా ఉంది. జాతీయ హైవేలు తప్పించి, రాష్ట్ర హైవేలు, అంతరజిల్లాల రోడ్లు, గ్రామీణ రోడ్లు అధ్వానంగా ఉన్నాయి. రోడ్లన్నీ గోతులు పడి వాహనాలు వెళ్లేని పరిస్థితి ఏర్పడింది. రెండేళ్ల నుంచి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఒక్క రహదారిని నిర్మించలేదు. విపక్షాల విమర్శలు, ప్రజల ఆగ్రహంతో రోడ్ల నిర్మాణానికి ఎట్టకేలకు రూ.2 వేల కోట్లతో టెండర్లు పిలిచినా ఒక్కరూ రావడం లేదు.

'నాకు ఈ దేశ యువత మీద విశ్వాసం ఉంది. దేశ సోదర సోదరీమణులపై నమ్మకం ఉంది. రైతులను, వృత్తినిపుణులను నేను పూర్తిగా విశ్వసిస్తాను. మన కలలు, ఆశయాలను అడ్డుకోవడం ఎవరి తరమూ కాదు. మనలో ఉన్న ఉత్సాహం, మనలో ఉన్న సోదరభావమే మన బలం....' ఆయన ఎర్రకోట మీద నుంచే ప్రసంగిస్తున్నాడు. ఏనాడూ కోటలు దాటేవి మాత్రమే అనిపించే మాటలు నోటి నుంచి రాలేదు. ఈ దేశం కూడా ఆ మాటల గురించి కలలో కూడా అలా అనుకోలేదు. ఏడేళ్ల కాలంలో తమ ప్రభుత్వ చేతల గురించి, అమ్మతోపమానమైన సమున్నత భవిష్యత్తు గురించి 75వ స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం సందర్భంగా ఈ ఆగస్ట్ 15న ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ ఇచ్చిన ఉత్తేజకర ఉపన్యాసం విన్నవారికి కూడా ఇదే అనిపించింది. కాషాయచారల తలపాగాతో, తనవైన హావభావాలతో, కదలికలతో ఆద్యంతం ఆసక్తి కలిగించే రీతిలో 90 నిమిషాల పాటు మోదీ ప్రసంగించారు. అందులో భవిష్యత్తు మీద అచంచల విశ్వాసం తొణకినలాడింది. వర్తమానం మీద గురి కనిపించింది. ఈ రెండింటినీ ప్రభావితం చేసే, నడిపించే మన గతం మీద అపార మర్యాద పొంగిపొరలింది. జాతీయతా భావమే శ్వాసగా జీవించే ఒక రాజనీతిజ్ఞుని అంతరంగం ఆవిష్కృతమైంది కూడా.

వచ్చే ఎన్నికల గురించి ఆలోచించకుండా వచ్చే పాతికేళ్లు భారతదేశానికి ఎంత కీలకమో మోదీ తన మాటలతో ఈ దేశం ముందు ఉంచారు. నిజానికి ఆయన అధికారంలోకి వచ్చిన నాటి నుంచి ఎన్నికల సమయంలో తప్ప మిగిలిన సమయంలో రాజకీయాలు మాట్లాడడం దాదాపు పరిహరించారు. ప్రపంచంలో ఒక ప్రబల ఆర్థికశక్తిగా ఆవిర్భవించాలన్న ఆశయం కలిగిన జాతి స్వరాజ్యం వచ్చి నూరేళ్లు గడిచిన సందర్భంలో ఎలా ఉండాలి? అదే స్పష్టిస్తున్నారు మోదీ. ఇప్పటి నుంచి నూరవ స్వాతంత్ర్య దిన వేడుకల సమయానికి భారత్ ప్రబల శక్తిగా ఎదిగేలా సంకల్పం తీసుకోవాలని ఆయన దేశ ప్రజలను కోరడం అందుకే.

చేసుకోవడం అవసరం. దేశ భద్రత విషయంలో రాజీ పడే ప్రశ్నే లేదని పునరుద్ఘాటించారు. ఎలాంటి కఠిన నిర్ణయాలకైనా భారత్ వెనుకాడదు అంటూ చేసిన హెచ్చరిక పాకిస్తాన్, చైనాలకు వర్తిస్తుంది.

నేటి యువతరం ఏదైనా చేయగలదు అన్న మాట ప్రధాని నోటి నుంచి వచ్చింది. అలాంటి తరం ఇప్పుడున్నదని ఆయన విశ్లేషించారు. ఒలింపిక్స్ లో అద్భుత విజయాల సాధించిన మన క్రీడాకర్తలను చూసి ఆయన ఈ వ్యాఖ్య చేశారంటే సత్యదూరం కాబోదు. అందుకే వారికి ఏనాడూ ఏ అటగాళ్ల తరానికి దక్కనంత గౌరవం ఇస్తూ, పతకాలు తెచ్చిన, ఆ విశ్వ క్రీడోత్సవంలో పాల్గొన్న

అమ్మత ఘడియల్లో స్థిరంగా అడుగులేద్దాం!

వందో స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం వరకు అమ్మత ఘడియలుగా భావించుకుందాం. ఈ సమయంలో ఒక కొత్త లక్ష్యంతో ముందుకువెళదాం. ఈ పాతికేళ్లలో దేశాభివృద్ధి కోసమే పనిచేద్దామని ఆయన సుస్పష్టంగా చెప్పారు. మోదీ అభివృద్ధి నమగ్రత కలిగి ఉంటుంది. అందుకే ఆ అమ్మత ఘడియల్లో జరగవలసిన జాతి నిర్మాణం అంటే, సౌకర్యాల విషయంలో గ్రామాలు, పట్టణాలు, నగరాలు అనే తేడా ఉండకూడదు. పౌరుల జీవితంలో ప్రభుత్వం అనసవర జోక్యం ఉండరాదు. మారుతున్న కాలంతో పాటు మనం కూడా మారాలి అని ఒక స్పష్టమైన చిత్రాన్ని మన ముందు ఉంచారు. దీని కోసమే గతిశక్తి, ఆర్థిక వ్యవస్థ పురోగతికి బాటలు వేసేందుకు రూ.100 లక్షల కోట్లతో భారీ మౌలిక సదుపాయాల ప్రణాళికను అమలు చేయబోతున్నట్లు మోదీ ప్రకటించారు. దీని పేరే 'ప్రధాన మంత్రి గతిశక్తి నేషనల్ మార్షల్ ప్లాన్'. దీనితో ఎన్నో ఉపాధి అవకాశాలు వస్తాయి.

2024 నాటికి గ్రామీణులందరికీ ఇళ్లకి కుళాయి కనెక్షన్లు ఇవ్వాలన్న ఉద్దేశంతో జాతీయ జలజీవన మిషన్ ప్రారంభించినట్లు చెప్పారు ప్రధాని.

జైకిసాన్, జైజవాన్ నినాదాన్ని ప్రగాఢంగా నమ్మే మోదీ, దేశంలో 80 శాతం ఉన్న చిన్న రైతులే గర్వకారణమని అన్నారు. పదికోట్ల మంది రైతులకు 1.5 లక్షల కోట్లు వారి అకౌంట్లలో జమ చేసిన సంగతిని గుర్తు చేశారు. సబ్ కా సాఫ్ట్, సబ్ కా వికాస్, సబ్ కా విశ్వాస్ అన్న తన నినాదానికి కొత్తగా సబ్ కా ప్రయాస్ (సమష్టి కృషి) అన్న దానిని చేర్చి దేశ ఐక్యత, కలసి సాగడంలోని సౌందర్యానికి కొత్త సాబగులు కూర్చారు. దీనిని ప్రతిపక్షాలు, ఉదార వాదులు పేరుతో చెలామణి అవుతున్న అర్బన్ నక్సల్స్, కుహనా మేధావులు అర్థం

యువతను కరతాశధ్వనులతో అభినందించాలని ఎర్రకోట నుంచి ప్రధాని కోరారు. టోక్యో వెళ్లి పతకాలతో వచ్చిన వారిని దేశం సగర్వంగా జరుపుకునే స్వాతంత్ర్య దిన వేడుకలో భాగం చేయడం నిజంగా అద్భుతం. ఆ క్రీడోత్సవాలలో యువతులది అసాధారణ విజయం. ఆ స్ఫూర్తితోనే కాబోలు, ప్రధాని ఈ ఏడాది నుంచి దేశంలోని సైనిక స్కూళ్లలో బాలికలకు కూడా ప్రవేశం కల్పిస్తున్నట్లు చెప్పారు. భారతదేశం సనాతనత్వాన్నీ, ఆధునికతనూ కూడా సమంగా, హేతుబద్ధంగా స్వీకరిస్తుందని చెప్పడానికి ఇదే నిదర్శనం. బాలురకు మాత్రమే ప్రవేశం ఉన్న సైనిక స్కూళ్లలో బాలికలకు కూడా అవకాశం ఉండాలని తల్లిదండ్రుల నుంచి వచ్చిన వినతుల మేరకు ఈ నిర్ణయం ప్రకటిస్తున్నట్లు ఆయన చెప్పారు. దేశ వ్యాప్తంగా ఉన్న 33 సైనిక స్కూళ్లలో ఇక బాలికలు కూడా చేరబోతున్నారు. రెండేళ్ల క్రితం, అంటే మోదీ హయాంలోనే మిజోరంలో ఇందుకు సంబంధించి ప్రయోగాత్మకంగా ప్రవేశాలు కల్పించారు. ఇప్పుడు దేశవ్యాప్తం చేస్తున్నారు. కొత్త జాతీయ విద్యా విధానంలో క్రీడలకు ప్రాధాన్యం ఇచ్చినట్లు చెప్పారు. జీవితం పరిపూర్ణం కావడానికి క్రీడలు ఉండాలి. మాతృభాషలో చదువుకుని ముందుకు వెళ్లాలని, అప్పుడే ప్రతిభకు న్యాయం చేకూరుతుందని అన్నారు. అసలు నూతన విద్యావిధానం ధ్యేయమే మాతృ భాషలను ప్రోత్సహించడం, పేదరికాన్ని నిర్మూలించడమని వివరించారాయన. మనం ఖండాంతరాలు దాటినా, మన కీర్తిప్రతిష్టలు నింగిని అంటినా మన మూలాలు మన భూమిలో ఉండాలన్నదే ఆయన ఆశయమని వేరే చెప్పక్కరలేదు.

ప్రపంచ ఆర్థికశక్తిగా ఎదిగే క్రమంలో భారత్ పెద్ద ముందంజే వేసింది.

దీనిని రుజువు చేసే విన్న ఉదాహరణ ఒకటి చెప్పారు ప్రధాని. ఏడేళ్ల క్రితం 800 కోట్ల డాలర్ల విలువైన మొబైల్ ఫోన్లను మన దేశం దిగుమతి చేసుకోవలసి వచ్చేది. ఇప్పుడు 300 కోట్ల డాలర్ల విలువైన మొబైల్ ఫోన్లను మనం ఎగుమతి చేస్తున్న సంగతిని చెప్పారాయన. అసలు దిగుమతులను గణనియంగా తగ్గించాలన్నదే మోదీ ప్రభుత్వ వ్యూహం. రెండేళ్ల క్రితం స్వతంత్ర ప్రతిపత్తిని తొలగించిన తరువాత జమ్ము కశ్మీర్‌లో వచ్చిన మార్పులను దేశం గుర్తిస్తున్నది. అలాగే లద్దాఖ్‌లో వచ్చిన మార్పులను కూడా గమనిస్తున్నది. నియోజక వర్గాల పునర్ విభజన తరువాత కశ్మీర్‌లో ఎన్నికలు, అది కూడా త్వరలోనే జరుగుతాయని మోదీ ఎర్రకోట నుంచి హామీ ఇచ్చారు.

కొవిడ్ 19కు అడ్డుకట్ట వేయడంలో మోదీ చూపిన శ్రద్ధను కొనియాడడం ద్వారా మన విపక్షాల విమర్శలలోని డొల్లతనాన్ని ప్రపంచ దేశాలే రుజువు చేశాయి. ఒక మహమ్మారి దాడిలో దేశం ఉన్నప్పుడు జాతి ప్రజలంతా ఐక్యంగా ఉండడానికి మోదీ చేసిన ప్రయత్నాలు విపక్షాలకు అర్థం కాలేదు. అర్థమైన వాళ్లు సహృదయతతో స్వీకరించలేదు. అయినా మోదీ తన పని తాను చేసుకుంటూ వెళ్లారు. దానితో వచ్చిన ఫలితాలను ఆయన ఎర్రకోట మీద నుంచి తన ప్రభుత్వ విజయాలగా జాతికి తెలియచేశారు. ప్రపంచం మొత్తం కరోనా మహమ్మారి గుప్పిల్లో ఉన్నప్పుడు భారత్ వ్యాక్సిన్ తయారు చేసి అందించే పని చేసింది. అలా జరగకపోయి ఉంటే పరిస్థితి ఎలా ఉండేదో ఊహించడం కూడా కష్టమేనని మోదీ చెప్పారు. ఆ సమయంలో దేశ ప్రజలకు ఉచిత రేషన్ వంటివి ప్రకటిస్తూ ప్రభుత్వం ఇచ్చిన చేయూతను గురించి గుర్తు చేశారు. మిగతా దేశాలతో పోల్చి చూస్తే ఇక్కడ తక్కువ వ్యాపించిందని ఎన్నో ప్రాణాలు కాపాడుకోగలిగామని మనకు ఉన్న సదుపాయాలు తక్కువే అయినా ఇది సాధించామని, కానీ ఇది ప్రశంసలకు వేళ కాదనీ మరింత మెరుగ్గా పనిచేయాలని చెప్పారు. డాక్టర్లు, నర్సులు, వైద్య సిబ్బంది, పారిశుధ్య కార్మికులు, వ్యాక్సిన్ తెచ్చిన శాస్త్రవేత్తలను స్మరించుకోవాలని మళ్లీ చెప్పారు. అంతేకాదు, గ్రీన్ హైడ్రోజన్ ఉత్పత్తి, ఎగుమతుల హబ్‌గా భారత్ రూపు దిద్దడానికి హైడ్రోజన్ మిషన్ కూడా ప్రధాని ప్రకటించారు. స్వతంత్ర భారత శతాబ్ది ఉత్సవాలు నాటికి ఇంధన రంగంలో మనం స్వయంసమృద్ధిని సాధిస్తామని, నేను ఈ విషయాన్ని త్రివర్ణ పతాకం సాక్షిగా చెబుతున్నానని కూడా మోదీ చెప్పారు. రెండు మేకిన్ ఇండియా వ్యాక్సిన్లను తయారు చేసిన సంగతిని కూడా ఆయన సగర్వంగా చెప్పారు.

ఈ దేశాన్ని కలిపి ఉంచడమే ఇవాళ్టి సవాలు. దానిని మోదీ మొదటి నుంచి స్వీకరిస్తున్నారు. అందుకే దేశం నలుమూలలకు రైళ్లు నడపడం ద్వారా సయోధ్య ఏర్పరచే ఒక పథకాన్ని ప్రకటించారు. అజాద్ కా అమృతోత్సవ్ నిర్వహించే 75 వారాల్లో 75 రైళ్లను కొత్తగా పరిచయం చేస్తున్నారు. మరీ ముఖ్యంగా ఈశాన్య భారత రాష్ట్రాల రాజధానులన్నీ కలిపే విధంగా కూడా రైళ్లు నడుపుతామని ఆయన చెప్పారు.

ఏ దేశానికైనా గతం దిక్కుచి వంటిదే. ఆ శాశ్వత సత్యాన్ని ఎరిగినవారు సరేంద్ర మోదీ. ఎప్పుడు అవకాశం వచ్చినా స్వాతంత్ర్య సమరాన్ని, దానిని నడిపించిన వారిని ఆయన స్మరించుకుంటూనే ఉంటారు. గాంధీజీ, సర్దార్ పటేల్, నెహ్రూ, సుభాష్ బోస్, డాక్టర్ అంబేద్కర్ వంటి మహానీయులను ఈ సందర్భంగా కూడా మోదీ స్మరించుకున్నారు. కానీ ఆయన 75వ స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం సందర్భంగా భారతజాతి నిర్వహించవలసిన మరొక బాధ్యత గురించి కూడా వెల్లడించారు. అది దేశ విభజన వేళ జరిగిన ఘోర చారిత్రక తప్పిదాల కారణంగా చనిపోయిన అమాయక భారతీయులను స్మరించుకోవడం. ఇక నుంచి ప్రతి ఆగస్ట్ 14న ఈ కార్యక్రమం నిర్వహించుకుందామని ఆయన జాతిని కోరారు. వాటిని తలుచుకుంటే మనసు వికలం కావడం తథ్యం. అయినా వారి కోసం రెండు నిమిషాలు మౌనం పాటించడం నేటి భారతీయుల కర్తవ్యం. అజాద్ కా అమృతోత్సవ్ ఉద్దేశమే స్థానిక చరిత్రలను వెలుగులోకి తేవడం. మరుగున ఉండిపోయిన త్యాగాలను గుర్తించడం.

ఒక మంచి కవితతో ప్రధాని తన ప్రసంగం ముగించారు. దీనితో ఆయన ఉపన్యాసానికి మరింత శోభ వచ్చింది. అది-

‘ఇదే సరైన సమయం. దేశానికి అత్యంత కీలకమైన సమయం.

అసంఖ్యాకమైన ఆయుధాలు మన దగ్గరున్నాయి.

దేశభక్తి ప్రతిచోటా పొంగిపొరలుతున్నది.

అందరూ కదలిరండి! త్రివర్ణ పతాకాన్ని ఎగురవేయండి!

దేశ భవిష్యత్ సమున్నతంగా రెవరెవ లాడించండి!’

ఫాసిస్టు! నాజీల తొత్తు! జపాన్ ఎలా ఆడిస్తే అలా ఆడిన తోలుబొమ్మ! టోజో బూట్లు నాకే కుక్క!!

బ్రిటిషు ప్రభుత్వమూ, దాని బాకా భజంత్రీలూ, రెండో ప్రపంచ యుద్ధకాలంలో బ్రిటిష్ తొత్తులుగా మారిన ఇండియన్ కమ్యూనిస్టులూ సుభాస్ చంద్రబోస్ మీద వేసిన అభాండాలివి.

భారతదేశ స్వాతంత్ర్యం కోసం వేరే దారి లేక బోస్ జపాన్ సైనిక సహాయం తీసుకున్నా తన స్వాతంత్ర్యాన్ని గాని, భారత ఆత్మగౌరవాన్ని గాని జపాన్ పాలకులకు ఎన్నడూ తాకట్టు పెట్టలేదు. ఒక ప్రభుత్వాధినేత వలె జపాన్ ప్రభుత్వంతో సమాన ఫాయాలో స్వతంత్రంగా వ్యవహరించాడే తప్ప తాబేదారులా ఎన్నడూ దోసిలి వొగ్గలేదు. తన స్థాయిని, స్వతంత్ర ప్రతిపత్తిని, నిర్ణయాధికారాన్ని పలచన చేసేందుకు ఎవరికీ ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ సందు ఇవ్వలేదు. కించిత్తు అమర్యాదను కూడా సహించలేదు.

మచ్చుకు కొన్ని ముచ్చట్లు..

ఆజాద్ హింద్ తాత్కాలిక ప్రభుత్వంతో దౌత్య సంబంధాలు నెరవేటానికి జపాన్ సర్కారు హచియా అనే దౌత్యాధికారిని నియమించింది. అప్పటికి తాత్కాలిక ప్రభుత్వం సింగపూర్ నుంచి రంగూన్ కు తరలిపోయింది. కొత్త బాధ్యత స్వీకారానికి ఫలానా రోజు తాను రంగూన్ వస్తున్నట్టు అతడి నుంచి వర్తమానం అందింది.

మామూలుగా ఒక దేశం తరపున దౌత్యాధికారిగా ఒకరిని నియోగించాలనుకున్నప్పుడు సంబంధిత ప్రభుత్వం అధికారికంగా నియామక పత్రాన్ని జారీ చెయ్యాలి. టోక్యో ఆ పని చేయలేదు. ప్రవాసంలో పనిచేస్తున్న తాత్కాలిక ప్రభుత్వం విషయంలో మనం మామూలు ప్రోటోకాల్ పాటించాలా? ఎలాగూ అది మన మద్దతుతో ఏర్పడ్డ ప్రభుత్వమే కదా? నోటిమాట సరిపోదా? మన మీద ఆధారపడ్డ వారి దగ్గరకు మనం దౌత్యాధికారిని పంపటమే ఎక్కువ. దానికో నియామకపు ఫర్మానా కూడానా? అనుకున్నారు జపాన్ ప్రభువులు.

ఆ సంగతి బోస్ కు తెలియదు. మినిస్టర్ హోదా అధికారి రాసున్నట్టు కబురందటంతో అతగాడు అధికారిక నియామక పత్రాలను లాంఛనంగా సమర్పించేందుకూ, అనంతరం అతడి గౌరవార్థం రిసపెక్షనుకూ జపాన్ అధికారులతో సంప్రదించి ఏర్పాట్లు జరిగాయి. తరవాత ఏమైందో అప్పటి ఆర్థిక

మంత్రి ఎ.సి. చటర్జీ మాటల్లో వినండి:

“సెక్రటరీనీ, మందీ మార్బులాన్నీ వెంటేసుకుని హచియా రంగూన్ వచ్చాడు. మరుసటిరోజు నన్ను కలిశాడు. పత్ర సమర్పణ లాంఛనం సంగతి నేను ప్రస్తావించాను. అదేమీ తాను ఎరగనని అతడన్నాడు. ఆ విషయం నేను నేతాజీకి రిపోర్టు చేశాను. అసలు దౌత్యాధికారిగా అతడిని నియమించినట్టు టోక్యో ఇచ్చిన అధారిటీ లెటర్ ఏమన్నా అతడిదగ్గర ఉందా లేదా అని నేతాజీ అడిగాడు. నేను వెళ్లి కనుక్కున్నాను.

జపాన్ చేతిలో తోలు

అలాంటిదేమీ తన దగ్గర లేదని హచియా చెప్పాడు. అయితే అతడిని నేను చూడను. అతడిని జపాన్ దౌత్య ప్రతినిధిగా మనం గుర్తించము - అని కరాఖండిగా అన్నాడు నేతాజీ.

అది ఇబ్బందికరమైన దౌత్య సంకటం. ప్రావిజు నల్ గవర్నమెంట్లకు అక్రెడిటెడ్ రిప్రజంటేటివులను అధికారికంగా నియమించే ఆనవాయితీ మా ప్రభుత్వానికి లేదండి - అని నాతో మొత్తుకున్నాడు ఆ అధికారి. ‘ఇంతకు ముందు లేకపోవచ్చు. ఇప్పుడు మా కోసం కొత్తగా మొదలెట్టవచ్చుకదా? కనీసం అధారిటీ లెటర్ అయినా లేకపోతే మా నాయకుడు ఒప్పుకోడు’ అని గట్టిగా చెప్పాను. ఇక చేసేది లేక అతగాడు టోక్యోతో మాట్లాడుకుని అధికార పత్రాలు తెప్పించుకున్నాడు. అవి అందే దాకా నేతాజీ అతడి మొగం చూడలేదు.”

[India's struggle For Freedom, Maj. Gen. A.C.Chatterji, p.251-252]

ఆజాద్ హింద్ ప్రభుత్వం ఏర్పడిన షక్షం రోజులకు టోక్యోలో రెండు రోజులపాటు విశాల తూర్పు ఆసియా సహా శ్రేయాభివృద్ధి గోళం (Greater East Asia Co-prosperity Sphere) న భ్య దేశాల సమావేశం జరిగింది. జపాన్, థాయిలాండ్, బర్మా, మంచుకో, ఫిలిప్పీన్స్, సయాం తదితర దేశాల ప్రభుత్వాలు నాయకులు దానిలో పాల్గొన్నారు. భారతదేశం తరపున ఆజాద్ హింద్ ప్రభుత్వ అధినేత సుభాస్ బోస్ ను ఆహ్వానించారు.

దానికి బోస్ ఉబ్బితబ్బిబ్బు కాలేదు. తనకంటూ

రాజ్యం లేకున్నా తనను కూడా ఒక రాజ్యాధినేతగా గుర్తించి, అధినేతల భేటీకి ఆహ్వానించటమే గొప్ప గౌరవమని పొంగిపోలేదు. మీ గోళం (sphere)లో ఇండియా చేరాలా వద్దా అనేది నిర్ణయించవలసింది నేను కాదు; స్వాతంత్ర్యం వచ్చాక ఏర్పడే భారత ప్రభుత్వం మాత్రమే అది నిర్ణయించగలదు. ఈ విషయంలో నా దేశాన్ని కమిట్ చేయటానికి నేను సిద్ధంగా లేను. కేవలం పరిశీలకుడిగా మాత్రమే నేను హాజరవుతాను - అని నేతాజీ చెప్పాడు. ఇద్దరు మంత్రులు, సైన్యాధికారులతో కలిసి రాజలాంఛనాలతో టోక్యో వెళ్ళాడు. పరిశీలకుడి హోదాలో వెళ్ళాడు కాబట్టి - కొమ్ములు తిరిగిన దేశాధినేతలు మాట్లాడు కుంటూంటే వింటూ ఒక మూల కూచున్నాడా? లేదు. రాజ్యాధినేతలు ఎందరు ఉన్నా రాజ్యంలోని సుభాస్ బోస్ తన విశిష్ట వ్యక్తిత్వంతో, అద్భుత ప్రజ్ఞతో మొత్తం సమావేశానికి ఆకర్షణ కేంద్రం అయ్యాడు. ప్రతికూల

పరిస్థితుల్లో, పరాజయ భయంతో దిక్కు తోచని దేశాధిపతులకు అద్భుత రాజనైతిక ప్రజ్ఞతో చక్కని మార్గదర్శనం చేశాడు.

ఆ సమావేశంలో ఒక విశేషం. అందరినీ ఆకట్టుకున్న దార్శనిక ప్రసంగానికి బోస్ ను అభినందించటానికి జపాన్ ప్రధాని టోజో లేచి “స్వతంత్రం వచ్చాక ఇండియాలో ‘ఆల్ ఇన్ ఆల్’

1943 డిసెంబర్ లో అండమాన్ నికోబార్ దీవులలోని

(సర్వాధికారి) ఈయనే” అని ఇతర దేశాల అధినేతలతో గొప్పగా అన్నాడు. దానికి సుభాష్ బోస్ ముసిముసిగా నవ్వి సంతోష పడలేదు. వెంటనే లేచి ఆ మాటను ఖండించాడు. “స్వతంత్ర భారతంలో సర్వాధికారి ఎవరో నిర్ణయించేది జపాన్ ప్రధాని కాదు. వేరవరూ కాదు. స్వతంత్రం వచ్చాక భారత ప్రజలే ఎవరు, ఏమిటన్నది నిర్ణయిస్తారు” అని బోజో మొగం మీదే చెప్పాడు.

నేతాజీ మూర్తిమత్వం ఎంత గొప్పదంటే - ఆయన అడగకుండానే బోక్సో అధినేతల సమావేశం భారత స్వాతంత్ర్య పోరాటానికి పూర్తి తోడ్పాటును ఏకగ్రీవంగా ప్రకటించింది. భారత ప్రజలకు సంఘీ భావ సూచకంగా అంతవరకూ జపాన్ ఆక్రమణలో ఉన్న అండమాన్, నికోబార్ దీవులను ఆజాద్ హింద్ తాత్కాలిక ప్రభుత్వానికి వెంటనే అప్పగించనున్నట్లు ఆ సమావేశంలోనే జపాన్ ప్రధాని హర్షద్వానాల మధ్య ప్రకటించాడు. దాంతో కొత్తగా ఏర్పడ్డ జాతీయ

విప్లవంలో విప్లవకారులు మొట్టమొదట పారీస్ లోని బాస్టీల్ జైలు తలుపులు బద్దలు కొట్టినట్లు, స్వాతంత్ర్య మహాయోధులను బంధించి చిత్రహింసలు పెట్టటానికి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వానికి ప్రధానంగా ఉపయోగపడ్డ అండమాన్ నికోబార్ దీవులు భారత స్వాతంత్ర్య యుద్ధంలో మొట్టమొదట విముక్తమవటం సముచితం. కాలక్రమంలో మొత్తం భారతదేశం ఎటూ విముక్తి పొందుతుంది. కాని మొట్టమొదట విమోచన అయిన భూభాగానికి చరిత్రలో అత్యంత ప్రాముఖ్యం ఉంటుంది”. అని జాతీయ పతాకాన్ని ఆవిష్కరిస్తూ సుభాష్ బోస్ సంతోషపడ్డాడు. వీర సాహసరీ వంటి స్వాతంత్ర్యవీరులను నరకయాతనలు పెట్టిన సెల్యులార్ జైలును నేతాజీ అధికారిక హోదాలో దర్శించి, జాతీయ యోధులు అనుభవించిన చిత్రహింసలను విషణ్ణ వదనంతో జ్ఞప్తి చేసుకున్నాడు. అమరవీరుల స్మారకంగా అండమాన్ కు “షహీద్ దీవి”, నికోబార్ కు “స్వరాజ్ దీవి” అని ఆయన నామకరణం చేశాడు.

పైన ప్రస్తావించిన దేశాధినేతల భేటీ అనంతరం బోక్సోలోని హిబియా పార్కు వద్ద ప్రజలనుద్దేశించి ప్రసంగించాలని నేతాజీని జపాన్ ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా కోరింది. అది మరే దేశ నాయకుడికీ దక్కని గౌరవం. బోక్సోలో ఉండగానే ప్రధాని బోజోతో నేరుగా మాట్లాడి బోస్ కొన్ని ముఖ్య విషయాలను తేల్చుకున్నాడు. అప్పటిదాకా జపాన్ ఆక్రమణలో ఉన్న భారత ప్రాంతాల మీద అధిపత్యాన్ని ఆజాద్ హింద్ ప్రభుత్వానికి అప్పగించటానికి బోజో అంగీకరించాడు. ఇంఫాల్ రంగంలో తలపెట్టిన సైనిక చర్యలలో ఆజాద్ హింద్ ఫౌజ్ ను చిన్నూపు చూడమనీ, జపాన్ కమాండ్ కింద పనిచేసే మిత్ర సైన్యంగానే దానిని పరిగణిస్తామని ప్రధానమంత్రి హామీ ఇచ్చాడు. బ్రిటిష్ యుద్ధ ఖైదీల నుంచి జాతీయ సైన్యంలోకి తీసుకున్న వారి మీద అయ్యే ఖర్చులను జపాన్ ప్రభుత్వమే భరిస్తుందనీ, స్థానిక వాసులనుంచి రిక్రూట్ చేసుకున్న వారి మీద అయ్యే ఖర్చులను ఆజాద్ హింద్ ప్రభుత్వం పెట్టుకోవాలనీ స్పష్టత వచ్చింది. ముప్పై వేల సైనికులతో మూడు డివిజన్లను ఏర్పరచటానికి అంగీకారం కుదిరింది.

ఇలా ప్రతిదీ బోక్సోలో అత్యున్నత స్థాయిలోనే మాట్లాడుకుని లైన్ క్రియర్ చేసుకున్నా త్రేత స్థాయిలో బోస్ కు అనేక చికాకులు ఎదురయ్యాయి. ముఖ్యంగా ఐ.ఎన్.ఎ.తో లైజానింగు కోసం జపాన్ ప్రభుత్వం పెట్టిన హికారి కికాన్ నుంచి. మొదట్లో దాని బాధ్యత యమామోతోకు అప్పగించారు. అతడు బోస్ బాగా ఎరిగిన వాడే. బెర్లిన్ లోని జపాన్ ఎంబసీలో మిలిటరీ అధికారిగా ఉండగా బోస్ తో స్నేహంగా ఉండి తూర్పుకు ఆయన ప్రయాణానికి చాలా సహకరించిన వాడే. ఆ సంగతి తెలిసే బోస్ తో సంధానానికి పనికొస్తాడన్న ఉద్దేశంతో హికారి కికాన్ బాధ్యత

ఎం.వి.ఆర్. శాస్త్రి

తొలుత అతడికి అప్పగించారు.

అతడూ మొదట బాగానే ఉన్నాడు. కానీ ఆజాద్ హింద్ ప్రభుత్వ స్థాపన తరువాత హికారి కికాన్ కు అధిపతిగా లెఫ్టినెంట్ జనరల్ ఇసోడాను నియమించి యమామోతోను అతడికింద పనిచేయమన్నారు. అందులో బోస్ ప్రమేయం లేదు. ఆ మార్పు సంగతి అతడికి ముందుగా తెలియదు. అయినా - తన ప్రాధాన్యం తగ్గించటానికే బోస్ కావాలని ఏర్పాటు చేయించాడని యమామోతో ఊహించుకున్నాడు. అది మొదలు అడుగుడుగునా బోస్ కు అడ్డుతగల సాగాడు. అతడిని కంట్రోల్ చేసే సత్తా అతడి పైవాడికి లేదు. కొత్తగా వచ్చిన ఐసోడా కొంచెం మెతక. అతడి పైత్యాలు అతడికున్నాయి.

కికాన్ పెద్దలు తమ అధిపత్యం చాటుకుని అడుగుడుగునా బోస్ ను తిప్పలు పెట్టాలని చూశారు. కాని వారి కుప్పిగంతులను సుభాష్ చంద్రబోస్ బొత్తిగా లక్ష్మి పెట్టలేదు. ఇవ్వాలిన్న మర్యాద అంతా ఇస్తూనే వారిని ఎక్కడ ఉంచాలో ఎక్కడ ఉంచాడు. తన స్వతంత్ర ప్రతిపత్తి, నిర్ణయాధికారాల విషయంలో లేశమైనా రాజీ పడకుండా జపాన్ వాళ్ళను నేతాజీ ఎలా కంట్రోల్ చేశాడో ఎన్.ఎ. అయ్యర్ రికార్డు చేసిన ఈ ఉదంతం చెబుతుంది.

నేతాజీకి కికాన్ కి నడుమ ఘర్షణలో అది పతాక సన్నివేశం. 1944లో ఒక రోజు. నేతాజీకి జనరల్ ఐసోడాకీ మధ్య నేతాజీ నివాసంలో నమీక్షా సమావేశం. నేతాజీ వెంట నేను ఒక్కడినే. అది కూడా మాట్లాడకుండా నోట్స్ తీసుకోవటానికి మాత్రమే. జనరల్ ఐసోడా వెంట మేజర్ జనరల్ యమామోతో, మేజర్ జనరల్ సెందా, కల్బల్ కగావా వచ్చారు. మీటింగు మధ్యాహ్నం 4 గంటలకు మొదలై 10 దాకా సాగింది. మొత్తమంతా చిటపటలే.

గొడవ మొదలు పెట్టింది యమామోతో. అతడు ఎత్తుకోవటమే ఒక ఫిర్యాదుతో. “మీరు మాకు కాని, బోక్సోకు కాని చెప్పా పెట్టకుండా సప్లయ్స్, మాన్ పవర్ మంత్రులను ఎలా వేశారు? అది మా యుద్ధ సన్నాహాలను దెబ్బతీయదా?” అంటూ.

లెఫ్టినెంట్ జనరల్ అక్కడే ఉండగా మేజర్ జనరల్ చర్చను మొదలు పెట్టటమే అనౌచిత్యం. పైగా యమామోతో మాట తీరు, దూకుడు నేతాజీకి చిత్రించాయి. “మేజర్ జనరల్ యమామోతో చెప్పినదాన్ని నేను ఖండిస్తున్నాను. ఆ ఇద్దరు

బొమ్మా?!

ప్రభుత్వానికి తనదంటూ సొంత భూఖండం అయ్యాచితంగా సమకూడింది.

1943 డిసెంబర్ 29న నేతాజీ సమక్షంలో అండమాన్ నికోబార్ దీవులను ఆజాద్ హింద్ ప్రభుత్వానికి జపాన్ దఖలు పరచింది. భారత భూభాగంపై మొదటిసారి స్వతంత్ర భారత పతాకం సగర్వంగా రెపరెపలాడింది. “1786 ఫ్రెంచ్

సెల్యులార్ జైలును సందర్శించినప్పటి చిత్రం

మంత్రులను నియమించే ఉద్దేశం ఉందని మీకు ఇంతకుముందే చెప్పాను. జ్ఞాపకం లేదా?" అని అప్పుడే అక్కడే నిలదీశాడు. యమామోతో మొగం మాడిపోయింది. మిగతావాళ్ళూ ఇరుకున పడ్డారు.

"అయినా ఆజాద్ హింద్ ప్రభుత్వం చేసే ప్రతిదీ నేను మీకు చెప్పాలా? మర్యాద పూర్వకంగా అవసరమనుకుంటే మీకు మేము తెలియజేయవచ్చు. అన్నీ మీకు చెప్పే చెయ్యాలని రూలేమీ లేదు." అని నిష్కర్షగా చెప్పాడు నేతాజీ. అప్పటికీ యమామోతో నన ఆవలేదు. "మీ సప్లయస్ మంత్రి మీ అవసరాల కోసం తూర్పు ఆసియా మార్కెట్ల మీద పడతాడు. దానివల్ల జపాన్ ప్రయోజనాలు దెబ్బతినవా? అలాగే భారతీయుల మాన్ పవర్ నంతా మీ మంత్రి మళ్ళించుకుపోతే ఫ్యాక్టరీలు, రైల్వేలు, డాక్ యార్డుల్లో మాకు మనుషులు దొరకటం కష్టమవదా?" అంటూ పెద్దగాంతుతో ఏదేదో మాట్లాడసాగాడు. అతడు

బోస్ నిలదీస్తే జపాన్ వాడి దిమ్మ తిరిగింది. అయినా చాలా సేపటిదాకా యమామోతో నణుగుతూనే ఉన్నాడు. అప్పుడు నేతాజీ అనలు సమన్యను ప్రస్తావించాడు. ఐఎన్ఎ బలగాలను విస్తరిస్తున్నాము కదా; కొత్తగా తీసుకుంటున్నవారికి మీరు ఇవ్వవలసిన ఆయుధాలు గట్లా ఎప్పుడిస్తారు - అని.

ఆ ఊసు ఎత్తగానే జనరల్ ఐసోడా కన్నున లేచాడు. ఇది మాకు పెద్ద సర్ప్రైజ్! ఇలా సైన్యాన్ని విస్తరించబోతున్నాము అని మాకు ముందుగా హెచ్చరిక కూడా మీరు చెయ్యలేదు. ఇన్ని వేల మందికి ఆయుధాలు, తూటాలు వగైరా ఇప్పటికిప్పుడు సమకూర్చటం మా వల్ల కాదు అన్నది అతడి మాటల సారాంశం. జపాన్ ఆర్మీలో లెఫ్టినెంట్ జనరల్ అంతటివాడు అలా అడ్డం తిరగటం చూసి బోస్కు ఒళ్ళు మండింది. "మరి అంత వద్దు. ఈ విషయం మీకు ఇంతకుముందే చెప్పాను. మా సైన్యం విస్తరణ

అది జపాన్ వాళ్ళు ఊహించని బెదిరింపు. ఐసోడా త్రుళ్ళి పడ్డాడు. మొహం గంటు పెట్టుకుని ఏదో గొణిగి, తన వెంట ఉన్నవాళ్ళకు సైగ చేసి, కాగితాలు సర్దుకుని లేచాడు. నేతాజీ వారిని వారించే ప్రయత్నం చేయలేదు. కూల్గా లేచి పోర్టికో దాకా వెళ్లి జపాన్ బృందాన్ని మర్యాదగా చిరునవ్వుతో సాగనంపాడు. వెనక్కి తిరిగిచ్చి సహచరులతో హాయిగా నవ్వుతూ భోజనం చేశాడు. ఐసోడాలూ యమామోతోలూ వారి కోపాలూ పంతాలూ తనను ఏమీ చేయలేవు; అడిగింది చెయ్యటం మినహా వారికి వేరే దారిలేదు - అని ఆయనకు తెలుసు. అలాగే జరిగింది.

ఇలాంటిదే ఇంకో సందర్భం.

ఐ.ఎన్.ఎ., జపాన్ సేనలు కలిసి ఇండియాను ముట్టడించి, భారత భూమిపై అడుగు పెట్టక పరిస్థితి ఏమిటి? ఎవరు ఎవరికింద పనిచేయాలి? జపాన్ వాళ్ళ నియంత్రణలో ఐఎన్ఎ పనిచేస్తే భారతదేశాన్ని జపాన్ ఆక్రమించడానికి ఐఎన్ఎ సహాయపడినట్లు అవుతుంది. జపాన్ వాళ్ళు కోరుకున్నది అదే. అందుకే ఇండియాలోకి ప్రవేశించాక ఇండో జపానీస్ వార్ కౌన్సిల్కు చైర్మన్గా జపాన్ జాతీయుడు ఉండాలని ముందే షరతు పెట్టారు. అది కుదరదు; ఆ కౌన్సిల్కు చైర్మన్గా భారతీయుడే ఉండి తీరాలని బోస్ పట్టుబట్టాడు. దానిపై నేతాజీకి, హికారి కికాన్ వారికి మధ్య మూడు విడతలు చర్చలు జరిగాయి. బోస్ను బుట్టలో వేయటానికి జపానీలు మహా తెలివిగా ఎత్తులు వేశారు. మీరు కనక మాట వినకపోతే టోక్యో హై కమాండుకు కోపం వస్తుంది; మా పెద్దవాళ్ళు ఇప్పటికే చికాకు పడుతున్నారు. దీనిపై మరోమాట వినేదే లేదంటున్నారు - అని ఐసోడా, యమామోతోలు బోస్ను భయపెట్టజూశారు.

కానీ నేతాజీ వారిని తలదన్నిన వాడు. "నేనే ఫీల్డ్ మార్షల్ సుగియామాతో మాట్లాడతా. అవసరమైతే ప్రధాన మంత్రి టోజోకే నేరుగా చెప్పతా. ఇది మా దేశ ఔన్నత్యానికి, సార్వభౌమత్వానికి సంబంధించిన అంశం. దీనిపై మేము అంగుళం బెసిగే ప్రసక్తే లేదు." అని భీష్మించాడు.

అలాగైతే మీకు మేము సపోర్ట్ ఇవ్వాలా వద్దా అన్నది మేము ఆలోచించవలసి వస్తుంది - అని జపాన్ వాళ్ళు పరోక్షంగా బెదిరించారు. మీ ఇష్టం వచ్చినట్లు చేసుకోండి. మీ సపోర్టు కోసం మా దేశ ప్రయోజనాలను మీకు తాకట్టు పెట్టటం కలవైనా జరగదు - అన్నాడు నేతాజీ.

"అయితే, యువర్ ఎక్సలెన్సీ! వార్ కో ఆపరేషన్ కౌన్సిల్ ఉండకూడదని మీ అభిప్రాయమా?" అని అడిగాడు జనరల్ ఐసోడా.

"వార్ కౌన్సిల్ ఉండవలసిందే. దానికి అధిపతిగా జపాన్ జాతీయుడు ఉండకూడదనే మేము అనేదల్లా. చైర్మన్ అంటూ ఉంటే అది భారతీయుడే కావాలి.

జైలు నుంచి బయటకు వస్తూ..

ఆవేశంగా యాగీ చేస్తూ ఎంతో సేపు చెప్పిన దాన్నంతా నేతాజీ మూడు ముక్కల్లో కొట్టిపారేశాడు - మళ్ళీ ఎవరూ మారు మాట్లాడలేకుండా!

"మీరు వెళ్ళలేని మార్కెట్లు, మీకు అక్కర్లేని మార్కెట్లకు మేము వెళతాం. మీరు ఎంత ప్రయత్నించినా మీకు దొరకని మాన్ పవరును మేము సమకూర్చుకుంటాం. మీకేమిటయ్యా నష్టం? మా సప్లయస్ మంత్రి తూర్పు ఆసియా మార్కెట్లన్నీ గాలించి శనగలు, పప్పులు, బియ్యం, వంట నూనెల వంటివి సంపాదిస్తాడు. అవి మీకు అవసరమే లేదు. మేము ప్రతిఫలం ఏమీ ఇవ్వకపోయినా స్వాతంత్ర్య ఉద్యమంలో పూర్తికాలం పనిచేయటానికి వేల కొద్దీ భారతీయులు ఈ ప్రాంతాల్లో రడిగా ఉన్నారు. అక్కర్లే ణీయమైన జీతం ఇస్తామన్నా వాళ్ళు మీలో చేరరు. అలాంటి వాళ్ళను మేము సమీకరించుకుంటే మీకేమిటి ఇబ్బంది? ఇంతోటి దానికి మీ యుద్ధ సన్మాహాలనేవో మేము దెబ్బ తీస్తున్నట్లు ఈ గోలంతా దేనికి?" అని

సంగతి మీకు ముందే తెలుసు." అని ఐసోడా మొహనే అనేశాడు. ఏ తేదీల్లో జరిగిన ఇలాంటి మీటింగుల్లో ఎంత వివరంగా విస్తరణ గురించి తాను సమాచారం తెలిపిందీ టకటక ఏకరువు పెట్టాడు కూడా. అయినా అవతలివాడి వైఖరి మారలేదు. ఐఎన్ఎ అదనపు బలగాలకు ఆయుధాలు, అమ్యూనిషన్ గట్లా సమకూర్చటానికి అతడు ససేమిరా సిద్ధంగా లేడు. అది ఎందువల్ల కుదరదు అనటానికి ఏవోవో కారణాలు చెప్పిందే చెప్పసాగాడు.

ఇక సుతిమెత్తగా చెప్పి ప్రయోజనం లేదని నేతాజీకి అర్థమైంది. కానీపు మౌనంగా ఐసోడా కళ్ళలోకి తేరిపారచూసి, మెల్లిగా, స్ఫుటంగా ఇలా ఒత్తి పలికాడు:

"మా సైన్యం విస్తరణ గురించి మీ వైఖరి అదే అయితే నేను ఒప్పుకునేది లేదు. నాకు కావలసినవి నాకు ఇచ్చి తీరాలి. లేదా - నేను తప్పుకుంటాను! ఆలోచించుకోండి."

మా గడ్డ మీద మా మాటే చెల్లాలి.” అని తెగేసి చెప్పాడు బోస్. అతడు లొంగే ఘటం కాదని అర్థమయ్యాక, ఆ విషయం తరవాత అలోచిద్దాము లేమని చాటవేసి చివరికి టోక్యోయే తోక ముడిచింది.

[Unto Him A Witness, S.A. Ayer, pp 190-196.]

జపానీ సైన్యాధికారులతోటే కాదు. టోక్యో పెద్ద తలకాయలతోనూ నేతాజీ ఎప్పుడూ ‘నో నాన్సెన్స్’ తరహాలోనే ఉండేవాడు. “మాతో సమన్వయం కోసం మీరు పెట్టిన హికారీ కికాన్ మీకూ మాకూ మధ్య అడ్డుగోడగా తయారైంది. ఇక వీళ్ళతో నేను వేగలేను. మధ్యలో ఈ లంపటాన్ని తీసేసి నేరుగా మీరే మాతో డీల్ చేయండి. లేదా మా ప్రభుత్వంతో సంధానానికి ఒక మినిస్టర్ హోదా అధికారిని ప్రత్యేకంగా పంపండి. ఈ రెండూ మీకు సమ్యతం కాకపోతే మీతో కలిసి పనిచెయ్యటం నా వల్ల కాదు. తాత్కాలిక ప్రభుత్వం నుంచీ, ఐఎన్ఎ బాధ్యత నుంచీ నేను తప్పుకుంటాను. ఏ ఐదొందల మంది తోనో అత్యాహుతి దళం వెంటతీసుకుని మీతో సంబంధం లేకుండా నేనే నా మానాన యుద్ధానికి వెళతాను. ఇక మీ ఇష్టం.” అని నేరుగా జపాన్ ఫారిన్ మినిస్టరు షిగెమిత్సుకు నేతాజీ ఘటైన లేఖ రాశాడు. దాన్ని చూసి టోక్యోకు కంగారు పుట్టింది. హికారీ కికాన్ పెద్ద తలకాయలకు గట్టిగా కీ ఇచ్చింది. అటు తరవాత కికాన్ వైపు నుంచి నేతాజీకి చికాకులు పోయాయి.

బోస్ రంగప్రవేశం వరకూ ఐఎన్ఎ అంటే జపాన్ సైన్యాధికారులకు చాలా లోకువ. జీతాలు, ఆయుధాలు ఇస్తున్నది తామే కాబట్టి అది తమ ఆధిపత్యానికి లోబడి ఉండాలని జపాన్ వాళ్ల భావన. మేము దయ తలచి చేరదేశాము కనక యూనిఫాంలు వేసుకుని దర్జాగా తిరుగుతున్నారు. నిజానికి వీళ్ళూ మా చెరలో ఉండవలసిన యుద్ధ ఖైదీలే కదా అని వారికి చిన్నచూపు. అందుకే ఐఎన్ఎలో పెద్ద అధికారి ఎదురుపడ్డా మామూలు జపాన్ సైనికుడు కనీసం సెల్యూట్ చేసేవాడు కాదు. ఆ సంగతి బోస్ గమనించాడు. ఐఎన్ఎను మిత్ర సైన్యంగా గుర్తించి సమచిత గౌరవం ఇవ్వాలి; జపానీ, భారతీయ సైనిక దళాలవారు పరస్పరం ఎదురుపడ్డప్పుడు మిలిటరీ ర్యాంకును బట్టి ఎక్కువ వాడికి తక్కువ వాడు సెల్యూట్ చెయ్యాలి అని ఆయన డిమాండ్ చేసి జపాన్ సేనాపతులను ఒప్పించాడు.. మరి ఇద్దరినీ ఒకే ర్యాంకు అయితేనే? మాది సీనియర్ ఆర్మీ కాబట్టి మీరే మాకు సెల్యూట్ చేయటం సమంజసం అని జపాన్ వాళ్ళు సూచించారు. వీలేదు. మీకు మేము మిత్రసైన్యం కాబట్టి ఇరువురూ ఒకరికొకరు ఏకకాలంలో సెల్యూట్ చెయ్యాలని నేతాజీ పట్టుబట్టి సాధించాడు.

ఐ.ఎన్.ఎ. ఉన్నది భారత స్వాతంత్ర్యం కోసం పోరాడటానికి. దానిని వేరే పనులకు ఉపయోగించటానికి వీలేదు - అన్నది నేతాజీ పాలిసీ. మీకు ఆయుధాలను మేమే ఇచ్చాము కాబట్టి ఆ ఆయుధాలతో మా యుద్ధాలు చేయండి అని ఆయన జపాన్ అడిగినా ఒప్పుకోలేదు. 1944 ఆగస్టులో జపాన్ సేనను ముట్టడించిన సయామీల మీద యుద్ధానికి ఐ.ఎన్.ఎ.ను వాడుకోవాలని జపాన్ చేసిన ప్రయత్నాలను ఆయన పడనివ్వలేదు. అలాగే 1945 మార్చిలో జపాన్ సైన్యం పై తిరగబడిన బర్మా నేషనల్ ఆర్మీని అణచివేయటానికి ఐ.ఎన్.ఎ. సహాయం కోరినప్పుడూ బోస్ మొగమాటం లేకుండా తిరస్కరించాడు.

తన దేశ స్వాతంత్ర్యం, సార్వభౌమత్వాలు విషయంలో సుభాస్ చంద్రబోస్ ఎన్నడూ ఎప్పుడూ ఎంతమాత్రం రాజీ పడలేదు. జపాన్ వాళ్ళతో సహా ఎవరికీ తలవంచ లేదు. ఇందుకు సాక్ష్యాలూ రుజువులూ లెక్కలేనన్ని! అయినా- ‘జపాన్తో చేతులు కలిపి సుభాస్ చంద్రబోస్ ఘోరమైన తప్పుచేశాడు. భారతదేశాన్ని ఆక్రమించాలన్న జపాన్ వ్యూహానికి పనిముట్టుగా ఉపయోగపడ్డాడు; అతడు వెంటబెట్టుకుని వచ్చిన జపాన్ సేనలు కర్మం చాలక గెలిచి ఉండి ఉంటే బ్రిటన్ స్థానంలోకి జపాన్ వచ్చి భారతదేశాన్ని కబళించి ఉండేది. ఆ రకంగా బోస్ చేసిన ద్రోహం వల్ల దేశం ఇంకో రకం బానిసత్వంలో మగ్గవలసివచ్చేది’ - అని నేటికీ నేతాజీ మీద నిందలువేసే మహా మేధావులను ఏమనాలి?

మిగతా వచ్చేవారం

నిర్వహణ : జిందా నారాయణస్వామి

సంఖ్యాయంత్రం

ఈ స్వీజర్ చూశారు కదా! ఈ స్వీజర్లో నిలుపు, ఏటవాలు, అడ్డం, వాలును వంతున గడులలోని అంకెలు కూడితే మొత్తం 34 వస్తుంది. కానీ ఇక్కడ కొన్ని గడులలోనే అంకెలు ఇవ్వారు. అంటే అవి క్షూలు. మొత్తం 34 రావాలంటే ఏవి అంకెలు ఉండాలి? మీ బుద్ధిని ఉపయోగించి పూరించండి! సమాధానం రాకపోతే వచ్చే వారం దాఖా ఆగండి!

1	14		
12		9	
	2		
			10

సంఖ్యాయంత్రం - 15 సమాధానాలు

1	14	4	15
8	11	5	10
13	2	16	3
12	7	9	6

దేశీ పాలన నుండి విముక్తి పొంది,
స్వాతంత్ర్యాన్ని సాధించిన చరిత్రాత్మక పర్వాన్ని
ఈ ఆగస్ట్ 15న భారత్ మరోసారి
గుర్తుచేసుకుంటోంది. స్వాతంత్ర్యాన్ని
సంపాదించుకునేందుకు సాగించిన నిరంతర
సంఘర్షణ, చేసిన బలిదానాలను ఈ
వేడుకలో గుర్తుచేసుకోవడం సహజం. విదేశ
పాలనకు వ్యతిరేకంగా సాగిన
పోరాటం-మనది (స్వ) అనే భావన
ఆధారంగా సాగింది. ఈ భావన స్వధర్మం,
స్వరాజ్యం, స్వదేశీ అనే రూపాలలో
ప్రకటితమైంది. సాధుసంతులు వల్ల వచ్చిన
ఆధ్యాత్మిక చైతన్యం ఈ పోరాటంలో
అంతర్విహితంగా పనిచేస్తూనే ఉంది.

ఆ సమర జ్వాలల వెలుగులో..

భారత్ ఆత్మలో యుగయుగాలుగా ఉన్న- 'స్వ' అనే భావం ఒక్కసారిగా ప్రకటితమై విదేశీశక్తులను అడుగడుగునా సంపూర్ణ శక్తితో ఎదుర్కోవలసి వచ్చింది. ఆ శక్తులు దేశ ఆర్థిక, సామాజిక, సాంస్కృతిక, విద్యా వ్యవస్థలను పూర్తిగా నాశనం చేశాయి. స్వావలంబనతో కూడిన గ్రామీణ వ్యవస్థను ఛిన్నాభిన్నం చేశాయి. ఇలా అన్ని రంగాల్లో, అన్ని వైపుల నుంచి విదేశీ శక్తుల దాడి జరిగింది. ఆ దాడిని భారత్ ఎదుర్కొంది.

యూరోపియన్ శక్తుల దాడిని భారత్ ఎదుర్కొన్న తీరు ప్రపంచ చరిత్రలోనే ప్రత్యేక అధ్యాయం. విదేశీ దురాక్రమణదారుల దాడులను ఒకవక్క తిప్పి కొడుతూనే మరోపక్క వికృతులను సరిచేసి సమాజాన్ని బలోపేతం చేసే కార్యక్రమం కూడా సాగింది.

ఒకవైపు దేశంలోని వివిధ సంస్థానాలు, రాజ్యాలు ఆంగ్లేయ దుష్టపాలనను, దమననీతిని ఎదుర్కొంటే, మరోవైపు తమ సహజమైన, సరళమైన జీవన శైలిపై, జీవన విలువలపై జరుగుతున్న దాడికి వ్యతిరేకంగా వివిధ గిరిజన జాతులు పోరాటం సాగించాయి.

తమ జీవన విలువలను కాపాడుకునేందుకు వాళ్లు చేసిన పోరాటాన్ని ఆంగ్లేయులు అత్యంత క్రూరంగా అణచివేశారు. దారుణ మారణకాండకు పాల్పడ్డారు. అయినా గిరిజనులు పోరాటం ఆపలేదు.

1857లో దేశమంతటా జరిగిన స్వతంత్ర సంగ్రామం ఈ పోరాటాల కొనసాగింపే. వీటిలో వేలాది మంది ప్రాణాలు అర్పించారు.

భారతీయ విద్యావ్యవస్థను నాశనం చేయడానికి విదేశీయులు చేసిన ప్రయత్నాలను ఎదుర్కొనడానికి కాశీ విశ్వవిద్యాలయం, శాంతి నికేతన్, గుజరాత్ విద్యాపీఠం, తిరునల్వేలిలో ఎండిటీ హిందూ కాలేజీ, దక్కన్ ఎడ్యుకేషనల్ సొసైటీ, గురుకుల్ కంగడి వంటి అనేక సంస్థలు ఉద్భవించాయి. విద్యార్థుల్లో దేశభక్తి భావాన్ని జాగృతం చేశాయి. జగదీష్ చంద్ర బోస్, ప్రఫుల్ల చంద్ర రే వంటి శాస్త్రవేత్తలు తమ ప్రతిభ ద్వారా దేశ ప్రజానీకంలో స్వాభిమాన భావాన్ని పెంపొందించారు. అలాగే నందలాల్ బోస్, అవనీంద్రనాథ్ టాగూర్, దాదాసాహెబ్ ఫాల్కే వంటి కళాకారులు, మాఖన్ లాల్ వంటి పత్రికా రచయితలు జాతీయభావ వ్యాప్తికి కృషి చేశారు. మహర్షి దయానందులు, స్వామి వివేకానంద మహర్షి అరవింద వారు ప్రజల్లో ఆధ్యాత్మిక ఉన్నతిని కలిగించి దారిచూపారు.

బెంగాల్ లో రాజ్ నారాయణ్ బోస్ ద్వారా హిందూ మేళాలు, మహారాష్ట్రలో లోకమాన్య బాలగంగాధర తిలక్ ద్వారా గజేత, శివాజీ ఉత్సవాలు ఈ దేశ సాంస్కృతిక మూలాలను బలోపేతం

చేశాయి. అలాగే వెనుకబడిన, బలహీన వర్గాలలో విద్యావ్యాప్తికి, సామాజిక ఉన్నతికి అనేకమంది సంస్థర్థులు కృషి చేశారు. సామాజిక సమరసత సాధించడానికి డా. అంబేద్కర్ దారి చూపారు.

సమాజంలోని అన్ని రంగాలపై మహాత్మా గాంధీ ప్రభావం ఉంది. విదేశాల్లో ఉంటూ భారత స్వాతంత్ర్య సంగ్రామానికి తోడ్పడిన శ్యాంజీ కృష్ణవర్మ, లాలా హరదయాళ్, మేడమ్ కామా వంటి వారు కూడా గుర్తు చేసుకోవలసినవారే. లండన్ లో ఇండియా హౌస్ భారత స్వాతంత్ర్య సంగ్రామ కార్యకలాపాలకు కేంద్రమయింది. స్వాతంత్ర్య వీర సావర్కర్ వ్రాసిన 1857లో స్వాతంత్ర్య సంగ్రామ గాథ భారతీయ విప్లవకారులకు ప్రేరణనిచ్చింది.

దత్తాత్రేయ పహాసీబలే
రాష్ట్రీయ స్వయంసేవక్ సంఘ్ సర్కార్యవాహ

స్వయంగా భగత్ సింగ్ ఈ పుస్తకాన్ని ప్రచురించి వేలాది కాపీలు పంపాడంటే దీని ప్రభావం ఎలా ఉండేదో అర్థమవుతుంది.

దేశమంతటా ఉన్న 400లకు పైగా విప్లవ సంస్థల ద్వారా వేలాదిమంది విప్లవకారులు దేశ స్వాతంత్ర్యం కోసం ప్రాణాలు సైతం వణంగా పెట్టి పోరాడారు. బెంగాల్‌లోని అటువంటి విప్లవ సంస్థ అనుశీలన సమితిలో పనిచేసిన డా॥ హెడ్గేవార్ ఆ తరువాత లోకమాన్య తిలక్ ప్రేరణతో కాంగ్రెస్‌లో చేరారు. మధ్యప్రాంతపు కార్యదర్శిగా కూడా ఎంపికయ్యారు. 1920 నాగపూర్‌లో జరిగిన కాంగ్రెస్ సమావేశాల యోజన సమితి ప్రముఖగా ఆయన సేవలు అందించారు. ఆ సమావేశాల్లోనే పూర్ణ స్వరాజ్యం కోరుతూ తీర్మానం ఆమోదించాలని డాక్టర్ల సూచన ఇచ్చినా అందుకు అప్పటి కాంగ్రెస్ నాయకత్వం సిద్ధపడలేదు. ఆ తరువాత కాంగ్రెస్ ఆ తీర్మానాన్ని ఆమోదించింది.

రెండవ ప్రపంచ యుద్ధ కాలంలోనే నేతాజీ ఆజాద్ హింద్ ఫౌజ్‌కు నేతృత్వం వహించారు. మొదటి స్వతంత్ర భారత ప్రభుత్వాన్ని ఆయన ఏర్పాటు చేశారు. ఆజాద్ హింద్ ఫౌజ్ ఈశాన్య భారతంలో కొన్ని ప్రాంతాలను బ్రిటిష్ పాలన నుండి విముక్తం చేసింది కూడా. ఎర్రకోటలో ఆజాద్ హింద్ ఫౌజ్ సైనికులపై జరిగిన విచారణ దేశ ప్రజానీకానికి ఆగ్రహం కలిగించింది. దానితోపాటు నౌకాదళంలో భారతీయ సైనికుల తిరుగుబాటు కూడా బ్రిటిష్ వారిని బెంబేలెత్తించింది. ఈ దేశాన్ని వదిలిపోవలసిన పరిస్థితి వారికి కల్పించింది.

‘స్వతంత్ర భానుడు ఉదయించాడు కానీ ఆ సూర్యుడిని విభజన అనే గ్రహణం పట్టుకుంది. అలాంటి క్షిప్త, కష్ట పరిస్థితుల్లో కూడా భారతీయులు ధైర్యాన్ని కోల్పోలేదు. భారతదేశాన్ని జాగృతపరచాలి. అది ఈ దేశం కోసం మాత్రమే కాదు, మొత్తం ప్రపంచం కోసం, సర్వ మానవాళి కోసం’ అని మహర్షి అరవిందులు అన్నారు. ఆయన మాటలు నిజమయ్యాయి. భారత స్వాతంత్ర్య సంగ్రామం అనేక దేశాలకు కూడా స్వతంత్ర పోరాటాన్ని సాగించడానికి ప్రేరణ అయింది. చివరికి రవి అస్తమించని బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యం పూర్తిగా కనుమరుగయింది. అన్నీ దేశాలు స్వతంత్రమయ్యాయి.

పోర్చుగీస్, డచ్, ఫ్రెంచ్, చివరగా బ్రిటిష్ వాళ్లు ఈ దేశానికి వచ్చారు. వ్యాపారం చేసుకుంటామని వచ్చిన వీరంతా ఇక్కడ తిష్ట వేసుకుని ఇక్కడి సంస్కృతిని నాశనం చేయడానికి, ప్రజలను మతం మార్చడానికి ప్రయత్నించారు. 1498లో వాస్కోడిగామా భారత భూభాగంపై అడుగుపెట్టినప్పుడే విదేశీ శక్తుల ప్రాబల్యానికి వ్యతిరేకంగా పోరాటం ప్రారంభమైంది.

ట్రావన్‌కోర్ మహారాజు మార్తాండ వర్మ చేతిలో పరాజితులైన డచ్ వారు ఈ దేశాన్ని వదిలిపోయారు. పోర్చుగీస్ వాళ్లు కేవలం గోవాకు పరిమితమయ్యారు. బ్రిటిష్ వాళ్లు మాత్రం కుటీల నీతితో సగానికి పైగా రాజ్యాలను ఆక్రమించుకో గలిగారు. మిగిలిన సగభాగంలో భారతీయ రాజులే పాలన చేశారు. వారితో బ్రిటిష్ వాళ్లు ఒప్పందం చేసుకున్నారు. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత ఈ సంస్థానాలన్నీ భారతదేశంలో విలీనమయ్యాయి.

భారత్ ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేసుకుంది. నేడు అది ప్రపంచంలోనే అతిపెద్ద, అత్యంత సఫల ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థ. దేశ స్వాతంత్ర్యం కోసం పోరాడినవారే ఆ తరువాత దేశ రాజ్యాంగం రూపొందించడంలో కూడా ప్రముఖ పాత్ర వహించారు. అందువల్లనే భారత సాంస్కృతిక పరంపరను గుర్తుచేస్తూ రాజ్యాంగం మొదటి ప్రతిలో రామరాజ్యానికి చెందిన చిత్రాలు, వ్యాసుడు, బుద్ధుడు, జైనుడు వంటి వారి చిత్రాలు చేర్చారు.

‘స్వాతంత్ర్య అమృత మహోత్సవాలు’ వేలాదిమంది స్వాతంత్ర్య వీరులకు స్మృత్యంజలి కావాలి. వారి వల్లనే మనం ఈనాడు ప్రపంచంలో ప్రముఖ ప్రజాస్వామ్య దేశంగా నిలబడుతున్నాం. దేశ స్వతంత్ర సాధనలో పాలుపంచుకున్న వేలాదిమంది వ్యక్తులు, సంస్థలను ఈ సందర్భంగా గుర్తుచేసుకోవాలి. అప్పుడే ఇప్పుడు మనం అనుభవిస్తున్న ఈ స్వేచ్ఛా, స్వాతంత్ర్యాల వెనుక ఎంతటి త్యాగాలు, పోరాటం ఉన్నాయో భావితరాలకు అర్థమవుతుంది, తెలుస్తుంది. ★

తపాలా బిళ్లను విడుదల చేస్తున్న ఉపరాష్ట్రపతి వెంకయ్యనాయుడు

చరితార్థుడు చమన్‌లాల్

నిజమైన భారతమాత పుత్రుడు చమన్‌లాల్. దేశం ముందు, తరువాత మనం అనే సమున్నత సూత్రంతో జీవితం గడిపిన మహనీయుడు చమన్‌లాల్. సాధారణ ప్రజానీకానికి అంతగా పరిచయంలేని ఇలాంటి త్యాగమూర్తులపై వెలుగులు ప్రసరింప చేయాలన్న ఉద్దేశంతో ఆరంభించిన ఆజాద్ కా అమృతోత్సవ్‌లో భాగంగా భారత తంతి తపాలా శాఖ ఇటీవల చమన్‌లాల్ స్మారక తపాలా బిళ్లను విడుదల చేసింది. ఆర్‌ఎన్‌ఎస్ ప్రచారకర్తగా, సంఘ సేవకునిగా ఆ మహనీయుడు అందించిన సేవల గురించి, గడిపిన ఆదర్శవంతమైన జీవితం గురించి ఇప్పుడు గుర్తు చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. చమన్‌లాల్ ఒక రుషి వంటివారని తపాలా బిళ్లను విడుదల చేసిన ఉప రాష్ట్రపతి ఎం. వెంకయ్యనాయుడు కొనియాడారు. సంఘం కోసం అంతర్జాతీయ నెట్‌వర్క్‌ను ఏర్పాటు చేయాలన్న తన ఆశయం కోసం ఆయన శ్రమించారని గుర్తు చేశారు. అలాగే విదేశాలకు వెళ్లగోరే భారతీయులకు కూడా సేవలు అందించారు. చమన్‌లాల్ జీవితం గురించి గుర్తు చేసుకోవడానికి ఈ తపాలా బిళ్ల ఉపకరిస్తుందని వెంకయ్యనాయుడు వ్యాఖ్యానించారు. మారిషస్ అధ్యక్షుడు అనిరుద్ధ జగన్నాథ్ చమన్‌లాల్ వచ్చే వరకు తన కుమారుడి వివాహం ఆపించిన అద్భుత ఘట్టం గురించి ఈ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్న కేంద్రమంత్రి అశ్వినీ వైష్ణవ్ గుర్తు చేశారు. చమన్‌లాల్ నిజమైన భారతమాత పుత్రుడని మరొక కేంద్రమంత్రి దేవునిస్వా చౌహాన్ కొనియాడారు. అదవుల పెంపకం, పర్యావరణ పరిరక్షణ పట్ల ఆయన పడిన తపన గురించి కూడా చౌహాన్ గుర్తు చేశారు. ఇలాంటి వ్యక్తిని గురించి స్మారక తపాలా బిళ్ల విడుదల చేసి తపాలా శాఖ ఎంతో మేలు చేసిందని వక్రలు కొనియాడారు. ఆగస్ట్ ఏడున ఢిల్లీలోని సర్దార్ వల్లభ్ భాయ్ పటేల్ సమావేశమందిరంలో స్మారక తపాలా బిళ్ల ఆవిష్కరణోత్సవం వైభంగా జరిగింది. ఇంటర్నేషనల్ సెంటర్ ఫర్ కల్చరల్ స్టడీస్ ప్రధాన కార్యదర్శి తపాలా బిళ్ల విడుదలకు ప్రతిపాదించగా, శాంఖా సమంత రూపకల్పన చేశారు. ★

“అప్పుడే శుభలేఖలా! ఇంకా మన మాటలు పూర్తి అవనేలేదు. నాకేంటో కాళ్ళూ చేతులూ ఆడడం లేదు” అంది స్వర్ణ.

“వాళ్ళ చెప్తే వెంటనే మనం చేసేయాలా? మనకి నచ్చినట్లు మనం చేస్తాం. మన ఇష్టం వచ్చినప్పుడు చేస్తాం.” అంది సుధీర.

శుభలేఖల గురించి వాళ్ళు అలా చెయ్యడం భాస్కరావుకి కూడా నచ్చలేదు. వాళ్ళ శుభలేఖ ఎలా ఉందో చూడడం కోసం వెంటనే ముగ్గురూ వాళ్ళ వాట్సప్ లో చూసుకున్నారు. అందరి ఫోన్ నంబర్లూ సుధాకర్ ఇచ్చినట్లున్నారు. అన్ని కరెక్టుగా ఉన్నాయి. అందరి పేర్లూ సరిగ్గా రాసారు. సుధాకర్ ని అడిగారో, లేకపోతే అన్నయ్యని అడిగారో కానీ అన్ని బాగానే ఉన్నాయి.

“స్వర్ణా, సుధీరా పదండి వెళ్లి కార్డులు తయారు చేయించి మనం కూడా వాట్సప్ లో అందరికీ పెద్దాం.”

సుధీర అయిష్టంగానే కదిలింది. దారి పొడుగునా సుధీర విమర్శిస్తూ ఏదో అంటూనే ఉంది. అలా మాట్లాడడం సుధీరని చీవాట్లు పెట్టింది స్వర్ణ.

“సుధీరా మాటలు తిన్నగా రానీ. కాస్త పాజిటివ్ గా ఆలోచించు. వాళ్ళు మనల్ని ఖర్చు పెట్టనివ్వడం లేదు. పైటు టిక్కెట్లు కొని పంపారు. మనల్ని కొనుక్కోమని అనలేదు కదా. హైదరాబాదులో పెదనాన్న ఉన్నారు. పేరుకే కానీ, మనకి వాళ్ళకి దెబ్బలాటలు అవీ లేకపోయినా రాకపోకలూ అవీ ఏం లేవు. మనకి అన్నివిధాలా సాయపడతారన్న నమ్మకం నాకు లేదు. వీళ్లు అన్ని చేస్తానని అంటున్నారు కదా. మనమే మగపెళ్లి వారి లాగా వెళ్దాం. ఎక్కడి కక్కడ సర్దుకోవాలి.”

మళ్ళీ అదే మాట- సర్దుకోవడం. నచ్చని మాట. పెళ్లి ఇంకా అవనే లేదు. మళ్ళీ సర్దుకోవడం.

గంటి భానుమతి

ఇన్స్టిట్యూట్ కార్డులు కొన్ని వేయించారు. కొంత మందిని ఫోన్లో పిలిచి వాట్సప్ లో పెట్టారు. సుధీర ఆఫీసులో అందరికీ ఫోన్ చేసి చెప్పింది. అందరూ కూడా మనచేతుల్లో ఏం లేదు. సువ్వేం చేస్తావు. ఢిల్లీ వచ్చాకా పార్టీ ఇవ్వాలి, అని అన్నారు. మధ్యాహ్నం భోజనం కూడా చెయ్యకుండా ఫోన్ లో పిలుపులు పూర్తి చేసారు.

ఆ రాత్రంతా కూచుని చీరలు, నగలు గురించి సలహాలూ, సంప్రదింపులూ అయ్యాకా తర్జన భర్జన పడి ముగ్గురూ ఎవరి పెట్టెల్ని వాళ్ళ సర్దుకున్నారు. రైలు ప్రయాణం అయితే ఎన్నో తీసుకెళ్ళచ్చు, ఇప్పుడు అలా కుదరదు అని ఎన్నో సార్లు అనుకుంటూనే బయల్దేరారు.

అన్నట్లుగానే హైదరాబాదు ఏర్పోర్ట్ లో ఓ ఇద్దరు షకార్డులు పట్టుకుని నుంచున్నారు. కార్లో తీసుకెళ్లారు.

అన్నగారింటికి వెళ్తామంటే అక్కడ దింపారు.

మర్నాడు బస్సు వస్తుంది, అందరూ రెడీగా ఉండండి. రెడీగా ఉంటే ఊరు వెళ్ళచ్చు అని చెప్పి వాళ్ళిద్దరూ వెళ్లిపోయారు. ఈ మధ్యలో ఓ రెండు సార్లు సుబ్రమణ్యం గారు ఫోన్ చేసారు. ఫోన్ చేసిన ప్రతీసారి క్షమాపణలు చెప్తూనే ఉన్నారు.

వన్నెండు గంటలకి కార్లు వంపిస్తామని అన్నారు. అన్నట్లుగానే కార్లు రెండు వచ్చాయి.

భాస్కరావు కుటుంబం, అన్నయ్య వీరేశ్వరావు, అతని భార్య భారతి బట్టలు కొనడానికి వెళ్లారు. మధుపర్వల కోసం నాలుగు దుకాణాలు తిరిగి ఆఖరికి ఎర్రంచు భారా రంగులో ఉన్న జరిచీర కొన్నారు. మంగళసూత్రాలు, మెట్టెలు, వెండి కంచం, చెంబు రెడీమేడ్ వి కొన్నారు. కాళ్ళకడుగు పళ్లెం చెంబు ఇత్తడి సామాన్ల దుకాణంలో కొన్నారు.

మర్నాడు ఉదయానికి అంతకు ముందు ఏర్పోర్ట్ కి వచ్చిన వాళ్ళిద్దరూ ఓ ఏసీ బస్సు తీసుకొచ్చారు. అందర్నీ అన్నవరం తీసుకెళ్లారు. గుర్ గ్రాంలో ఉన్న అప్పారావు గారు, సుధాకర్ వాళ్ళు ఎదురొచ్చి, పెళ్లి జరిపే చోటుకి తీసుకొచ్చారు. ఆడపెళ్లి వారికి గడులు అవీ చూపించారు. అందరికీ మర్యాదలు చేసారు.

పెళ్లికి సుబ్రమణ్యంగారు, అతని భార్య రాలేదు. మామ్యూగారికి అన్నలు బాలేదు. అందుకని, పెళ్లి గుర్ గ్రాంలో ఉన్న అప్పారావు గారు వాళ్ళు చేసారు. ఇది విన్నాక స్వర్ణకి మనసు మూలిగింది. ఇదేం పెళ్లి. ఏదో కప్పిపుచ్చడానికి, దొంగతనంగా చేస్తున్న పెళ్లిలాగా ఉంది.

జాగృతి - ఎండివై రామమూర్తి స్మారక నవలల పోటీలో మొదటి బహుమతి పొందిన రచన

సుధీరకైతే అసలు జరుగుతున్నది తన పెళ్లైనా? అన్న అనుమానం వస్తోంది. సరే, సుబ్రమణ్యం గారూ వాళ్ల కంటే ఏదో కారణం ఉంది, మరి ఇద్దరకల్లన్నారు కదా, వాళ్లెందుకు రాలేదు. ఏదైనా గూడుపురాణీ జరుగుతోందా! ఇంట్లో వాళ్లు లేకుండా పెళ్లి జరగడం ఏంటి? పెళ్లికి ముందు రాత్రి విక్రాంత్ వచ్చాడు. సుధీర విక్రాంత్ కలిసి మాట్లాడుకోవడానికి లేకపోయింది. అన్నిపనులు తనే చేసుకుంటున్నాడు. సుధీరకి ఎన్నో ప్రశ్నలు, సందేహాలూ, వాటి గురించి అడుగుదామంటే, విక్రాంత్ కనబడడం లేదు. కనిపించినా బిజీగా ఉంటున్నాడు. తన పెళ్లి తనే చేసుకుంటున్నట్లుగా ఉంది.

ఇంక తెల్లారితే పెళ్లి, విక్రాంత్ కలవడం కుదరదు. కుదరలేదు అన్నది రైలు. పెళ్లి అయిన తరువాత వాళ్లింటికి వెళ్లాలి. అక్కడందరూ కొత్త. మొహమాటం, జంకు. హానీమూనీకి వెళ్తే అప్పుడు అదగాలి. వీలైతే దెబ్బలాడాలి.

అన్నవరంలో పెళ్లిచేసాక అక్కడే, సత్యనారాయణ ప్రతం చేయించారు. పది గంటలకంతా అయిపోయింది. ఆ రోజే తల్లితండ్రీ, సుధాకర్ వాళ్లూ, అప్పారావు వాళ్లూ అంతా ఢిల్లీకి వెళ్లిపోతూంటే సుధీర ఏదోపిసింది.

“నువ్వు చిన్నపిల్లవి కాదు. చదువుకున్నదానివి, నీ చదువుని అపై చేసుకుంటూ నీ సంసారం నువ్వు చూసుకోవాలి. సరి చేసుకోవాలి. మేము వచ్చే వాళ్లమే, కానీ ఈ సమయంలో అక్కడేదని అనుకున్నాం. నువ్వు అమెరికా వెళ్లే లోగా ఓసారి వస్తాంటే. మీ అత్తగారి ఊరు చూసినట్లువుతుంది.”

హైదరాబాదు రాకుండానే విక్రాంత్ ని, సుధీరని ఊరు తీసుకెళ్లారు.

అత్తగారి ఊరు చేరేసరికి సాయంత్రం అయింది. ఓ

నలుగురు ముత్తైదువులు హారతిచ్చి లోపలికి రమ్మన్నారు. మామగారికి, అత్తగారికి ఇంకా ఎవరో ఉంటే అందరికీ ఇద్దరూ కలిసి దండాలు పెట్టారు.

ఆ తరువాత అత్తగారు కామాక్షి సుధీరని మామ్మ గారి గదికి తీసుకెళ్లింది. ఆవిడ పడుకుని ఉన్నారు.

ఆమె మంచం దగ్గరికెళ్లి అత్తయ్యా అంటూ భుజంపైన తట్టి లేపింది. ఆమె కళ్లు తెరిచి చూసింది.

“మనవడికి అన్నవరంలో పెళ్లయింది. ప్రతం కూడా అక్కడే చేసుకున్నారు.” అంటూ అక్కడ ఉన్న ఓ కుర్చీని మెల్లిగా లాగి తను కూచుంది. సుధీరని ఆవిడ దగ్గరగా మంచం మీద కూచోమంది.

“ఇదిగో కొత్త కోడలు సుధీర. మనవడికి తగ్గ అమ్మాయి. ఢిల్లీ అమ్మాయి. చక్కగా చదువుకుంది. ఉద్యోగం చేస్తోంది. ఆవిడకి చదువుకున్న అమ్మాయి లంటే ఇష్టం. వాళ్లు కుటుంబాన్ని ముందుకు తీసుకెళ్తారు. కుటుంబానికి, సమాజానికి, దేశానికి, ప్రపంచానికి ఉపయోగపడతారని ఆవిడ నమ్మకం”

సుధీరకి ఆవిడ మీద గౌరవం ఏర్పడింది. అంత వయసున్నావిడకి, ఎంత జ్ఞానం ఉందో. ఆవిడ జ్ఞానం, తెలివి అంతా అనుభవంతో వచ్చినది. ఇలాంటి అనుభవాలకి, ఇటువంటి జ్ఞానానికి చదువుకు సంబంధం లేదు.

“ఆవిడ ఓ అమ్మ. ఎంతో మందికి అమ్మ. కన్న వాళ్లు ఇద్దరే అయినా పోయిన వాళ్లు ఓ అరడజను మంది. ఉమ్మడి కుటుంబం కదా, బావగారి పిల్లలని, మరిది పిల్లలని ఇంకా ఎంతో మంది పిల్లల్ని ఆవిడే సాకింది. మా అందరికీ అమ్మ. ఆమెలో నిలువెల్లా

అమ్మతనం ఉంది.” అని అత్తగారు ఆవిడ గురించి అంటూంటే సుధీర ఆశ్చర్యపోయింది, ఓ కోడలు తన అత్తగారి గురించి ఇంత మంచి సర్టిఫికేట్ ఇవ్వడం చూసి.

“నువ్వు ఈ కుర్చీలో కూచో, నేను అత్తయ్యకి పళ్లరసం తీసుకొస్తాను.” అని లేచి కుర్చీని బాగా దగ్గరగా జరిపింది. సుధీర కూచోగానే ఆమె వెళ్లిపోయింది.

“నీ పేరు సుధీరా. చక్కటి పేరు. పేరుకి తగ్గట్టుగా ఉండాలి. మా విక్రమ్ చాలా నెమ్మది. వాడు గట్టిగా మాట్లాడగా నేనెప్పుడు వినలేదు. గమనించావా” పక్షవాతం వల్ల మాత్రం కాస్త వంకరపోయినా మాట స్పష్టంగానే వస్తోంది.

సుధీర చిరునవ్వు నవ్వింది.

“నువ్వు చదువుకున్నదానివి నీకన్నీ తెలుసు. అయినా చెప్తున్నాను. చాడస్తం అని అనుకోకు. నువ్వు విక్కి ఇద్దరూ కూడా సమాన వ్యక్తులు. చదువుకున్న వాళ్లు. మీ మధ్య ఏమైనా తేడాలు వస్తే కూచుని మాట్లాడుకోవాలి.

భృగు మహర్షి విష్ణుమూర్తి గుండె మీద తన్నాడని, ఆయనను అవమానపర్చాడని లక్ష్మీదేవి వెళ్లిపోయింది. విష్ణుమూర్తి పాపం ఆమె కోసం వెతికాడు. కనిపించ లేదు. ఆ తరువాత ఏం జరిగిందో తెలుసు కదా, పద్మావతిని పెళ్లి చేసుకున్నాడు. అంచేత మీ ఇద్దరి మధ్య తగువాస్తే అప్పటికప్పుడే తేల్చుకోవాలి. అంతేకానీ పుట్టింటికి వెళ్లకూడదు. మీరు ఎంత గొప్పవారైనా సరే. చివరికి కుటుంబమే గొప్ప. కుటుంబ వ్యవస్థ గొప్పది. అందుకని కుటుంబాన్ని కాపాడుకోవాలి.

ఈ కుటుంబం చాలా పెద్దది. సంబంధాలు పైకి బాగా కనిపించినా, కొనసాగించడం చాలా కష్టం. ఇక్కడే నీకు సానుకూల దృష్టి అవసరం. కుటుంబ పరిధిని పెంచుకోవాలి. రోజులు అన్నీ సజావుగా, నీకు నచ్చినట్లుగా, నీకు అనుకూలంగా జరుగుతున్నప్పుడు ఎవరూ అక్కడేదనిపిస్తుంది. అందరూ.. ఆఖరికి అత్తగారు, మామగారతో సహా భారమనిపిస్తారు. కానీ అన్నిరోజులు మనవి కాదు. అవసరమైనప్పుడు వాళ్లే మనకి సాయపడతారు. మానసిక ఆలంబన అనేది కుటుంబంలోనే దొరుకుతుంది. అన్నివిధాలా మనకి అండగా, పక్కన నిలుస్తారు.”

ఒక కుటుంబం ఎలా ఉండాలో ఎంత బాగా చెప్పారో. ఈవిడ చెప్పిన దానికి పూర్తిగా అపోజిట్ నాన్నగారి వైపు వాళ్లు. అన్నింటికి కోపాలూ, తాపాలూ, అహంకారాలూ. మొహాలు చూసుకోకపోవడాలూ. ఏదైనా సందర్భంలో కలిసినప్పుడు పాత వాటిని మరోసారి తవ్వి, మళ్లీ మాటామాటా అనుకోవడం, వీసా స్టాంపు వేసుకుని మళ్లీ కలుసుకునే దాకా మొహాలు చూసుకోకపోవడం. తమ ఇంట్లో ఎందుకీలా

ఉందో. ఎవరైనా ఆలోచించారా. అనుమానమే.

“వేదాల్లో ఏం చెప్పారో తెలుసా, విద్యాబలం, జ్ఞానబలాన్ని కట్టుంగా ఇవ్వాలని అన్నారు. తల్లితండ్రీ తమ కూతుళ్ళకి ఇవే ఇవ్వాలని అనుకోవాలి, కానీ ఆస్తులు నగలా, డబ్బా కాదు. పెళ్ళాయ్యాక కుటుంబ బాధ్యతని, బరువుల్ని మొయ్యాలి. నీకు అవన్నీ ఉన్నాయని నాకు తెలుసు. నువ్వు ఇక్కడ ఉన్నా అమెరికాలో ఉన్నా కుటుంబ పరిధిని పెంచుకుంటూ వెళ్ళాలి. కుటుంబంలోని మనుషులతో మంచి సంబంధాలుంచుకోవాలి. నీ ఇంట్లో వాళ్ళ తప్పుల్ని ఎలా క్షమించేస్తావో అలాగే అత్తింట్లో వాళ్ళవి కూడా క్షమించేస్తాయాలి. మీ మా అని కాదు మన అని అనడం నేర్చుకోవాలి.”

“అమ్మా! చివురాకులు ముందుకు, పైకి ఎదగడానికి, అవకాశాల కోసం ఆకాశం వంక చూస్తాయి. పండుటాకులు నేల వంక చూస్తాయి. రాలి నేలలో, మట్టిలో కలిసిపోక తప్పదు. అర్థం అయిందా. నువ్వు చిన్నదానివి. నేను ముసలి దానిని.”

సుధీర నోట మాట రాలేదు. ఎంత చక్కటి ఉదాహరణ. ఇవి జీవితంలోంచి అనుభవంలోంచి వచ్చిన ప్రవచనాలు.

“మనం శాశ్వతం కాదు. ఏ క్షణాన ఏం అవుతుందో తెలీదు. మనం ఎన్ని రోజులుంటాం. ఎన్ని రోజులున్నా ఆఖరికి భూమిలో కలిసి పోవాల్సిన వాళ్ళమే. కింద పాతిపెట్టాక అందరూ ఒకలాగే నిద్ర పోతుంటారు. వాళ్ళకి పరువులూ అవీ ఏం ఉండవు.

సుధీర తన గదిలోకి వెళ్లి ఏదో నవల చదువు కుంటూ కూచుంది. అమెరికా వెళ్లేందుకు ఎన్ని రోజున్నాయో లెక్కలేస్తూండి పోయింది. ఎవరైనా కోడల్ని చూడడానికి వస్తే, రమ్మని పిలిస్తే బయటికి వచ్చేది. వాళ్ళమధ్యలో కూచుని వాళ్ళు అడిగిన దానికి సమాధానాలు చెప్పేది. ఎంతో ఇబ్బందిగా అనిపించేది. ఎన్నో ఊహించుకుని ఇక్కడికి వస్తే ఏంటో నిస్తేజంగా ఉన్నట్టనిపించింది. పెళ్లి అయిందన్న పేరే కాని విక్రాంతతో ఇంతవరకూ మాట్లాడలేదు. అందరి ముందు విక్రాంత మాట్లాడడు.

కప్పుకోవడానికి మట్టి పొరలు ఉంటాయి. అందుకే ఉన్నన్ని రోజులు మానవత్వంతో బతకాలి.”

సుధీరకి తాను ఏదో క్లాసులో ఉన్నట్లుగా అనిపించింది. ఓ విధమైన ట్రాన్స్ లో ఉంది.

ఈవిడ జీవితాలని చదివిన మనిషి. ఈ జ్ఞానం చదువుకుంటే రాదు. ఈ జ్ఞానం పుస్తకాల్లో ఉండదు. సూక్ష్మంలో చెప్పురు. ఇది ఒకళ్ళు చెప్తే వచ్చేది కాదు. జీవితాలని అధ్యయనం చేస్తే వస్తుంది. కానీ ఈవిడ నాకు పాఠం చెప్పారు అని అనుకుంది.

అంతలో కామాక్షి పళ్లరసం గ్లాసు పట్టుకొచ్చింది. ఆ వెనకాల ఓ పాతికేళ్ల నన్నుగా తెల్లగా ఉన్న అమ్మాయి కూడా వచ్చింది. ఆమె వస్తూనే సుధీరని చూసి పలకరింపుగా నవ్వింది.

“మామ్మగారు ఎలా ఉన్నారో చూసి వెళ్ళామని వచ్చాను. ఆ గ్లాసు ఇలా ఇవ్వండి పిన్ని. నేను పడతాను.” అంటూ చొరవగా కామాక్షి చేతిలోంచి గ్లాసు తీసుకుంది ఆమె.

సుధీర మాల కట్టడానికి ప్రయత్నించింది, కానీ కట్ట లేకపోయింది. దుర్గ కడుతూంటే ఆమె ముఖం చూస్తూ కూచుంది. అందంగా ఉంది. తన వయసే ఉంటుంది. తన కన్నా చిన్నది కూడా కావచ్చు. అప్పుడే ఇద్దరు పిల్లలు.

దుర్గతో ఏం మాట్లాడాలో తెలిక నిశ్శబ్దంగా కూచుంది. కానీ దుర్గ మాత్రం తన ఇంటి సంగతి, పిల్లల సంగతి, పొరోహిత్యం చేసే భర్త సంగతి, ఎన్నో చెప్పింది. మాల కట్టాక, దుర్గ పనులని వెళ్లిపోయింది.

సుధీర తన గదిలోకి వెళ్లి ఏదో నవల చదువు కుంటూ కూచుంది. అమెరికా వెళ్లేందుకు ఎన్ని రోజున్నాయో లెక్కలేస్తూండి పోయింది. ఎవరైనా కోడల్ని చూడడానికి వస్తే, రమ్మని పిలిస్తే బయటికి వచ్చేది. వాళ్ళమధ్యలో కూచుని వాళ్ళు అడిగిన దానికి సమాధానాలు చెప్పేది. ఎంతో ఇబ్బందిగా అనిపించేది. ఎన్నో ఊహించుకుని ఇక్కడికి వస్తే ఏంటో నిస్తేజంగా ఉన్నట్టనిపించింది. పెళ్లి అయిందన్న పేరే కాని విక్రాంతతో ఇంతవరకూ మాట్లాడలేదు. అందరి ముందు విక్రాంత మాట్లాడడు. ఈ పరిస్థితిలో శోభనం అదీ చేసే ప్రయత్నాలు కనిపించడం లేదు. ఈ గదిలో మీరుండండి అని రాగానే ఓ గది చూపించారు. ఇదీ ఒకందుకు మంచిదే. అందరి ముందు గదిలోకి వెళ్లడం, తలుపులేసుకోవడం. ఏంటోలా ఉంటుంది. ఏదో హోటల్లో అరేంజ్ చేస్తే బావుండేది. తన కొలీగ్ లిద్దరికి అలాగే జరిగిందని అన్నారు. పెళ్లైన వెంటనే హనీమూన్ కి వెళ్లిపోయారు. ఇప్పుడు హోటల్ లేదు, హనీమూన్ లేదు. ఇంక అమెరికా వెళ్లాకే అన్నీ. ఇది కూడా బానే ఉంది. ఇక్కడికి వచ్చిన పని అయిపోయింది. మామ్మ గారిని చూడడం అయింది. ఇంక అమెరికా వెళ్లడమే బాకీ. అంతలోనే భోజనానికి రమ్మని పిలిస్తే వెళ్లింది. అలా వెళ్లి తినడం చాలా సిగ్గుగా అనిపించేది. అలా అని వాళ్ళ దగ్గర కూచోడానికి, వాళ్ళ మాటలు వినడానికి పెద్దగా ఇష్టపడలేదు. వేవే లెంత్ అస్సలు కలవదు. అలాంటప్పుడు ఏం మాట్లాడుతుంది. అయినా ఇంకెంత రెండురోజులు. ఆ తరవాత ఢిల్లీ. అక్కడి నుంచి అమెరికా. ఆ తరవాత ఇక్కడికి రావడం అన్నది జరగకపోవచ్చు.

(ఇంకా ఉంది)

మన చరిత్ర మనమే రాసుకుందాం!

సింహాలు మేల్కొని వరకు చరిత్ర రాసేది వేటగాడే. భారతదేశ చరిత్ర రచనలో ఎక్కువ ఇదే కనిపిస్తుంది. ఇప్పుడు మన చరిత్ర మనమే రాసుకుందాం. స్వాతంత్ర్యోద్యమానికి మీ ఊరూ వేదికైంది. మీ ముందు తరాల వారి సేవ ఉంది. త్యాగాలు ఉన్నాయి. అవి ఇంకా బీకబీలోనే ఉండిపోవాలా? ఆ త్యాగాలకు గుర్తింపు వద్దా! వాటి గురించి అందరికీ తెలిసేటట్టు చేయడం మనందరి విధి కాదా! మన చరిత్ర ఎంత సంపన్నమో తెలియచేయడం ప్రతితరం కర్తవ్యంకాదా!

ఏటా జాగృతి దీపావళి సందర్భం ఒక ప్రత్యేకాంశంతో మీ ముందుకు వస్తుందన్న సంగతి తెలిసిందే. ఈ ఏడాది మరింత ప్రత్యేకం.. స్వాతంత్ర్య సమరం: మా నేల - మా నేత అనే అంశంతో వస్తున్నాం. మీ మీ ప్రాంతాలలో జరిగిన జాతీయోద్యమ విశేషాలు రాసి పంపించవలసిందిగా జాగృతి కోరుతోంది. ఉద్యమ ఘట్టాల గురించి, పోల్గొన్న దేశభక్తుల గురించి, జాతీయోద్యమ నేతల పర్యటనల గురించి వర్తన ఆధారాలతో కూడిన సమాచారం సేకరించి మాకు పంపించండి. దేశ స్వాతంత్ర్యం కోసం ఏ వంధూలో ఉద్యమించిన వారైనా చరిత్రపుటలలో ఎక్కువలవిన వారే. పట్టణాలూ నగరాలూ కాదు; పల్లెలూ కొండా కొనా కూడా జాతీయోద్యమం కోసం నినదించాయి. స్పందించాయి. ఆ మహోద్యమంలో పర్లూ త్యాగం చేసినా బీకబీలోనే ఉండిపోయిన మహనీయుల గాధనూ, త్యాగధన్యతనూ ఈ దీపావళి వెలుగులో అందరికీ చూపుదాం! చరిత్రకు సమగ్రతను తెచ్చే కృషిలో భాగస్వామ్యమవుదాం!

వారసులకు విన్నవం

స్వాతంత్ర్య సమరయోధుల కుటుంబ సభ్యులకు ఇదే విషయాన్ని జాగృతి సమీక్షయంగా మనమీ చేస్తున్నది. మీ ముందుతరాల వారి జ్ఞాపకాలను అందరికీ పంచండి. అద్భుతపశ్చాత్తు మీకు దక్కిన ఆ వారసత్వానికి వన్నె తీసుకురండి. సమాచారానికి మరింత శోధనవ్వే ఫోటోలను పంపించండి. చేరిన తరువాత వాటిని సగౌరవంగా చూస్తామని విన్నవిస్తున్నాం.

నిబంధనలు

కచ్చితమైన ఆధారాలు ఉండాలి. ఏ ఉద్యమంలో పాల్గొన్నదీ, జైలు జీవితం ఎక్కడ గడిపినదీ, 1947 తరువాతి జీవితం వ్యాసాలలో స్పష్టంగా ఉండాలి. ఉద్యమ జీవితం చిన్నదైనా, పెద్దదైనా విలువైనదే. వ్యక్తిగత వివరాలకు తక్కువ చోటే ఇవ్వండి. చారిత్రక క్రమం అనుసరించండి. బీబీ గురించి నమోదైన వృత్తాల పేర్లు ఉంటే మంచిది. ఏదో సందర్భంలో పచ్చిన వార్తా కథనమైనా పరవాలేదు. ఆత్మకథలు ఉంటే (ముద్రితం/అముద్రితం) తప్పక ప్రస్తావించండి. చారిత్రకతను అనుసరించి, అతిశయోక్తులకు చోటు ఇవ్వవద్దు. మీరు చేస్తున్న పని ఎంతో విలువైనదని మరచొద్దు.

చరిత్ర రచన మీద ఆశ్రయ, అవగాహన లోపం ఇప్పటికీ చాలా వప్టం చేసింది. విదేశీ పాలనలో దేశం చాలా కోల్పోయింది. స్వరాజ్య సమరంలోని అట్టడుగు స్వతులను కూడా కోల్పోయి మరొక తప్పిదం చేయారా, ఆ మహనీయుల ఘనత, త్యాగం ఎప్పటికీ బీకబీలో ఉండేపోయేటట్టు వ్యవహరించడం భావ్యమేనా? మన చరిత్రను మనమే రాసుకునే ప్రక్రియకు శ్రీకారం చుడదాం.

వ్యాసం డిబీపీ ఏ4లో ఒక పేజీ, చేతివ్రాతలో రెండు పేజీలకు మించరాదు. మెయిల్ సబ్జెక్ట్లో దీపావళి ప్రత్యేక సంచిక-2021 కోసం అని రాసి చక్కగా ప్లాన్ చేసి jagritiweekly@gmail.com కి పంపాలి. పోస్ట్ ద్వారా అయితే- ఇంటి నెం. 3-4-228/4/1, జాగృతి భవన్, కాదిగూడ, 500027కి పంపండి.

రచనలు చేరాల్సిన చివరి తేదీ: సెప్టెంబర్ 10.

‘మనసు కవి’గా, మన ‘సుకవి’గా ప్రసిద్ధులు

ఆచార్య ఆత్రేయ (కిశాంబి వేంకట నరసింహ చార్యులు). తెలుగు చలనచిత్ర గీత రచనలో ఆయనది చెరగని ముద్ర. 477 చిత్రాల కోసం ఆయన రాసిన మొత్తం 1636 గేయాలను సంకలనం చేసినట్లు సంపాదకులు చెప్పారు. ఇవి రెండు భాగాలు. ‘పోరా బాబూ పో/ పోయి చూడు ఈ లోకం పోకడ’ (దీక్ష) అన్న పాటతో మొదటి సంకలనం ఆరంభం కావడం ఔచిత్యంగా ఉంది. లోకం చూసి, ఇంకా చెప్పాలంటే లోకాన్ని వదపోసి అపై కలం పట్టిన కవి ఆత్రేయ. ఆయన గొప్ప నాటకకర్త కూడా.

సన్నివేశాన్ని బట్టి పాట అల్లే మాట నిజమే అయినా, దాని ఆత్మ కవిదే. సన్నివేశ ఔచిత్యం చెడి పోకుండా, తన ముద్ర కూడా చెరిగిపోకుండా రక్షించుకున్నవారు ఆత్రేయ. ‘తేటతేట తెలుగులా, తెల్లవారి వెలుగులా’ (ప్రేమనగర్) అని ఆయనే రాసినట్లు ఆయన పాటలు ఉంటాయి. భక్తి, దేశభక్తి, సామాజికాంశాల స్పృహ ఈ గేయాలలో కనిపిస్తాయి. అన్నింటికీ మించి తాత్వికత, మార్మికతలకు కూడా ఆయన కొన్ని పాటలు

విరునామాలు. ‘జై ఆంధ్ర జననీ/ విశాలాంధ్ర ధరణీ’, ‘శ్రీ విలసిల్లెడి తెలుగు దేశమున జననమందినాడ ఓహో! దేవా/ వినరా ఆంధ్రుడ మన్య సోదరుల వీరగాథ నేడు’ (అగ్గిరాముడు) గీతాలు ఆత్రేయవే. రెండవది అల్లూరి శ్రీరామరాజు బుర్రకథ. ఇందులో ‘దేశ దాస్యమును రూపమాపగా దీక్ష బూనినాడా’ అన్నమాట గొప్పగా కనిపిస్తుంది. మన్య పోరాట నేతల పేర్లు అన్నీ వచ్చేలా ఇది రాశారు. ‘వందేమాతరం వందేమాతరం/ మనదీ భారతదేశం/ మనదీ పవిత్ర దేశం’ అన్న పాట (అలుమగలు) కూడా శ్రీరామరాజు గురించి రాసినదే. ‘అహో! ఆంధ్రభోజా/ శ్రీకృష్ణదేవరాయా’ (మంచి మనసులు), భారతమాతకు జేజేలు/బంగరు భూమికి జేజేలు’ (బదిపంతులు) పాటలు ఆయన దృష్టికి అద్దం పడతాయి. ‘భటి భటి వినరా ఆంధ్రకుమారా భాగ్యనగర్ గాథ’ (విచిత్రబంధం)

కూడా అలాంటిదే.

కొన్ని పాటలను తాత్వికతతో నింపారు ఆత్రేయ. ‘కనపడని చెయ్యోదో నడుపుతోంది నాటకం’ (తాసిల్దారు గారి అమ్మాయి) పాట మనిషి నైజాన్ని చిత్రించింది. ‘చీకటి వెలుగుల రంగేళీ జీవితమే ఒక దీపావళి’ (విచిత్ర బంధం) జీవిత వాస్తవాన్ని అవిష్కరిస్తుంది. ‘శిలలేని గుడికేల నైవేద్యం/ కలలోని సిరికేల ఈ సంబరం/ ముళ్ల చెట్టుకు చుట్టూ కంచె ఎందుకు పిచ్చమ్మా...’ (అంతులేని కథ) జీవితం నుంచి పలా యనం చిత్రించినవాళ్ల చెప్పే మెట్ట వేదాంతంతో రాసినది. ‘మౌనమే నీ భాష ఓ మూగ మనసా/ తలపులు ఎన్నెన్నో కలలు గంటావు/ కల్లలు కాగానే కన్నీరొత్తావు... చివరి చరణం ‘లేనిది కోరేవు/ ఉన్నది వదిలేవు/ ఒక పొరబాటుకు/ యుగములు పొగిలేవు’ (గుప్పెడు మనసు) అద్భుతమైన పాట. ‘ఎవరు ఎవరు ఎవరు/ ఈ

ఆత్రేయకు అపచారం !

ఆచార్య ఆత్రేయ శతజయంతికి అపూర్వమైన, ఆసాధారణమైన స్పందన లభించింది. దిన, వారపత్రికలు వ్యాసాలను ప్రచురించాయి. ఒకటి, రెండు పత్రికలు ముఖపత్ర కథనాలతో ఆత్రేయను అట్టమీదకెక్కిస్తే, కొన్ని పత్రికలు ఒకే సంచికలో ఇద్దరు, ముగ్గురు రచయితల వ్యాసాలతో ఆత్రేయ పట్ల తమ గౌరవాన్ని ప్రకటించాయి. ప్రముఖుల వ్యాఖ్యలను మేళవించి టి.వి.ఛానల్స్ గంట నిడివి గల కార్యక్రమాలను ప్రసారం చేశాయి. ఆకాశవాణి కేంద్రాలు కూడా ఆత్రేయ పాటలతో ప్రత్యేక కార్యక్రమాలను ప్రసారం చేశాయి. ఇంత గొప్పగా ఈ సందర్భానికి స్పందించిన మీడియాకు, రచయితలకు ఆత్రేయ సాహితీ పరివారం తరపున వందనాలు, ధన్యవాదాలు.

7.05.2021 నాటికి శత వసంతాలు నిండిన ఆత్రేయ గురించి అన్ని రంగాలు కనబరచిన ఆసక్తికి ఆయన అభిమానులు యెంతగానో ఆనందించారు. అయితే ఆత్రేయ మీద భక్తితో రాసిన కొన్ని వ్యాసాలలో, చేసిన కొందరి ప్రసంగాలలో అవాస్తవాలు, అసంగతాలు దొర్తాయి. అవి చరిత్రకు మరకలుగా మిగిలి భావితరాలను అయోమయానికి గురిచేసే ప్రమాదముంది. ఈ అత్యుత్సాహం ఆత్రేయకు ఉప

చారానికి బదులు అపచారం చేసిందేమో అనిపిస్తుంది. ఈ పొరపాట్లను అంశాల వారీగా పరిశీలిద్దాం.

1. ఆత్రేయ అసంపూర్ణ ఆత్మకథను వద్యాలలో రాసుకున్నారు. దాని ప్రకారం ఆయనకిద్దరు మేన మామలు. పెద మేనమామ శ్రీనివాస వరదా చార్యులు, తెలుగు పండితులు. చిన మేనమామ నాటకాభిరుచి గల జగన్నాథాచార్యులు, మేజిస్ట్రేట్. ఆత్రేయకు చిన్నతనంలోనే తల్లి చనిపోవడం వల్ల పెద మేనమామ దగ్గర చేరి మూడవఫారం వరకు విద్యనభ్యసించాడు. మూడవ ఫారంలో ప్రథమశ్రేణిలో ఉత్తీర్ణులయ్యారు కూడా.

ఆ తర్వాత ఒకటి, రెండు క్లాసులు తప్పినమాట నిజమే అయినా తెలుగు సజ్జెక్టులో అతి తక్కువ మార్కులు రావడం (ఒక పత్రికలో వచ్చిన ఎతిపోతల రాత) అబద్ధం. మూడవ ఫారం తర్వాత ఆత్రేయ చెడు స్నేహాలు మరిగి, గాలి తిరుగుళ్లకలపాటు పడి చదువును నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నాడని తెలిసి చిన మేనమామ తన దగ్గర పెట్టుకొని చదివించాడు. అయితే ‘చెంగలువరాయ పిళ్లై’ అనే సహాధ్యాయి తను రాసిన పద్యం ఆత్రేయకు చూపించి, బాగోగులు చెప్పమంటే ఆయన దానిని సవాలుగా స్వీకరించి, పెద మేనమామ

దగ్గరకు వెళ్లి, ఆయనిచ్చిన ఛందోదర్శనం చదివి రాత్రికి రాత్రి ఆ అవగాహనతో పిళ్లై పద్యం మీద అభిప్రాయాన్ని ఒక కందపద్యం (అది ఆత్రేయ మొదటి పద్యం)లో రాసి చూపించారు. ఈ ఉదంతాన్ని మార్చి ‘జగన్నాథా చార్యులు చెప్పారని ఒక పత్రికలో వచ్చిన కథనం!

ఆత్రేయ ఆత్మకథలో ముఖ్యమైన ఘట్టం ‘తొలిగాయం’. ‘ఎస్.ఎస్.సి’ పాసైన తర్వాత వేసవి సెలవుల్లో మంగళంపాడు వెళ్లిన ఆత్రేయ అక్కడ ‘బాణం’ అనే ముద్దు పేరు కలిగిన యువతిని ప్రేమించారు. బాణం అనేది ఆ అమ్మాయికి ఆ ఊరివాళ్లు పెట్టిన ముద్దుపేరు. ఆత్రేయ ఆ పేరు పెట్టారని ఒక పత్రికలో రాయడం అవాస్తవం. అలాగే ఇద్దరూ పరస్పరం ఇష్టపడి పెళ్లివరకు వచ్చేసరికి, సగోత్రీకులని ఆత్రేయ తండ్రి అభ్యంతరం చెప్పడం వల్ల ఆ పెళ్లి జరగలేదు. గోత్రముకట్టే సంతతి క్షీణిస్తుందని మాత్రమే తండ్రి చెప్పినట్లు ఆత్రేయ ఆత్మకథలో రాస్తే - దానిని అన్నాచెల్లెళ్ల వరసగా భావించి అడ్డు చెప్పినట్లు రాశారు.

2. ఆత్రేయ నాటకరంగంలో రాణించడానికి మొదట చిత్తూరు ఆర్య వైశ్య యువజనసంఘం వారు, ఆ తర్వాత వెంకటగిరి ఆర్ట్స్ అమెచ్యూర్స్ వారు కారకులు. రంగస్థలానికి సంబంధించినంత వరకు బళ్లారి రాఘవాచార్యులు, పి.వి.రాజమన్నార్లు ఆయనకు స్ఫూర్తి ప్రదాతలు. కాని ఆత్రేయ

తెల్లవారి వెలుగు..

గాలికి పూపిరి పోసిందెవరు/ ఈ నేలకు
జీవాన్నిచ్చిందెవరు/ నింగికి నీలిమను నిలువని
కాలమును/ ఆ కాలానికి కొలతలు
సూర్యచంద్రులను/ నిలిపిందెవరు?' (శ్రీవేమన
చరిత్ర) కూడా అలాంటిదే. కష్టజీవుల గురించి
ఎన్నో పాటలు రాశారాయన. 'దున్నాలి
దుక్కులు-నిండాలి డొక్కలు/ మొక్కుండి వస్తాయి
మృగశిరావాసలు' (ప్రజా నాయకుడు) రైతుల
కోసం రాసినది.

తెలుగువారు మరచిపోలేని భక్తిపాటలు కూడా
ఆయన కలం నుంచి వచ్చాయి. అవి వెండితెరను
దాటి దేవస్థానాలను కూడా పరవశింపజేస్తున్నాయి.
'శేషశైలవాసా శ్రీవేంకటేశా/ శయనించు మా
అయ్య/ శ్రీచిద్విలాసా', 'ఎన్నాళ్లని నా కన్నులు
కాయగ ఎదురు చూతురా గోపాలా ఎంత
పిలిచినా ఎంతవేడినా ఈనాటికి దయరాదేలా'
(శ్రీవేంకటేశ్వర మహాత్మ్యం), తెర తీయరా/

నాటకకర్తగా ఎదగడానికి ఆయన అప్రమితులు కొంగర
జగ్గయ్య నహకరించినట్టు ఒక ఛానల్ లో
ప్రసారమైంది. ఆత్రేయకు జగ్గయ్యతో మైత్రి సినీ
రంగానికి వెళ్లిన తర్వాతనే!

ఆత్రేయ మతసామరస్యాన్ని ప్రబోధిస్తూ 'ఈనాడు'
అనే నాటకం రాశారు. ఈ నాటకం పతాక
సన్నివేశంలో ఒకరు విసిరిన బాకు గాంధీ పటానికి
తగిలి అది ముక్కలవుతుంది. ఈ ప్రదర్శన
చూసినవారు ఆత్రేయ గాంధీ హత్యను ముందుగానే
ఊహించి రాశారని, ఆయన దార్శనికతను
కొనియాడారు. దీనిని వక్రీకరించి నెల్లూరులో 'ఈనాడు'
నాటక ప్రదర్శన, గాంధీజీ హత్య ఒకేరోజు, ఒకే
సమయంలో జరిగినట్టు ఒక పత్రికలో రాయడం
విడ్డూరం. బహుశా ఇది ఒక ప్రసిద్ధ రచయిత
ఆత్రేయపై రాసిన వుస్తకంలోని పొరపాటును
నమ్మకంతో సంగ్రహించింది కావచ్చు!

3. ఇక ఆత్రేయ రాసిన సినిమా పాటల సంఖ్యను
ఇష్టానుసారం రాశారు. ఆత్రేయ 1,636 సినిమా
పాటలు రాసినట్టు స్నేహ ప్రచురణలు వారు తేల్చి
వాటిని ప్రచురించగా ఇలాంటి ఊహాపోహలు
సమంజసమా? నాటకాలలో కూడా కొన్ని పాటలు
రాసిన ఆత్రేయ సినిమాల్లో పాటలు రాయడానికి
కూడా ప్రయత్నాలు చేశారు. కాని 'దీక్ష' (1951)లో
మొదటి పాట రాసే అవకాశం లభించినప్పుడు ఆయన
'పాట అనేసరికి పారిపోయినంత పనిచేశాడు' అని

తిరుపతి దేవరా' (శ్రీవేంకటేశ్వర వైభవం)
అందులో కొన్ని

తల్లిదండ్రుల అనురాగం మీద కూడా చక్కని
పాటలు రాశారు ఆత్రేయ. 'అమ్మంటే అమ్మ-ఈ/
అనంత సృష్టికామె అనలు బ్రహ్మ/ రక్షాన్ని

**ఆత్రేయ సాహిత్య,
ఆత్రేయ సినీ గేయ సర్వస్వం
(రెండు భాగాలు)**

సం. డా. పైడిపాల,
ప్రతులకు: శ్రీమతి పి. కుసుమ, 11-20,
కొంకాపల్లి, అమలాపురం-533201,
ఫోన్: 99891 06162.
పేజీలు 664+669,
వెల: రూ.800/-

రాయడంలో నిజమెంత?

బహుశా ప్రాచుర్యం పొందిన 'ఆత్మబలం' చిత్రం
లోని ఆత్రేయ 'చిటపట చినుకులు' పాట 'ఆత్మీయులు'
లోనిదని ఒక వ్యాసకర్త తడబడితే, ఆత్రేయవి కాని
'పెళ్లంటేనే వేడెక్కింది నాతి' (నారీ నారీ నడుమ
మురారి - సిరివెన్నెల), 'గోదారి గట్టుంది' (మూగ
మనసులు - దాశరథి), 'గౌరమ్మా నీ మొగుడె
వరమ్మా?' (మూగమనసులు - కొనరాజు) పాటలు
ఆత్రేయవని మరో ఇద్దరు రచయితలు పొరబడ్డారు.
ఆత్రేయ చివరిపాట 'ప్రేమయద్ధం'లోది కాగా-
'ప్రేమ' చిత్రంలోనిదని ఒక ఛానల్ లో ప్రసారమైంది.
అన్నిటికీ మించి ఆత్రేయ 1989 సెప్టెంబర్

అర్పించి ప్రాణాన్ని పూరించి/ చేస్తుంది నీ బొమ్మ'
(రామ్ రాబర్ట్ రహీమ్) అలాంటిదే. అమృతం
తాగిన వాళ్లు దేవతలు, దేవుళ్లు/ అది కన్నబిడ్డలకు
పంచేవాళ్లు అమ్మానాన్నలు' (ప్రతిభాపంతుడు)
పాట వింటే ఎంత అద్భుతమైన భావన
అనుకోకుండా ఉండలేం.

కొన్ని సినీ గేయాలు, కొన్ని మనీ గేయాలు అని
ఆత్రేయగారే చెప్పుకున్నారు. ప్రేమగీతాలు రాసి
హనీ గీతాలని అనిపించారు. 'మనసుల ముడి
పెదవుల తడి/ మధువుల జడి/ఎద తడబడి'
(ప్రేమకానుక) అలాంటి వాటిలో ఒకటి. జానపద
సాహిత్యంలోని మకుటాలను ఉపయోగించుకుని,
వాటికి మళ్లీ ప్రాచుర్యం తెచ్చిన కవులలో ఆత్రేయ
ఒకరు. భక్తి, మార్మికత, తాత్వికత కవిత్వంలో
ఎంత రంగరించినా, కవిలోని హాస్య చతురత
ప్రత్యేకంగా ఉంటుంది. ఆత్రేయ అందుకు భిన్నం
కాదు. అద్భుతం అనిపించే కొన్ని చెటకులను
కూడా అందించడం ఎంతో బావుంది. కవి,
విమర్శకుడు డా. పైడిపాల సంపాదకుడిగా,
రాంప్రసాద్, గోలి సాయిబాబు సహా
సంపాదకులుగా వడిన శ్రమకు ఈ రెండు
సంకలనాలు అద్దం పడుతున్నాయి. ★

13వ తేదీన తుదిశ్వాస విడిచే - దానిని 1982
సెప్టెంబర్ 9గా ఆత్రేయ సొంతజిల్లా నుంచి
వెలువడిని ఒక మాసపత్రికలో అచ్చెయ్యడం ఎంత
అన్యాయం!

ఇవి మనసు కవి శతజయంతి సమాపనోత్సవం
సందర్భంగా నా దృష్టికి వచ్చిన కొన్ని అవస్థరాలు
మాత్రమే! ఇవి ఘోరమైన తప్పిదాలు కాకపోవచ్చు
కాని భావితరం వీటిని ప్రామాణికాలుగా భ్రమపడే
ప్రమాదముంది. ఇవి రంధ్రాన్వేషణ, ఆత్రేయపై
వ్యాసకర్త సాధికారతకు సంబంధించిన అహమా -
కానేకావు. విషయ సేకరణలో శ్రద్ధ, నిబద్ధత, బాధ్యత
కొరవడుతున్నాయనే ఆవేదన మాత్రమే. గతంలో
కూడా కొందరు సినీ కవుల విషయంలో ప్రసార
మాధ్యమాల్లోనే కాదు, అయినవాళ్లు కూడా ఇలాంటి
పొరపాట్లు చేశారు. ఇటీవల శ్రీశ్రీ, సి.నా.రె., ఆత్రేయ
మొదలైన కవుల సినీ గీతాల సేకరణకు సంబంధించిన
ప్రామాణిక పుస్తకాలు వెలువడ్డాయి గనుక వ్యాసకర్తలు
వాటిని అధ్యయనం చెయ్యడం అవసరం. మహా
పురుషుల పట్ల భక్తి, ఉత్సాహం చాలావు - శ్రద్ధ,
సత్యనిష్ఠ అవశ్యకం!

- డా. పైడిపాల

**సినీ గేయ సాహిత్య పరిశోధకులు
99891-06162.**

(ఇలాంటి సందర్భాలలో తరచుగా నా ఆవేదనను
పంచుకొన్న ఆత్మీయ మిత్రుడు అధ్యక్ష దీపక్ సృతికి)

తెల్లవారు రూము. ఐదు గంటలకు సెల్ఫోన్లోని అలారం సంగీతాన్ని పలికిస్తూ అనుపమకు మేలుకొలుపు పొందింది. కాసేపు లేవాలనిపించలే దామెకు. ఐదు నిమిషాల తర్వాత లేచింది. బాత్‌రూంకు వెళ్లి కాలక్రత్యాలు తీర్చుకుని వచ్చి వంటింట్లోకి వెళ్లింది. ఫ్రిజ్‌లోంచి పాల పాకెట్టు రెండు తీసి కట్‌చేసి, పాలు గిన్నెలో పోసి గ్యాస్‌స్టవ్ మీద పెట్టింది.

కాలింగ్‌బెల్ మోగింది! వెళ్లి ముందు తలుపు తెరిచింది అనుపమ పనిమనిషి దమయంతి! అమ్మగారిని చూసి నవ్వింది! లోపలికి వచ్చి చీపురు తీసుకుని ఇల్లంతా ఊడవసాగింది.

అనుపమ వంటింట్లోకి వెళ్లి పాలదగ్గర నిల్చుంది. దమయంతి ఇల్లు ఊడ్చి, తడి బట్టతో తుడిచి పెరట్లోకి (బాల్కనీ) అంట్ల గిన్నెల దగ్గర కూర్చుని తోమసాగింది.

“అమ్మగారూ! ఏమే సబ్బు అరిగిపోయిందండీ! అట్లే గిన్నెలు తోమే జాబ్రీ (స్ప్రేజ్) కూడా ఇవ్వండి” అంటూ కేక వేసింది.

“వస్తున్నా” అంటూ షల్పులో నుండి సోపు, జాబ్రీ తీసి పనిమనిషికిచ్చి వచ్చేసరికి పాలు పొంగి కిచెన్ గట్టంతా పరుచుకున్నాయి!

“అక్కడ నిలబడినంతసేపు కదలవు. ఒక క్షణం ప్రక్కకు పోతూనే పొంగి ఛస్తాయి, వెధవపాలు! “అనుకుంటూ గట్టంతా శుభ్రం చేసుకునేసరికి ఆరు కావస్తూంది.

స్నానం చేద్దామని బాత్‌రూంలోకి వెళ్లి బట్టలు తీయబోతుంటే మళ్లీ కాలింగ్‌బెల్ మ్రోగింది! “బహుశా చెత్తబుట్ట తీసుకెళ్లేవాడయి ఉంటాడు అనుకుంది అనుపమ! భర్తకు వినబడినా లేవదని తెలుసు. పనిమనిషికి ఆ పని సంబంధం లేదు.

సరే, ఒక్కక్షణం ఆలస్యమయినా వెళ్లిపోతాడు. పరుగున వచ్చి తలుపుతీసి అతనికి చెత్తబుట్ట అందించింది.

“ఏదమ్మా యింత లేటు? బుట్ట తలుపు బయట పెట్టొచ్చు కదా!”

“మర్చిపోయానులే”

స్నానం ముగించి కాఫీ కలుపుకొని తాను తాగి దమయంతికి కూడా ఇచ్చింది. ఆమె వెళ్లిన తర్వాత తలుపువేసి పూజ గూటి ముందు కూర్చుని దీపారాధన చేసి, పటాలను తుడిచి, ఫ్రిజ్‌లోంచి చేమంతి పూలు తీసి దేవుళ్లకు అలంకరించింది. చటుక్కున గుర్తొచ్చిందామెకు ఆరోజు గురువారమని, పిర్దీ సాయిబాబాకు ప్రతి గురువారం ఇంట్లోనే కొబ్బరికాయలు కొట్టడం ఆమెకు అలవాటు. మామూలుగా అయితే ముందురోజు కాయ తెచ్చి పెట్టుకుంటుంది. నిన్న మరచిపోయింది.

బెడ్‌రూంలోకి వెళ్లి భర్తను లేపింది.

“ఏమండీ! క్రిందికి వెళ్లి ఒక కొబ్బరికాయ తీసుకురండి; ప్లీజ్!” అంటూ బ్రతిమిలాడితే అతడు

బద్ధకంగా మూల్చి.

“తెచ్చుకోవచ్చు కదా” అని అటు వైపు తిరిగి పడుకున్నాడు.

వీల్లుండేది సెకండ్ ఫ్లోర్. తన వ్యానిటీ బ్యాగులోంచి డబ్బు తీసుకుని నడవా చివరనున్న లిఫ్ట్ దగ్గరకెళ్లింది అది పనిచేయడం లేదు. కరెంటు లేనట్లుంది.

“వాచ్‌మన్! జనరేటరు వెయ్యి!” అంటూ క్రిందికి వినబడేలా కేక వేసింది. వాడు పలకలేదు. సరే తప్పదనుకుంటూ మెట్లన్నీ దిగి ఫర్లాంగు దూరంలో ఉన్న కిరాణాషాపుకు వెళ్లి కొబ్బరికాయ కొనుక్కుని వచ్చి ముగించేసరికి ఏడుగంటలు దాటుతూ ఉంది.

ఏడున్నరకు భర్త, పిల్లలు లేస్తారు. కుక్కల్లో బియ్యం, కందివప్పు పెట్టింది. అరవింద్ లేచి వచ్చాడు.

“కాఫీ ఇవ్వవా” అనడిగాడు.

“ఒక్కక్షణం” అంటూ భర్తకు కాఫీ కలిపియిచ్చింది.

“ఈరోజు టిఫినేమిటి?” అన్నాడతడు.

“ఇడ్లిపిండి, దోసెపిండి నిన్నటితో అయిపోయా యండీ. సేమ్మా ఉప్పా చేద్దామనుకుంటున్నా”

“మొదలు పెట్టావా ఉప్పా వారోత్సవం? నాకక్క

రెడీ అవకపోతే విసుక్కుంటాడు అన్నది.

“అమ్మా...” అంటూ గునిశాడు పుత్రతత్వం.

“ఏంటినాన్నా”

“నేను మ్యాన్స్ హోంవర్కు చేయలేదు” అన్నాడు.

“నేను చేయిస్తాలే త్వరగా స్నానం చేసిరా” అన్నదామె.

పూరీలు వత్తుకొని సిద్ధంగా ఉంచుకుంది. ప్రెషర్‌పాన్‌లో కుర్మాకు కావలసినవన్నీ పోపు వేసి మూత బిగించింది. కుక్కర్ ఊడదీసి ఉడికిన పప్పులో పాలకూర సన్నగా తరిగి, కారం, చింతపండు, ఉప్పువేసి కొంచెం నీరుపోసి పొయ్యిమీద పెట్టింది.

అరవింద్ స్నానం చేసి వచ్చాడు. దేవుడి గూటి దగ్గరకు వెళ్లి దండం పెట్టుకున్నాడు. పిల్లలతో సహా హాల్లోకి డ్రైనింగ్ టేబుల్ వద్ద కూర్చున్నాడు. హోటల్స్‌లో లాగా మూకుడులోంచి డ్రైవ్‌లగా ప్లేట్లలో రావాలతనికి పూరీలు! వేడి వేడి పూరీలు ప్లేట్లలో పెట్టుకుని తెచ్చింది. “అబ్బా అమ్మా! ఆయిలీపుడ్ తిననని నీకు తెలుసుకదా! ఈ పూరీలెందుకు చేశావు?” అన్నది కూతురు. “ఈ ఒక్కరోజుకు తినేయ్యమ్మా, ఎనిమిది దాటింది. నాకూ అఫీసుకు టైమవుతుంది” అన్నది తల్లి.

పాణ్యం దత్తశర్మ

రేదు. నేను బయట తింటాలే” అన్నాడతడు కోపంగా.

“సరే ఏం చేయమంటారో చెప్పండి!”

“పూరీలు చెయ్యొచ్చుగా, చాలా రోజులైంది చేసి. అయితే బొంబాయి చట్నీ మాత్రం వద్దు. బంగాళా దుంపలు కుర్మా చెయ్యి”.

“అలాగే” అన్నదా యిల్లాలు. గోధుమపిండి తడుపుకొని పెట్టుకుంది. బంగాళాదుంపలు మీడియం సైజులో తరిగి నీళ్లలో వేసింది. వచ్చిమిర్చి, అల్లం, ఉల్లిపాయలు సన్నగా తరిగి పెట్టుకుంది.

లంచ్‌లోకి కూరేం చేయాలో! పిల్లలు తినేది తండ్రికి నచ్చదు తండ్రి తినేది పిల్లలకు నచ్చదు.

ఇంతలో పిల్లలిద్దరూ లేచి వచ్చారు. పాప పెద్దది అనన్య. సెవెంత్ చదువుతుంది. తర్వాత పిల్లవాడు అభిరాం థర్డ్‌స్టాండర్డ్ “లేచారా! ఉండండి హార్లిక్స్ కలిపిస్తా” అన్నది వాళ్లను చూసి.

“అబ్బా! నాకు హార్లిక్స్ వద్దమ్మా. కాఫీనే కావాలి” అన్నది అనన్య అభిరాం తనకు హార్లిక్స్ కావాలన్నాడు. ఇద్దరికీ గ్లాసులలో కాఫీ, హార్లిక్స్ ఇచ్చి “త్వరగా స్నానం చేసి తెమలండి!” స్కూలు బుస్సు వచ్చేసరికి

‘నాకు వద్దు. నాకు నూడిల్స్ చెయ్యి. రెండు నిమిషాల్లో అవుతాయి’

“నేనూ పూర్తి తినను. నాకు ఆమ్లెట్ వేసియ్యి” అన్నాడు కొడుకు.

అరవింద్ మాత్రం శుభ్రంగా తిన్నాడు. “బాగున్నాయి డియర్” అని కితాబిచ్చాడు.

“లంచ్ బాక్స్ లోకి ఏం పెడుతున్నావు?” అని అడిగాడు.

“పాలకూర పప్పు, అన్నం” అన్నదామె

“మరి కూరేమీ చెయ్యలేదా?”

“లేదీంకా టైం సరిపోదేమో?”

“సరే ఒక్కరోజుకో మునిగిపోయింది!”

వంటింట్లో ఒక బర్నర్ మీద న్యూడిల్స్, మరొక దాని మీద ఆమ్లెట్ అవుతున్నాయి. మళ్లీ కాలింగ్ బెల్!

ఈసారి మాత్రం అరవింద్ తలుపు తీశాడు. బయటకు వచ్చిన భార్యవైపు “చూశావా నేనెంత కో ఆపరేటివ్ హబ్బీనో?” అన్నట్టు చూశాడు.

బయట వాచ్ మన్ భార్య నీలమ్మ. అమ్మా, ఇస్ట్రీకి బట్టలు తీసుకుపోనీకి వచ్చిన” అంది అనుపమను చూసి.

“రా వేస్తాను. ఒక్క నిమిషం” అంటూ వంటింట్లోకి పరిగెత్తి పిల్లలకు టిఫిన్ ప్లేట్లలో వేసి డ్రైనింగ్ టేబుల్ మీద పెట్టింది.

వాషింగ్ మెషన్ లో వేసి, బాల్కనీలో ఆరబెట్టిన బట్టలన్నీ తెచ్చి నీలమ్మ ముందు కుప్పగా పోసింది. ఆమె వివరంగా చెబుతుంటే ఒక చిన్నపుస్తకంలో వివరాలు రాసుకుంది. నీలమ్మ వెళ్లిపోయిన తర్వాత పప్పులో పోపు వేయలేదని గుర్తొచ్చింది. ఇంతలో

“అనూ! ఒకసారి ఇలారా, త్వరగా! అన్న

భర్త కేక వినిపించింది బెడ్ రూం నుండి.

“వస్తున్నా” అంటూ వెళ్లింది. అప్పటికే అతడు ఆఫీసుకు వెళ్లడానికి తయారయి ఉన్నాడు.

“నా బండి కీస్ ఎక్కడ పెట్టానో కనబడటం లేదోయ్!” అన్నాడు. “కొంచెం వెతికి పెట్టు త్వరగా. ఇంతకూ లంచ్ బాక్స్ రడీ అయిందా?”

“అన్నం పప్పు అయిపోయాయి. పప్పులో పోపు వేసి బాక్స్ లో పెట్టటమే” అంటూ కీస్ కోసం వెతకసాగింది. మంచం మీద విడిచి వదలిన లుంగీ క్రింద ఉన్నాయని. లుంగీ మడత పెట్టి వస్తూంటే చేయిపట్టి దగ్గరకు లాక్కున్నాడు అరవింద్.

“ఉదయం పూట పనుల హడావుడిలో తిరిగే నీవు చాలా సెక్సీగా ఉంటావు తెలుసా” ఆమెను మరింత దగ్గరగా పొదువుకుని.

“ఒక్క..” అంటూ ముందుకు వంగిన అతని చిరు కోరిక తీర్చి, “ముందే టైమవుతూందని ఛస్తూంటే మీ సరసమొకటి!” అన్నది. కానీ అంత హడావిడిలోనూ అతని ప్రేమపూర్వక చర్య ఆమెకు కొంత ఊరటనిచ్చింది.

వంటింట్లో పప్పుకు పోపు వేస్తూంటే, “అమ్మా నీకు ఫోన్” అంటూ సెల్ తెచ్చిచ్చాడు కొడుకు. డిస్ ప్లేలో పేరుచూసి “చచ్చాం!” అనుకుంది అనుపమ. పెద్ద తోడికోడలు! వాళ్లు గుంటూరులో ఉంటారు,

శ్రీగిరిరాజు ధర్మసంరక్షణ పరిషత్తు కథల పోటీకి ఎంపికైనది

వాళ్ల పిల్లలు అమెరికాలో సెటిలయ్యారు. సెల్ ఆన్ చేసి, “హలో అక్కయ్యా! ఎలా ఉన్నారు?” అని అడిగింది.

“బాగున్నాంటే గాని, ఏమిటి పనులన్నీ అయ్యాయా?” అంటూ మొదలు పెట్టిందామె. ఆమెకు ఉదయాన్నే పరుగులు తీయించే పనులేవీ ఉండవు. అనుపమ ఆ టైంలో బిజీగా ఉంటుందని తెలుసామెకు. కానీ అప్పుడే చేస్తుంది. అమెరికాలో తన మనుమల చిలిపి చేష్టలు, టీవీ సీరియల్స్, సినిమాలు అన్ని చర్చిస్తుంది. ఫోన్ లో తానే మాట్లాడుతుంది. అవతలి వాళ్ల మాట వినదు. పెద్దామె. “నాకు టైం లేదు” అని నిష్కర్షగా చెప్పలేదు.

నిస్సహాయంగా వింటూనే అరవింద్ కూ, పిల్లలకూ లంచ్ బాక్స్ లు సర్దింది.

పిల్లలు స్కూల్ కు రెడీ అయ్యారు. వాళ్లను లిఫ్ట్ వరకు తీసుకు వెళ్లి బై చెప్పి వచ్చింది. అరవింద్ కూడా వెళ్లిపోయాడు. తానూ టిఫిన్ చేద్దామని డైనింగ్ టేబుల్ దగ్గర కుర్చీలో ఫ్లేట్లో మూడు పూరీలు, కుర్రా వడ్డించుకుంది. తినబోతూండగా మళ్లీ ఫోన్ వ్రాగింది. తీసి ఆన్సర్ చేసే లోపే కాలింగ్ బెల్.

ఫోన్ తీసి చూస్తే తన బాన్!

“గుడ్ మానింగ్ సర్!” అన్నది అణకువగా.

“మేడమ్, గుడ్ మార్నింగ్. నిన్న మీకు మనం హెచ్.ఓ. కు పంపాల్సిన డేటా తయారు చేయ మన్నాను కదా! అయిపోయిందా?

“అల్లోస్ట్ కంప్లీట్ సర్! కన్నాలిడేట్ చేయడమే మిగిలి ఉంది”.

“వెంటనే చేసేసి నాకు మెయిల్ పెట్టండమ్మా, అర్జంట్!” అన్నాడాయన.

“అన్నట్లు మీరు ఒక గంట లేటుగా వచ్చినా నో ప్రాబ్లమ్”

“థ్యాంక్ యూ సర్!” మరో అరగంటలో మీకు మెయిల్ పంపుతాను”.

పూరీలు చల్లగా అయిపోయాయి. ముందు జాగ్రత్తగా ఎక్కువగా చేయలేదు. ఎవరు తింటారో ఎవరు తినరో తెలియదు. టిఫిన్ తినడం పూర్తయింది. ఇంకా నాలుగు మిగిలాయి. హాట్ బాక్స్ లో పెట్టింది రాత్రికి తనకు పనికొస్తాయని.

ఇంతలో మళ్లీ కాలింగ్ బెల్ వ్రాగింది. ఆ మోతలో మోగించిన వారి అనహనం కూడ ధ్వనించింది. వెంటనే వెళ్లి తలుపు తీసి చూస్తే 402లో ఉండే కమలాక్షి గారు!

“రండి!” అంటూ ఆహ్వానించింది అనుపమ.

సోఫాలో కూర్చుందామె.

ఈ నెల మొదటివారం జరిగే అపార్ట్ మెంట్స్ అసోసియేషన్ మీటింగ్ లో, 308లో ఉండే ఆ ప్రభావతి వాళ్లాయన మీద అవిశ్వాస తీర్మానం లేవనెత్తుతూ మనుకుంటున్నాము అనుపమా! మెయిన్ లెన్సెస్ ఫీజులు వివరీతంగా వసూలు చేస్తున్నారని, సెక్రెటరీగా ఆయన ఉద్ధరిస్తున్నదేం చెప్పు? ఈ విషయంలో నీవు, మీవారూ మద్దతు ఇవ్వాలి. అందుకే ముందే చెప్పి పోదామని వచ్చా” అన్నదామె.

అసోసియేషన్ రాజకీయాలు జాతీయ రాజకీయాల కంటే సంక్లిష్టంగా ఉంటాయని తెలుసు అనుపమకు. సెక్రెటరీగా ఎవరన్నా అలాగే ఉంటుందని తెలుసు.

“అలాగేనండి!” అన్నది నవ్వు ముఖం పెట్టుకుని.

“కొంచెం కాఫీ...” అన్నది మర్యాదకు. “అట్టే! ఇప్పుడే తాగి వచ్చా వద్దలే” అంటుండేమోనని అనుకుంది.

“ఇవ్వు మీ ఇంట్లో కాఫీ బాగుంటుంది” అన్నది కమలాక్షి.

తానలా అనుకున్నందుకు గిల్లిగా ఫీలవుతూ, ఆమెకు కాఫీ కలిపి తెచ్చిచ్చింది. ఆమె తాగుతూ ఉండగానే ల్యాప్ టాప్ బయటకు తీసి సిద్ధంగా పెట్టుకుంది. ఆమెకు అర్థమై, కాఫీ తాగేసి వెళ్లిపోయింది.

సోఫాలో కూర్చుని నిన్న ఎంటర్ చేసిన డాటానంత క్రేండ్ కరించి కన్నాలి డేటెడ్ రిపోర్టు తయారు చేస్తుండగా ఫోన్ మోగింది. తీసి చూస్తే తెలియని సంబరు. ఆన్సర్ చేసింది.

“హలో! ఎవరు?”

“నమస్తే మేడమ్! మేము హెచ్.డి.ఎఫ్.సి. బ్యాంకు నుండి కాలి చేస్తున్నాము. మీకు క్రెడిట్ కార్డ్ ఏమయినా అవసరం ఉందా మేడమ్? ఇప్పుడు మంచి ఆఫర్ ఉంది. ఈరోజు సాయంత్రంలోపు తీసుకుంటే...”

“సారి అమ్మా, నాకు క్రెడిట్ కార్డు అవసరం లేదు!” అంటూ పెట్టేసింది.

రిపోర్ట్ తా తయారుచేసి బాస్ కు మెయిల్ పెట్టింది. రిలీఫ్ గా నిట్టార్చి, తనకూ లంచ్ బాక్స్ సర్దుకుంది అనుపమ. బెడ్ రూంలోకి వెళ్లి

“హలో! ఎవరు?”

“నమస్తే మేడమ్! మేము

హెచ్.డి.ఎఫ్.సి. బ్యాంకు నుండి కాలి

చేస్తున్నాము. మీకు క్రెడిట్ కార్డ్

ఏమయినా అవసరం ఉందా మేడమ్?

ఇప్పుడు మంచి ఆఫర్ ఉంది. ఈరోజు

సాయంత్రంలోపు తీసుకుంటే...

“సారి అమ్మా, నాకు క్రెడిట్ కార్డు

అవసరం లేదు!” అంటూ పెట్టేసింది.

చీరలోంచి చుడీదారీలోకి మారింది. ల్యాప్ టాప్ బ్యాగు, వ్యానిటీ బాగ్, లంచ్ బాక్స్ ఉన్న చిన్ని బ్యాగ్ అన్నీ తీసుకుని, తన స్కూటి కీస్ కూడ తీసుకొని, ముందు తలుపు జాగ్రత్తగా వేసి లిఫ్ట్ వైపు నడిచిందా అప్టావధాని అనుపమ.

అదేమిటి? అనుపమ అప్టావధాని ఎలా అవుతుందని ఆశ్చర్యపోకండి. ఆమె ఉదయం లేచినప్పటి నుండి ఆఫీసుకు వెళ్లేంతవరకు చేసేది అప్టావధానం కాక మరేమిటి?

ఎలాగో వినండి. అవధానంలో పాల్గొనే పుచ్చకులందరూ ఉన్నారమెకు. ఉదాహరణకు నిషిద్ధాక్షరి. ఆశువుగా ఒక పద్యం చెప్పమని, థీమ్ ఇచ్చి, ప్రతి పదంలో ఫలానా అక్షరం వాడకూడని నిషేధిస్తూంటాడు పుచ్చకుడు. ఆమె సేమ్యూ ఉమ్మా అంటే భర్త పూరి అంటాడు. ఈమె బొంబాయి చట్నీ అంటే ఆయన కుర్రా అంటాడు. కూతురు న్యూడిల్స్ అంటుంది. కొడుకు ఆమ్మెట్ అంటాడు. అలా నిషిద్ధాక్షరిని దిగ్విజయంగా నిర్వహించిందా లేదా?

ఇక సమస్యపూరణ. బాస్ ఫోన్ చేసి రిపోర్టు తయారుచేయాలనే సమస్యనిచ్చాడు. దానిని చక్కగా పూరించింది. తర్వాత అప్రస్తుత ప్రసంగం. దాన్ని తోడికోడలు చక్కగా చేసింది ఫోన్ ద్వారా. ఇక పనిమనిషి, ఇస్తీ చేసే నీలమ్మ, కమలాక్షి, చెత్తబట్ట తీసుకు వెళ్లేవాడు తలా ఒక చెయ్యి వేశారు అప్టావధానంలో. వీళ్లంతా కలిసి ‘దత్తపది’ క్రిందకు వస్తారనుకుందాం. అలా కుదరదా? సరేనండి!

ఇక ఘంటానాదం. అవధానం జరుగుతున్నంత సేపూ మధ్యలో గంటలు కొడుతూంటాడొక పుచ్చకుడు. చివర్లో మొత్తం ఎన్ని గంటలు కొట్టారో అవధాని చెప్పాలి. అనుపమ చేసిన అప్టావధానంలో ఈ పుచ్చకుడు లేడే! అంటున్నారా? కాలింగ్ బెల్లే ఆ పుచ్చకుడు ఎన్నిసార్లు మోగిందో అనుపమ అవలీలగా చెప్పగలదు సుమండీ!

ఆ మాటకొస్తే అనుపమే కాదు. ఉదయం ఇంటివసీ వంటవసీ అత్యంత వేగంగా, చాకచక్యంగా, సమయస్ఫూర్తితో నిర్వహించే గృహిణులందరూ అప్టావధానులే సుమండీ!

భారత ప్రతిష్ఠ సంస్కృతంలో ఉంది; సంస్కృతిలో ఉంది; ఈ రెండూ భారతదేశ గౌరవ చిహ్నాలు. ఈ రెండూ భారతదేశం గొప్పతనానికి కారణాలయ్యాయి.

‘భారతస్య ప్రతిష్ఠే ద్వేసంస్కృతం సంస్కృతి స్తథా!’ అన్న శ్లోక పాదాలను బట్టి పై విధంగా వివరించుకొన్నాం.

ఏ భాషలోని మంచిమాటవైనా సుసంస్కృత వాక్కు అనవచ్చు. సంస్కృతం అతి ప్రాచీన భాష. అంతకన్న ప్రాచీనంగా ఉన్న ప్రాకృత (ప్రకృతి) భాషలే సంస్కరింపబడి సంస్కృతంగా మారినాయనే వాదం ఉంది. కాదు, సంస్కృతమే వివిధ ప్రదేశాలలో వివిధ విధాలుగా పలుకబడి అనేక ప్రాకృతాలుగా మారిందనే వాదనా ఉంది. మొత్తం మీద సుసంపన్నమైన భాష సంస్కృతం అనేది ప్రపంచ

మేధావులందరూ అంగీకరించారు.

భారతీయులైతే సంస్కృతాన్ని గీర్వాణ భాష అనీ దేవ భాష అనీ, అమర భాష అనీ పిలుచుకొంటారు. ప్రచార ప్రసార సాధనాలు అమరవాణి పేరిట ఈనాటికీ కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తున్నాయి.

భాష పుట్టిన రోజే భాషా దినోత్సవమా!

ప్రపంచంలోని ఏ భాషకైనా అది పుట్టినరోజు ఇదే అని ఆధారాలు చూపించే అవకాశం లేదు. అక్షరాలు-పదాలు-వాక్యాలు-పద్యాలు-గేయాలు-వివిధ సాహిత్య ప్రక్రియలు ఇలా వికాసం జరిగిందనడం ఒక ఆలోచన. మనసులో పుట్టిన భాషలే సంజ్ఞలుగా-ధ్వనులుగా-నాద బిందు కళా రూపాలుగా మారి సారస్వత-సాహిత్య- వాఙ్మయాలగా పరిణతి చెందాయన్నది మరో ఆలోచన. మనసులో ఓ కారణం పుడితే అది కార్యరూపంగా అవతరించింది. అదే భాషా రూపమనేది పై అంశాన్ని బలపరిచే ఆలోచన.

ఎలాగైతేనేమి సంస్కృతం కూడా ఈ పరిణామాల ప్రాదుర్భావమే అన్నది సాదా సీదాగా చెప్పుకొనే విషయం. సంస్కృతంలో మొదటివి వేదాలు. అవి పుట్టినరోజు నిర్ణయించగలమా! అవి అపౌరుషేయాలు, బ్రహ్మముఖము నుండి ప్రాదుర్భవించాయి అనేది విశ్వాసం.

బ్రహ్మ నోట వచ్చిన ఆ పలుకులు విని వాటిని పలికిన మేధావులు రుషులు. బ్రహ్మ స్రష్ట; రుషి ద్రష్ట. అందువల్ల ప్రతి మంత్ర భాగంపైన ఆ రుషి పేరు ఉంటుంది. ఈ వేదాలతో బ్రహ్మ సృష్టి రచన చేస్తుండేవారు.

వేదాలు విజ్ఞాన భాండాగారాలు. వీటిని సోమకాసురుడు అపహరించి సముద్రంలోకి తీసుకొని వెళ్లాడని, విష్ణుమూర్తి మత్స్యావతారమెత్తి అతణ్ణి సంహరించి, ఆ వేదాలను తెచ్చి బ్రహ్మాకిచ్చాడని భాగవత పురాణం చెబుతున్నది.

సంస్కృతంతో సంస్కృతి పరిరక్షణ

దేవీ భాగవతంలో ఇందుకు భిన్నమైన కథ ఉంది. వేదాలను మధుకైటభులు అపహరించారనీ, బ్రహ్మదేవుని కోరిక మేరకు విష్ణుమూర్తి హయగ్రీవునిగా మారి, బయలుదేరి సముద్రంలో శోధించి, వేదాలను కనుగొని తెచ్చి బ్రహ్మాకిచ్చాడనీ, మధుకైటభులు హయగ్రీవుణ్ణి యుద్ధానికి ఆహ్వానించగా, యుద్ధంచేసి వారిని సంహరించాడని ఉంది.

ఏ రోజు వేదోద్ధరణ జరిగిందో ఆరోజు శ్రావణ పౌర్ణమి అని వేద పండితులు నిర్ణయించారు. అందుకే ఆరోజు సంస్కృత భాషా దినోత్సవాన్ని నిర్వహించు కోవడం సంప్రదాయమైందని చెబుతున్నారు.

ఆర్ఎస్ఎస్ వివిధ క్షేత్రాలలో ఒకటైన సంస్కృత భారతే కాక, సంస్కృత విద్యాలయాలు, సంస్కృత భాషా ప్రచార సంస్థలు, సంస్కృత పండితులూ-విద్యార్థులూ -మేధావులు ఈ భాషా దినోత్సవాన్ని నిర్వహిస్తూ, ఈ అమర భాషా వైశిష్ట్యాన్ని తెలియజేస్తున్నారు.

సుసంపన్నమైన సంస్కృత వాఙ్మయం

వేదాలు, ఉపనిషత్తులు, దర్శనాలు, పురాణాలు, దృశ్య, శ్రవ్యకాలు, స్తోత్రాలు, స్తుతులు, ఛందస్సు- వ్యాకరణం-నిరుక్తం (భాషాశాస్త్రం) నాట్య-గాంధర్వ- ఆయుర్వేద-యోగా-అర్థ- ఆధ్యాత్మిక శాస్త్రాలు, భౌగోళ-ఖగోళ-జల గోళాది వైజ్ఞానికాంశాలున్న గ్రంథాలు... ఇవీ అవీ అనీ కాక ప్రాపంచిక జీవనానికి

సంబంధించిన అనేక విషయాలున్న గ్రంథాలు సంస్కృత భాషలో వచ్చాయి.

ఇలా సుసంపన్నమైన సంస్కృత భాషనుండి, అక్షరాలు, పదాలు, పదబంధాలు, సూక్తులు, సుభాషితాలు అన్ని గ్రంథాలలోని వివిధ భావాలు స్వీకరించి, అనువదించుకొని, అనుసృజించుకొని భారతీయ (దేశీ) భాషల్ని వికసించాయి.

అందుకే జనని సమస్త భాషలకు సంస్కృత భాష ధరా తలంబునన్... అనే నానుడి స్థిరపడింది. అంతేకాక ప్రపంచంలోని ఎన్నో భాషలకు తన పద-భావ సంపదను అందించింది సంస్కృతం.

కాని చరిత్ర చేసిన దురాగతాల వల్ల అది వ్యవహార (వ్యావహారిక) భాషగా బతికి బట్టకట్ట లేకపోయింది. మనర్భవ (మనిషివి కమ్ము) సత్యమేవ జయతే, మాతృ దేవోభవ, పితృ దేవోభవ, ఆచార్య దేవోభవ, అతిథి దేవోభవ, యోగక్షేమం పవోమ్యహమ్, విద్యాధదాతి వినయమ్, దీపం జ్యోతిః పరబ్రహ్మ, యతోధర్మస్తతో జయః, లోకాస్సుమస్తాస్సుభినో భవంతు, అసతోమా సద్గమయ, ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః, మోనేన కలహం నాస్తి, వసుధైక కుటుంబకమ్, సత్యం మాతా పితా జ్ఞానం, ఋణం కృత్వా ఘృతం పిబేత్, ఆహింసా పరమో ధర్మః, సత్యం-శివం-సుందరమ్, శ్రమయేవ జయతే, ధర్మోరక్షణి రక్షితః... వంటి అనేక సూక్తి సద్భుత వాక్యాలు జనం నోట నిరంతరం ప్రవహించ వచ్చుగాక! కానీ సంస్కృతమే మా మాతృభాష, మా వ్యవహార భాష అన్న కుటుంబాలు లేవు; దేశాలు లేవు.

కర్ణాటక రాష్ట్రంలో ఒకటి, రెండు గ్రామాలు పూర్తిగా సంస్కృతమే మాట్లాడుతున్నాయి. శ్రీ చమూ కృష్ణశాస్త్రి వంటి వారు సంస్కృత ప్రయోజనం అందరికీ అందాలని శ్రమిస్తున్నారు.

ఆలయ ప్రార్థనల్లో, విధి విధానాల్లో, పెండ్లి పేరంటాదుల్లో, కర్మకాండల్లో, వ్యక్తి నామాల్లో, గ్రామ-నగర ప్రాంత దేశ నామాల్లో, అన్నం నుండి ఆనందం వరకున్న అన్ని పదాల్లో సంస్కృతమే ఉంది. సంప్రదాయాల్లో-ఆచారాల్లో సంస్కృతమే ఉంది.

వ్యవహారంలో లేని కారణంగా, ఈ దేశంలోకి విస్తరణ వాదంతో వచ్చి యేలికలుగా మారిన జాతులవారు దీనిని మృతభాష (డెడ్ లాంగ్వేజ్) అని ప్రచారం చేశారు. అది మతభాష అన్నారు. ఓ వర్గం భాష అన్నారు. సంస్కృతం వ్యాపిస్తే, సంప్రదాయాలకు, జాతీయ సమైక్యతకు బలం చేకూరుతుందని భావించిన కొందరు జాతీయశక్తిని బలహీనపరచడానికి ప్రయత్నాలు చేశారు. చేస్తూనే ఉన్నారు. ఎక్కడ మంచి ఉంటే అక్కడి నుండి నీవు దానిని స్వీకరించి నీ సొంతం చేసుకో! అని వేదమే చెప్పింది.

మా మనసులోకి అన్ని వైపుల నుండి ఉత్తమ భావాలు, మంచి సంకల్పాలు వచ్చి చేరిపోవాలి. (ఆనోభద్రాః క్రతవో యన్తు విశ్వతః) అంతేగాక మన అందరి ఆశయాలు ఒకటిగా ఉండాలి (సమానీవ ఆకూతిః) అని వేదమే చెప్పింది. కలిసి జీవిద్దాం! కలిసి నడుద్దాం కలిసి ఆలోచిద్దాం అని వేదమే చెప్పింది.

వేదోద్ధరణ దినమే సంస్కృత భాషా దినోత్సవం

అలాంటి గొప్ప సంస్కృతం, మనల్ని కలిపి నిలిపే సంస్కృతం వేదాల నుండే ప్రారంభమైంది. కనుకనే ఆ వేదోద్ధరణ దినం నాడు, సంస్కృత భాషా దినోత్సవం జరుపుకుంటూ, ఆ భాషలోని మంచి విషయాలు తెలుసుకొందాం! ఆ మంచిని అందరికీ తెలుపుకుందాం! జీవితంలో ఆచరిద్దాం! సంస్కృతం ద్వారా సంస్కృతిని కాపాడుకుందాం! ★

ఆచార్య కనీరెడ్డి
9866956250

ఆంధ్రప్రదేశ్-తెలంగాణ...

ఇవి రెండూ తెలుగు రాష్ట్రాలే. అంటే ప్రధాన భాష, అత్యధిక ప్రజానికం మాట్లాడే భాష తెలుగు అన్నది అందరూ అంగీకరించిన భాషా రాష్ట్రాలే!

ఒక రాష్ట్రమే ఉన్నప్పుడు తెలుగు భాషా దినోత్సవం గిడుగు రామమూర్తి జయంతి అంటే ఆగస్టు 29 నాడు జరుపుకొన్నాం. గిడుగు ఆంధ్రప్రదేశ్లోని ఒక జిల్లాకు చెందిన మహామనిషి, అందువల్ల ఆరోజు తెలుగు భాషా దినోత్సవం ఆంధ్రప్రదేశ్ జరుపు కొంటుంది. తెలంగాణలో కూడా కొన్నిచోట్ల జరుపుకొంటున్నారు.

ఇక తెలంగాణ రాష్ట్రమేర్పడినప్పుడు, రాష్ట్రం కొరకు, తెలుగు కొరకు పాటుపడిన కాళోజీ జయంతినాడు తెలుగు భాషా దినోత్సవం జరుపుకో వాలని ప్రభుత్వం కోరింది; కోరడమే కాదు ఆదేశాలు

జారీ చేసింది. ఆ కారణంగా సెప్టెంబర్ 9 నాడు తెలంగాణలో తెలుగు భాషా దినోత్సవం జరుగుతున్నది.

గిడుగువారి కృషి

తెలుగు భాషా వికాసానికి గిడుగువారు కృషి చేశారు. తెలుగు వాచకాల్లో గ్రాంథిక భాష ఉండరాదని వ్యావహారిక/వాడుక భాష ఉండాలని ఒక ఉద్యమ స్ఫూర్తితో ప్రచారం చేశారు. కాని కొందరు గ్రాంథిక భాషనే ఉండాలని వాదించారు. 'ఆంధ్ర పండిత భిషక్కుల భాషా భేషజం' అనే గ్రంథం ద్వారా తమ వాదన బలంగా వినిపించారు.

గిరిజనులూ వనవాసీలైన సపరుల భాషను నేర్చుకొని, ఆ భాషకూ గౌరవాన్ని కలిగించారు. భాషాభిమానమూ, దేశాభిమానము గురించి ఇలా తమ అభిప్రాయాలు తెలిపారు.

“దేశ భాషాభిమానము తోడిదే దేశాభిమానము. ఏ కులము వారైనా, ఏ మతము వారైనా, ఏ దర్శన వారైనా తెలుగు మాతృభాషగా గల వారందరూ ఒక సంఘము వారనిన్ని ఎవరు వెనుకబడ్డా సంఘమునకు నష్టమే అనిన్ని ఎవరు త్రికరణ శుద్ధిగా భావిస్తారో వారే దేశాభిమానము గలవారని చెప్పవలెను.”

తెలుగు పత్రికల సంపాదకులకు రాసిన ఉత్తరంలోని వాక్యాలివి. వారు కేవలం వ్యావహారిక భాషావాది కాదు; వారు మహా

మానవతావాది అని పై వాక్యాల ద్వారా తెలుస్తూనే ఉంది.

తెలుగు భాషా బోధన విషయంలో తెలుగు ఉపాధ్యాయులకు ఎన్నో సూచనలు చేశారు. బోధనలో వ్యాకరణాన్ని ప్రస్తావిస్తూ చారిత్రక, సంప్రదాయ, భాషా శాస్త్ర విషయాలు చెప్పాలన్నారు. భాషా కళా సౌందర్యం ద్వారా అభిరుచి పెంచాలి. ఇలా ఎన్నో విషయాలు పంతుళ్లకే పంతులుగా గిడుగు వెంకటరామమూర్తి పంతులు గారు చెప్పి భాషోపాధ్యాయులకు మార్గ దర్శకులుగా నిలిచారు. అంతేకాదు తెలుగులో మాన్వరీ (ఎం.ఎ.) చేసే వారు తప్పకుండా ప్రాచీన సాహిత్యాన్ని అధ్యయనం చేయాలన్నారు.

గిడుగు

మరి అటువంటి గిడుగువారి పుట్టినరోజును తెలుగు భాషా దినోత్సవంగా జరుపుకోవడం వారిని గౌరవించడమే. తెలుగు భాషామతల్లిని గొప్పగా గౌరవించడమే.

కాళోజి కృషి

‘అన్నపూరానులు ఒకచోట/ఆకలి మంటలు ఒకచోట/సంపదలన్నీ ఒకచోట/గంపెడుబలగం ఒకచోట...’ అని ఆవేదన చెందిన ప్రజాకవి కాళోజి.

వికాస శీల దిశలో నడవనిస్తాయా!
జాతీయ నూతన విద్యావిధానంలో దేశమంతటా వారి వారి మాతృభాషలు వికసిస్తాయని కేంద్ర ప్రభుత్వం భావిస్తున్నది. కాని తెలుగు రాష్ట్రాలు రెండు ఇంగ్లీషువైపే మొగ్గు చూపుతున్నాయి.

తెలుగు రాష్ట్రాల్లో పరిపాలన తెలుగులో జరుగుతుందా! ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులు ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలన్నీ తెలుగులో జరుగుతున్నాయా!

తెలుగు అకాడమిని తెలుగు వికాసం కోసమే పనిచేయనిస్తాయా!

ఒక్కసారి ఆలోచించండి? ఈ దిశలో జగన్, కేసీఆర్ నడుస్తున్నారా! తెలంగాణ ముఖ్యమంత్రి మూడేళ్ల క్రితర జరిగిన తెలుగు మహాసభల వేదికల మీద ప్రకటించిన భాషా పరమైనదేదీ అమలుకాలేదు. మాతృభాషలో పాఠశాల విద్యాబోధన జరగడం లేదు. మాతృభాష అధ్యయన శీలురకు పై చదువులకు అవకాశమే కల్పించలేదు. ఉగ్ర్యాలకు మాతృభాష అర్హత ఉండాలనేది పాటించడం లేదు.

కాళోజీ

తెలుగు వెలుగుతోందా?!

ఆయన ‘నా గొడవ’ అంతా సమాజం గొడవే.

చెమ్మగిల్లిన కన్నులలో/కమ్మలెన్నో చదివాను
చెమ్మగిల్లిన కనులు బతుకు/కమ్మదనము చాటలేవు..

ఇలా హృదయవాదిగా, అపూర్వ మానవతా వాదిగా కనిస్తారు కాళోజి. భాష విషయంలో మాతృభాష మాట్లాడని ఆంధ్రుణ్ణి (తెలుగువాడిని) ఎలా దుమ్ము దులిపాడో చూడండి!

ఏ భాషరా నీది-ఏమి వేషమురా
ఈ భాష ఈ వేష-మెవరికోసమురా
అన్యభాషలు నేర్చి ఆంధ్రంబు రాదంచు
సకిలించు ఆంధ్రుడా చావెందుకురా!

ఇటువంటి భాషానిష్ఠ ఉన్న కారణంగానే, తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఆయన జయంతిని (సెప్టెంబర్ 9) తెలుగు భాషా దినోత్సవంగా జరుపుకోవాలని నిర్ణయించింది.

సంతోషం! మహా సంతోషం... కాని రెండు ప్రభుత్వాలు ఇటువైపు దృష్టి సారించాయా! తెలుగు వికాసానికి పూనుకున్నాయా!

ఈ ప్రభుత్వాలు తెలుగును ఆదరిస్తాయా!

ఇటువంటి వారికి దేశీభాషల మీద మాట్లాడే అర్హత ఉందా అన్నది ప్రశ్నే. ఆకులందున అణగిమణ నీ/కవిత కోయిల పలకవలెనోయ్/ఆ పలుకులను విని దేశ మందభిమానములు/మొలకెత్త వలెనోయ్! అన్నాడు గురజాడ.

మాతృభాషపైన మమకారంతో ప్రభుత్వాలు కృషి చేయవలసిన అవసరమున్నది. అది జరిగినప్పుడే, ప్రలోభాలకు లొంగనివారున్నప్పుడే అనుకున్న పథంలో పయనించగల్గుతాం! భారతమాత ముద్దుబిడ్డలుగా పిలువబడతాం!

నిజాం పరిపాలనలో ఉర్దూ ప్రాబల్యంతో తెలుగు అడుగంటిపోయింది. అప్పుడు మాతృభాషాభిమాన సంపన్నులైన నాయకులు/మార్గదర్శకులైన నడువరై/యువక ముణులార మీరింక ఊరకున్న/రాదు కీర్తిత నైజాము రాష్ట్రమునకు... అని గోలకొండ కవుల సంచికలో 1934లో సరవరం ప్రతాపరెడ్డి ప్రచురించారు.

ఈ సందేశాన్ని తెలంగాణ, కోస్తా, రాయలసీమ, కళింగ ప్రాంత యువకులు స్వీకరించాలి.

ఒక ఉద్యమరూపంలో ఈ క్రింది విధానాలు ఆచరించే

ట్లుగా ప్రజానీకం చేత రెండు ప్రభుత్వాల మీద ఒత్తిడిచేసి మాతృభాషా వికాసం ద్వారా మాతృ సంస్కృతిని రక్షించుకొనే ప్రయత్నం చేయాలి.

1. పాఠశాల విద్యను మాతృభాషా మాధ్యమం లోనే తప్పనిసరిగా కొనసాగేట్లు చేయాలి.
2. తమ మాతృభాషలోనే బాల బాలికలు విద్యను పొందే విధంగా చేసి అది ప్రాథమిక హక్కుగా అందరు గుర్తించేట్లు వ్యవహరించాలి.
3. మాతృభాషల్లో చదివిన వారికే ప్రభుత్వ ఉద్యోగం లభిస్తుందనే అంశాన్ని తప్పనిసరిగా అమలుపరచాలి.
4. భారతదేశంలోని అన్ని భాషలను జాతీయ భాషలుగా గుర్తించడమే గాక, ఆయా ప్రాంతాలలో ఉన్న అధిక సంఖ్యాక ప్రజానీకం భాషను అధికార భాషగా పరిగణించి అమలుపరచాలి.
5. త్రి భాషా సూత్రాన్ని దేశమంతటా అమలు పరచి జాతీయ ఏకతా భావంలో పడే విధంగా చూడాలి.

ప్రజలు, ప్రభుత్వం దేశీ భాషల వికాసానికి, పరిరక్షణకు ఈ సాధారణ సూత్రాలు పాటించాలి. రెండు తెలుగు రాష్ట్రాలు దృష్టిని సారించి తెలుగులో మన సంస్కృతిని దర్శించాలి. సాంస్కృతిక మానవతా దృక్పథంతో జీవించాలి.

నేను డేరావల్ వెళ్లినప్పుడు ఒక కార్యకర్త ఇంటికి వెళ్లాను. ఆ కార్యకర్త తన ఇంట్లో గోడకు ఓ చిత్రాన్ని తగిలించి ఉంచాడు. వాళ్ల 'వంశ వృక్షం' ఫోటో అది.

మూలాలున్నాయి, అంతేకాదు దాదాపు ఇప్పుడున్న యువకులపేర్లతో పాటు ఆ వంశ వృక్షంలోని రెండు కొమ్మలు ఖాళీగా ఉన్నాయి. వాటిలో కొద్దిపాటి చీలిక కూడా రాలేదు. దగ్గర దగ్గర అందులో 25 తరాలు ఉన్నాయి. అంటే ప్రతి కొత్తతరం వాటి వైపు చూస్తూనే ఉన్నాయి.

ఒక స్కూల్లో పిల్లలకి పోటీ పెట్టారు, ఏడు తరాల వారి పేర్లు చెప్పాలని. దీనికి సంబంధించిన ప్రశ్నాపత్ర క్విజ్ రూపంలో పెట్టారు. చెప్పాల్సినదేమంటే, దీనితో మనం ముడిపడాల్సింది. ఆ తర్వాత మెలమెల్లగా మా ఊరు, మా పట్టణం, మా సమాజం, ఇక్కడ పలువురు శ్రేష్ట మహాపురుషులందరూ వారు అని పేర్కొంటూనే ఎక్కడో ఓ చోట వారితో బంధం కలుపుకోవాలి. ఈ విధంగా ఒక ప్రయోగాన్ని చేయవచ్చు.

మరోవిషయం ఏమంటే మెల్లమెల్లగా కొత్త తరాల వారికి వారి పెద్దల పట్ల ఆధార భావాన్ని ఉత్పన్నం చేసేందుకు, కుటుంబ పరంపరలని పాటించే విధంగా ఆ కొత్త తరాలని ప్రోత్సహించాలి. నేను ఓ సారి బర్మా వెళ్లాను, అక్కడ ఒక ఉమ్మడి కుటుంబాన్ని చూశాను, విశేషమేమంటే ఆ ఉమ్మడి కుటుంబంలో నాలుగు తరాల వారు కలిసే జీవిస్తున్నారు. వారి తండ్రి సుమారు 9 సంవత్సరాల నుండి కోమాలో ఉన్నాడు. ఆయనకు వారంతా కలిసి ఏంతో ఆత్మీయతతో సేవలందిస్తున్నారు, సపర్యలు చేస్తున్నారు.

ఇవాళ ఈ విషయాన్ని పోల్చి చూసినప్పుడు నోయిదా ప్రాంతంలో కమర్షియల్ వృద్ధాశ్రమాలు ప్రారంభమయ్యాయి. మొదట్లో ఇవన్నీ సేవాభావంతో కొనసాగేవి, ఇప్పుడవి కమర్షియల్ గా మారిపోయాయి. ఎందుకంటే ఇవాళ పిల్లలకి తీరిక లేకుండాపోయింది, కేవలం సంపాదనలో పడిపోయారు. జీవితమంటే కేవలం కూడు, గుడ్డ ఇంతేనా? ఎప్పుడయితే కోరికలు ఇలానే కేంద్రీతమై ఉంటాయో అప్పుడు పరిస్థితి సామాజిక జీవనంలో మనల్ని నిలదీస్తుంది. నేను ఒకసారి లక్నో వెళ్లాను. అక్కడి యూనివర్సిటీ వైస్ ఛాన్సలర్ ఇంతకుముందు ముంబైలోని పెద్ద మట్టి నేషనల్ కంపెనీలో పని చేసేవారు. మంచి జీతం వగైరాలన్నీ ఉండేవి. ఇవాళ రేపు ఆయన బాగానే ఉంటారు. వస్తువులు కొనేందుకు నాన్నగారే బజారుకు వెళుతుంటారు. నాన్నగారు వ్రాసిన ఉత్తరంలో విషయాలు చదివాక ఆయనకి అర్థమై ఉండొచ్చు..

కొత్త తరా

తానుండగా నాన్నగారికి శ్రమ ఎందుకు అని భావించి మల్టీనేషనల్ కంపెనీ ఉద్యోగానికి రాజీనామా చేసి స్వస్థలానికి వెళ్లిపోయి యూనివర్సిటీలో ప్రొఫెసర్ గా చేరిపోయాడు. పితృ యజ్ఞం విషయంలో నేను చెప్పేదేమంటే ఇంట్లో ఉన్న పెద్దలను గౌరవంగా, ఆదరంగా చూడాలి. ఈ కోణంలో మన పరంపరను వికసింప చేయాలి, ఇలాంటి చిన్న చిన్న అలవాట్లను అలవరచుకునే ప్రయత్నం చేయాలి.

పాత విషయాలను మనం చాలానే వింటూ ఉంటాం.... ఆశుతోష్ ముఖర్జీ హైకోర్టు జడ్జిగా ఉండేవారు. ప్రతిరోజూ అమ్మ పాదాలని ఒత్తుతుండేవారు. లార్డ్ కర్జన్ ఆ సమయంలో మనదేశంలో వైస్రాయ్ గా ఉన్నారు. ఆయన ఓసారి ఆశుతోష్ ముఖర్జీని ఇంగ్లాండ్ కు వెళ్లమన్నారు. అందుకు ముఖర్జీ సరేనన్నారు. ఇంగ్లాండ్ వెళ్లనున్నట్లు అమ్మతో చెప్పారాయన. దాంతో అమ్మ 'నాయనా! నా ఆరోగ్యం బాగా లేదు, నువ్వు ఇంగ్లాండ్ కు వెళితే నా బాగోగులు ఎవరు చూస్తారు' అని చెప్పింది. ఇంగ్లాండ్ కు వెళ్లకూడదన్న నిర్ణయం ఆయన వెంటనే తీసుకున్నారు. అంతేకాదు, తాను ఇంగ్లాండ్ కు వెళ్లలేననీ, తన మాతృమూర్తి వెళ్లవద్దని చెప్పిందంటూ ఆయన లార్డ్ కర్జన్ కు ఉత్తరం రాశారు. ఈ ఉత్తరాన్ని చదవగానే లార్డ్ కర్జన్ ఆశుతోష్ ముఖర్జీకి ఫోన్ చేసి భారత వైస్రాయ్ ఆదేశించాడని మీ తల్లిగారితో చెప్ప

లని ప్రోత్సహించాలి!

మన్నారు. అందుకు ముఖ్యమంత్రి ఇచ్చిన సమాధానమేంటో తెలుసా? 'వైస్రాయ్ ఆదేశానికన్నా నాకు అమ్మ ఆదేశమే శిరోధార్యం' అని చెబుతూ ముఖ్యమంత్రి ఫోన్ పెట్టేశారు.

మరో చిన్న ముచ్చట... మన సుప్రీంకోర్టులో లాహోటిగారనే జడ్జి ఉండేవారు. చీఫ్ జస్టిస్గా ఆయన ప్రమాణ స్వీకారం చేసే సమయాన ఈ సంఘటన జరిగింది. రాష్ట్రపతి భవన్లో జరిగే ఈ ప్రమాణ స్వీకార కార్యక్రమాన్ని చూసేందుకు బాగా వృద్ధాప్యంతో ఉన్న జస్టిస్ లాహోటిగారి తల్లి కూడా వచ్చారు. చీఫ్ జస్టిస్గా ప్రమాణస్వీకారం చేశాక వేదిక దిగిన జస్టిస్ లాహోటి రాష్ట్రపతి, ఉప రాష్ట్రపతి, ప్రధానమంత్రిని కలవకుండా నేరుగా తన తల్లి వద్దకు వెళ్లి ఆమె పాదాలకు నమస్కారం చేశారు. కుటుంబంలో ఏ పరంపరలయితే (సాంప్రదాయాలు) మొదటి నుండి కొనసాగుతూ వస్తున్నాయో అవి తరతరాలుగా అందరికీ సంక్రమిస్తూనే ఉంటాయని చెప్పేందుకే ఈ విషయాన్ని ఇక్కడ ప్రస్తావించాను. దీన్ని బట్టి మనం చేయాల్సిన పని ఏమంటే ఇలాంటి సాంప్రదాయాలు లేని కుటుంబాలలో ఆ సాంప్రదాయాలు అమలు చేసేవిధంగా ప్రేరేపించాలి. ఇలాంటి పరంపరలను కొనసాగిస్తున్న కుటుంబాలలో తరతరాలుగా అమలయ్యే విధంగా ప్రోత్సహించాలి.

నానాజీ దేశముఖ్గారు మూడు నాలుగు వందల సంస్థలను ఏర్పాటు చేసి వాటిని స్థిరంగా నిలబెట్టారు. ఆయుర్వేద పరిశోధనా సంస్థని నెలకొల్పాలనే ఆలోచన నానాజీ మదిలో మెదిలింది. జెఆర్డీ టాటాతో వారికి మంచి స్నేహం ఉండింది. ఇది జెఆర్డీ టాటా చివరి రోజుల నాటి సంఘటన. ఇద్దరి నడుమ కేవలం మౌఖికంగా మాటామంత్రి మాత్రమే జరిగాయి. సరే, దీనికోసం అయిదు కోట్ల రూపాయలను తానిస్తానని టాటా వాగ్దానం చేశారు. అలా చెప్పిన కొద్ది రోజులకే టాటా కన్ను మూశారు. ఆ తర్వాత టాటా సంస్థలకు రతన్ టాటా అధిపతి అయ్యారు. జెఆర్డీ టాటా విధి కర్మలకు నానాజీ వెళ్లారు. రతన్ టాటాని పరామర్శించారు, మాటల

సందర్భంలో 'కొన్ని రోజుల క్రితం నేను జెఆర్డీ టాటాని కలిశాను. అప్పుడు జరిగిన చర్చలకు సంబంధించి నా వద్ద ఎలాంటి లిఖిత పూర్వక ప్రమాణపత్రం ఏమీ లేదు...' అని నానాజీ చెబుతుండగానే రతన్ టాటా వారిని మధ్యలోనే ఆపేశారు. విస్మయంగా చూస్తున్న నానాజీతో 'జెఆర్డీ టాటా తన డైరీలో మీరు కలిసిన విషయాన్నీ, దీని దయాల్ శోధ్ సంస్థాన్ కోసం 5 కోట్ల రూపాయలు ఇస్తానని చేసిన వాగ్దానం గూర్చి రాసుకున్నారు. నేను 2 కోట్ల రూపాయల చెక్ను ఇప్పుడు తయారుచేసి ఉంచాను, దాన్ని మీరు తీసికెళ్లండి.. మిగతా డబ్బులను 15 రోజుల్లో మీకు పంపిస్తాను' అని రతన్ టాటా అన్నారు. ఈ సంఘటన గూర్చి విన్నప్పుడు మనకు అర్థమయ్యేది ఏమంటే మనిషి పోయిన వెంటనే దస్తావేజులను మాయం చేస్తూ, ఇచ్చిన వాగ్దానాలను ఉల్లంఘిస్తూ ఉంటారు కొందరు.. అయితే కుటుంబ సంస్కారాలు నిబద్ధతతో కూడి ఉన్నప్పుడు దస్తావేజుల్లోనే కాదు, డైరీలో రాసుకున్న ప్రస్తావనలని పూర్తిచేసి తమ పూర్వీకుల పేరు ప్రతిష్ఠలను నిలబెడతారు ఇంకొందరు. రతన్ టాటా రెండవ కోవలోకి వచ్చే మనిషి.

ఒక ఆదర్శ సమాజం, మానవ సమాజం గూర్చి చర్చలు జరుగుతున్న ఈ సమయాన కుటుంబంలో గొప్ప సాంప్రదాయాలను అమలు చేస్తూనే, వాటిని రాబోవు తరాలవారికి అందించే ప్రయత్నాలు కొనసాగించాలి. ఈ కోణంలో పితృ యజ్ఞానికి మనం ఒక కొత్త డైమెన్షన్ ఇచ్చే ప్రయత్నం చేయాలి.

3. దేవయజ్ఞం

వీటన్నిటి నిర్వహణకోసం సంస్కారం అవసరమంటారు మన పెద్దలు. ఈ సంస్కారాలు భావ జగత్తు కన్నా పైనే ఉంటాయి, అనగా భావనలపై ఉంటాయి. ఇదే క్రమంలో కొంతమేర ఉపాసన అవసరమవుతుంది. మన వద్ద అవసరమైన ప్రకృతి వనరులున్నాయి, ప్రార్థనలు ఉన్నాయి, పూజాధికారులు ఉన్నాయి. దేవతా పరిచయాలున్నాయి. గోరఖ్ పూర్లోని గీతాపెన్ వాళ్లు ఆధునిక టెక్నాలజీని

సురేష్ జీ సోని

ఆర్ఎస్ఎస్-అఖిల భారత కార్యకారిణి సదస్యులు

ఉపయోగిస్తూ పిల్లల కోసం బొమ్మలతో కూడిన ఆధ్యాత్మిక పుస్తకాలని కూడా ప్రచురిస్తున్నారు. భగవంతుడున్నాడు, ఆ భగవంతునితో పాటు ఉండే దేవీదేవతలు, వారి శక్తులూ ఉంటాయి. సరస్వతీ

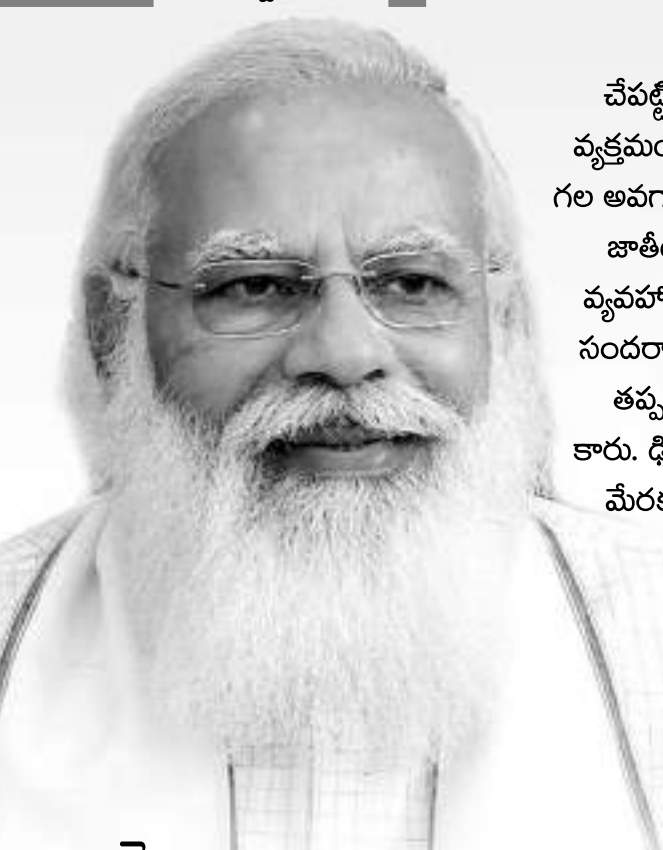
దేవిని మనం చదువుల తల్లిగా, యమధర్మరాజుని మనం మృత్యు దేవతగా, సూర్య భగవానుడిని జీవన ప్రదాతగా, చంద్రుడిని అనారోగ్యాల నుండి కాపాడే దేవుడిగా భావిస్తున్నాం. అంతేకాదు ప్రతి సమస్య నుండి బయటపడేందుకు, సమస్యల సమాధానాన్ని పొందటానికి అవసరమైన, మంత్రాలు, శ్లోకాలు, ప్రార్థనలు ఉన్నాయి. వీటిని అభ్యాసం చేస్తూనే సృష్టిలో దేన్నయితే మనం దైవ రూపంగా భావిస్తున్నామో దాంతో భావనాత్మక రూపంలో ముడిపడిపోతాం.

నడులున్నాయి, ఈ నడులని అనుద్ధం చేస్తున్నారు. ఒకానొక సమయంలో నడులని దేవీ రూపంగా భావించేవారు.

ఈ కారణంగానే గంగా నదిలో దిగి స్నానాదులు చేసేవారు కారు. అంటే ఒక దైవ స్వరూపంతో మానసిక బంధం ఏర్పడుతుంది. ఈ దిశగా మనం యోచించినప్పుడు ఈ దేవ యజ్ఞాన్ని ఒక సంప్రదాయంగా రూపొందించవచ్చు.

అనువాదం : విద్యారణ్య కామేశ్వరం

ఒక ఆదర్శ సమాజం, మానవ సమాజం గూర్చి చర్చలు జరుగుతున్న ఈ సమయాన కుటుంబంలో గొప్ప సాంప్రదాయాలను అమలు చేస్తూనే, వాటిని రాబోవు తరాలవారికి అందించే ప్రయత్నాలు కొనసాగించాలి. ఈ కోణంలో పితృ యజ్ఞానికి మనం ఒక కొత్త డైమెన్షన్ ఇచ్చే ప్రయత్నం చేయాలి.

నరేంద్ర మోదీ 2014 మే నెలాఖరులో ప్రధానమంత్రిగా బాధ్యతలు చేపట్టినప్పుడు ఆయన దక్షత, సమర్థతపై కొన్నివర్గాల నుంచి సందేహాలు వ్యక్తమయ్యాయి. ముఖ్యంగా విదేశీ వ్యవహారాలకు సంబంధించి ఆయనకు గల అవగాహన, అనుభవం గురించి చర్చకు వచ్చాయి. అప్పటివరకు మోదీ జాతీయ రాజకీయాలకు పూర్తిగా దూరంగా ఉండేవారు. అంతర్జాతీయ వ్యవహారాలపైనా అదే పరిస్థితి. ముఖ్యమంత్రిగా విదేశాలను సందర్శించిన సందర్భాలు తక్కువే. గుజరాత్ ముఖ్యమంత్రిగా అధికారిక పనుల నిమిత్తం తప్ప చాలామంది ముఖ్యమంత్రుల్లాగా తరచూ ఢిల్లీని సందర్శించేవారు కారు. ఢిల్లీతో లాజియింగ్, ఫైరవీలు ఆయనకు తెలియని విద్య. నిబంధనల మేరకు కేంద్రం నుంచి రావాల్సిన నిధులు, గ్రాంట్లు, పథకాలు రాష్ట్రానికి వస్తాయన్నది ఆయన భావన. ఈ విధానం సత్ఫలితాన్నే ఇచ్చినట్లు అనంతర పరిణామాలు రుజువు చేశాయి.

ప్రపంచం మెచ్చిన

మోదీ ప్రధాని అయ్యేనాటికి ఆయనకు విదేశీ వ్యవహారాలపై అంతగా ఆసక్తి, అవగాహన, పట్టు లేదన్న అభిప్రాయాల నేపథ్యంలో శక్తిమంతమైన భారత ప్రధానిగా విదేశీ వ్యవహారాలను ఆయన ఎలా సమర్పించుకుంటూ వస్తారో అన్న ఆసక్తి మొదలైంది. కానీ ప్రధానిగా బాధ్యతలు చేపట్టినప్పటి నుంచి నేటివరకు మోదీ ఎలాంటి తొట్రుపాటు లేకుండా విదేశాంగ విధానాన్ని సమర్థంగా ముందుకు తీసుకువెళుతూ భారత కీర్తి ప్రతిష్ఠలను పెంచారు. నెహ్రూ, వాజపేయి, పీవీ వంటి దిగ్గజాలకు దీటుగా వ్యవహరిస్తూ అంతర్జాతీయ యవనికపై దేశానికి ప్రత్యేక స్థానం కల్పించారు.

తాజాగా ఈ నెల 9న ఐక్యరాజ్య సమితి భద్రతామండలిలో జరిగిన బహిరంగ చర్చకు అధ్యక్షత వహించే అరుదైన అవకాశాన్ని ప్రధాని మోదీ పొందారు. గతంలో ఈ అవకాశం ఏ భారత ప్రధానికి లభించకపోవడం గమనించదగ్గ విషయం. వర్చువల్ విధానంలో జరిగిన ఈ కార్యక్రమంలో ప్రధాని మోదీ సముద్ర భద్రతపై చేసిన ప్రసంగం ఆహుతులను ఆకట్టుకుంది. అంతర్జాతీయ అంశాలపై ఆయనకు గల అవగాహన, పట్టుకు ఆ ప్రసంగం దర్పణం పట్టింది. కార్యక్రమానికి హాజరైన వివిధ దేశాల అధినేతలు, మంత్రులు ప్రధాని ప్రసంగానికి జేజేలు పలికారు. సముద్ర యానంలో సమస్యలు, వివాదాలపై మోదీకి గల అవగాహన, ఆయన సూచించిన పరిష్కార మార్గాలను ప్రశంసించారు.

గతంలో భారత ప్రధానులు ఐక్యరాజ్య సమితిలో, భద్రతా మండలిలో ప్రసంగించిన సందర్భాలు లేకపోలేదు. కానీ మోదీ లాగా కార్యక్రమానికి అధ్యక్షత వహించిన సందర్భాలు లేవని దౌత్యరంగ నిపుణులు గుర్తుచేస్తున్నారు. 1992 జనవరి 31న నాటి ప్రధాని పాములవర్తి వెంకట నరసింహారావు భద్రతా మండలిలో దీటైన ప్రసంగం చేశారు. బహుభాషా కోవిదుడైన పీవీకి సహజంగానే విదేశీ వ్యవహారాలపై విశేష అవగాహన, మంచి పట్టుండేది. సునిశితంగా సమస్యలను ప్రస్తావిస్తూ, లోతైన విశ్లేషణలతో చేసే ప్రసంగం సహజంగానే ఆహుతులను ఆకట్టు కుంటుంది. పీవీ ప్రజ్ఞా పాటవాల గురించి ప్రత్యేకంగా చెప్పనక్కర్లేదు. 1978 సెప్టెంబర్ 29న నాటి జనతా పార్టీ ప్రభుత్వంలోని విదేశాంగ మంత్రి అటల్ బిహారీ వాజపేయి సమీచియా స్వాతంత్ర్యంపై చేసిన ప్రసంగం నభూతో నభవిష్యత్తు అన్న రీతిలో సాగిందని నాటి తరం నేతలు గుర్తు చేశారు. వాజపేయికి అంతర్జాతీయ అంశాలపై తిరుగులేని ఆసక్తి, అవగాహన ఉండేది. సాధికారికంగా మాట్లాడే వారు. వాస్తవాల ప్రాతిపదికన దీటుగా మాట్లాడటం, సూటిగా విమర్శలు చేయడం, నీళ్లు సమలకుండా మాట్లాడటం ఆయనకు వెన్నతో పట్టిన విద్య. అదే సమయంలో మధ్యమధ్యలో చతురోక్తులు విసిరి సమావేశాన్ని రక్తి కట్టించడం, గంభీర వాతావరణాన్ని తేలిక పరచడం, హాస్యాన్ని పంచడం వాజపేయికి తెలిసినంతగా మరొకరికి తెలియదు. ప్రత్యర్థులు

కూడా ఆయన ప్రసంగాన్ని అభినందించకుండా ఉండలేకపోయేవారన్నది వాస్తవం. ఐక్యరాజ్య సమితిలో స్వచ్ఛమైన హిందీలో ప్రసంగించిన తొలి భారత నేతగా చరిత్ర సృష్టించారు. తన మాతృభాషలో ప్రసంగించడం ద్వారా భారతీయులను ఆకట్టు కున్నారు. మాతృభాషపై తనకు గల మమకారాన్ని చాటుకున్నారు. వారికి దీటుగా మొన్నటి భద్రతా మండలి సమావేశంలో 'సముద్ర భద్రత పెంపు- అంతర్జాతీయ సహకార అవశ్యకత' అనే అంశంపై నరేంద్ర మోదీ ప్రసంగించి భారత వాణిని బలంగా వినిపించారు. కీలక అంశాలపై భారత విధానాన్ని, వైఖరిని విస్పష్టంగా, సాధికారికంగా, సోదాహరణంగా వివరించారు. విశ్వ మానవాళి శ్రేయస్సుకు, పారదర్శకతకు భారత్ కట్టుబడి ఉందని, అంతేతప్ప సంకుచిత రాజకీయాల కోసం స్వార్థ పూరితంగా వ్యవహరించజాలదని వ్యాఖ్యానించారు. భారత విధానం నాటికీ, నేటికీ ఇదేనని, ఈ వైఖరిలో ఎలాంటి మార్పు ఉండబోదని తేల్చిచెప్పారు. పనుడైక కుటుంబకం అన్న భావనతోనే అన్ని దేశాలనూ సమన్వయం చేసుకుంటూ ముందుకు సాగుతామని తెలిపారు. ఈ కార్యక్రమానికి రష్యా అధినేత వ్లాదిమిర్ పుతిన్, అమెరికా విదేశాంగ మంత్రి ఆంటోనీ బ్లింకెన్, డెమొక్రటిక్ రిపబ్లిక్ ఆఫ్ కాంగో అధినేత ఫెలిక్స్ ఆంటోయన్ హిసెకెడె సిలంబో, నైజర్ ఉపప్రధాని హసౌమీ మసాదా, కెన్యా అధ్యక్షుడు ఉహురు కెన్యెట్టా, వియత్నాం ప్రధాని ఫామ్ మిన్వింగ్,

ఐక్యరాజ్య సమితిలోని చైనా ఉపశాశ్వత రాయబారి డైరీంగ్ తదితరులు హాజరయ్యారు. మోదీ ఉపన్యాసం భారత విధానం, వైఖరి అంతర్జాతీయ సమాజానికి మేలుచేసే విధంగా ఉందని పేర్కొన్నారు. ఒక్క చైనా మాత్రమే మౌనంగా ఉండిపోయింది.

దాదాపు 1200 ద్వీపాలు, సుమారు 7,500 కిలోమీటర్ల సముద్ర తీరం భారత్ కలిగి ఉంది. పశ్చిమ, తూర్పు, దక్షిణ భారతం తీర సరిహద్దులను కలిగి ఉంది. అందువల్ల తీరప్రాంత భద్రత, సముద్ర రవాణా, సముద్ర దొంగల బెడద, సాఫీగా అంతర్జాతీయ రవాణా.. తదితర అంశాలపై భారత్ కు స్పష్టమైన అవగాహన ఉంది. ఈ విషయాల ప్రధాని మోదీ ప్రసంగంలో ప్రతిబింబించాయి. కొన్ని దేశాలు సముద్రాలు, మహాసముద్రాలతో సాంకేతికంగా తీరం కలిగి ఉన్నప్పటికీ వాటిని యావత్ ప్రపంచ ఆస్తిగా పరిగణించాలని మోదీ సూచించారు. యావత్ దక్షిణ చైనా సముద్రం తనదేనని, తీరదేశాలైన ఫిలిప్పీన్స్,

దేశాలకే కాదు, యావత్ ప్రపంచ ఆర్థిక వ్యవస్థకు హాని చేసాయి.

2. సముద్ర సంబంధిత వివాదాలను, విభేదాలను, సమస్యలను శాంతియుతంగా అంతర్జాతీయ చట్టాలకు లోబడి, ట్రైబ్యునల్ ద్వారానే పరిష్కరించుకోవాలి. అంతేతప్ప బలప్రయోగాలకు పాల్పడరాదు. పెద్ద దేశాలు చిన్న దేశాల హక్కులను హరించరాదు.

3. ప్రకృతి వరంగా ఎదురయ్యే విపత్తులను, ప్రభుత్వేతర శక్తుల వల్ల తలెత్తే ఇబ్బందులను అంతర్జాతీయ సమాజం ఐక్యంగా ఎదుర్కోవాలి. ఇది ఏదో ఒక దేశానికి సంబంధించిన సమస్య కాదు. ఈ విషయంలో ప్రాంతీయ నవాకారాన్ని పెంపొందించేందుకు భారత్ ఇప్పటికే 'సాగర్' (సెక్యూరిటీ అండ్ గ్రోత్ ఫర్ ఆల్ ఇన్ ది రీజియన్) వంటి కార్యక్రమాలను చేపట్టింది.

4. వర్యావరణ వరిరక్షణ వరిస్థితులు సముద్రాలపై ప్రభావం చూపుతాయి. సాగరాల్లో

అభిప్రాయం.

భారత్ కూడా కొన్ని దేశాలతో కలసి పనిచేస్తోంది. అయితే అది ఇతర దేశాల ప్రయోజనాలకు విరుద్ధంగా వ్యవహరించడం లేదు. 2007లో జపాన్ చొరవతో 'క్వాడ్' (క్వాడ్రిలేటరల్ సెక్యూరిటీ డైలాక్ - చతుర్ముఖ కూటమి) కూటమి ఏర్పడింది. ఇందులో అమెరికా, జపాన్, భారత్, ఆస్ట్రేలియా భాగస్వాములు. ఈ నాలుగు దేశాలు వివిధ ఖండాల్లో విస్తరించి ఉన్నాయి. అయినప్పటికీ ఉమ్మడి ప్రయోజనాల ప్రాతిపదికగా ఈ కూటమి ఏర్పడింది. ఎవరి ప్రయోజనాలను దెబ్బతీయడం దీని లక్ష్యం కానేకాదు. అయితే చైనా ఈ కూటమిని వక్రబుద్ధితో చూస్తోంది. దీనిపై అనేక సందర్భాల్లో తన అక్కసును ప్రదర్శించింది. అసహనాన్ని వ్యక్తంచేసింది. వ్యంగ్య విమర్శలు చేసింది. తనను దెబ్బతీయడానికే 'క్వాడ్' కూటమి ఏర్పడిందని చైనా ఆరోపిస్తోంది. కానీ 'క్వాడ్' ఏర్పాటైనప్పటి నుంచి ఇంతవరకూ ఏ దేశ

సమస్యను అయినా శాంతియుతంగా, సామరస్యంగా, వాస్తవాల ప్రాతిపదికగా, ఇతరుల హక్కులకు గండి కొట్టకుండా పరిష్కరించుకోవాలన్నదే భారత్ ఆది నుంచీ అనుసరిస్తున్న విధానం. ఈ విషయం చైనా, పాకిస్తాన్లకు తప్ప మిగిలిన అంతర్జాతీయ సమాజానికి సుపరిచితం. వాటికీ భారత్ వైఖరి తెలుసు. అంతరంగాల్లో ఈ విషయాన్ని ఒప్పుకుంటాయి.

చమురు లీకేజీ, ప్లాస్టిక్ తదితర వ్యర్థాల పారబోత వల్ల కలుషితం అవుతున్నాయి. దీనిని తక్షణం అరికట్టాల్సి ఉంది.

5. సాగరజలాల్లో బాధ్యతాయుత అనుసంధాన తను ప్రతిదేశం ప్రోత్సహించాలి.

సముద్ర దొంగలు, కొన్ని దేశాలు సముద్ర సరిహద్దులపై పేచీలకు దిగడం దాదాపు అంతర్జాతీయ నౌకా రవాణాలో ఇబ్బందులు ఎదురవుతున్నాయి. ఉదాహరణకు దక్షిణ చైనా సముద్రం వివాదంపై చైనా మొండివాదన సమస్యలను మరింత జటిలం చేస్తోంది. ఈ విషయమై అంతర్జాతీయ ట్రైబ్యునల్ గతంలో ఇచ్చిన తీర్పును బీజింగ్ బుట్టదాఖలు చేసింది. అసలు ఆ తీర్పును తాము గుర్తించబోమని ప్రకటించి అంతర్జాతీయ నిబంధనలకు గండి కొట్టింది. వాస్తవానికి అంతర్జాతీయ చిత్రపటంలో దక్షిణ చైనా సముద్రం అంటూ ప్రత్యేకంగా ఏమీ లేదు. ఇది పసిఫిక్ మహాసముద్రంలో ఒక భాగం. చైనాతోపాటు పైన పేర్కొన్న దేశాలకు ఈ సముద్రంతో సరిహద్దులు ఉన్నాయి. తూర్పు చైనా సముద్రంలో సెంకాకు దీవుల విషయమై జపాన్ తో చైనాకు వివాదాలు ఉన్నాయి. ఇలాంటి సముద్ర వివాదాలను అంతర్జాతీయ నిబంధనలకు అనుగుణంగా శాంతియుతంగా, సామరస్యంగా, ఏ ఒక్కరి హక్కులను హరించకుండా పరిష్కరించుకోవాలన్నది భారత్

ప్రయోజనానికి విరుద్ధంగా వ్యవహరించలేదన్న విషయం చైనాకు తెలియనిది కాదు. అయినప్పటికీ అది ఏకపక్షంగా వ్యవహరిస్తూ అంతర్జాతీయ సమాజాన్ని తప్పుదోవ పట్టించేందుకు ప్రయత్నిస్తోంది. వాస్తవాలపై అవగాహన గల ప్రపంచ దేశాలు చైనా వితండవాదాన్ని విశ్వసించే వరిస్థితిలో లేవు. అంతర్జాతీయంగా కేవలం సముద్ర, సరిహద్దు వివాదాలే కాకుండా ఏ ఇతర వివాదాలపైనా భారత్ వైఖరి సుస్పష్టం. ఏ సమస్యను అయినా శాంతియుతంగా, సామరస్యంగా, వాస్తవాల ప్రాతిపదికగా, ఇతరుల హక్కులకు గండి కొట్టకుండా పరిష్కరించుకోవాలన్నదే భారత్ ఆది నుంచీ అనుసరిస్తున్న విధానం. ఈ విషయం చైనా, పాకిస్తాన్లకు తప్ప మిగిలిన అంతర్జాతీయ సమాజానికి సుపరిచితం. వాటికీ భారత్ వైఖరి తెలుసు. అంతరంగాల్లో ఈ విషయాన్ని ఒప్పుకుంటాయి. అయితే బహిరంగంగా అంగీకరించడానికి భేషం అడ్డుపెట్టేస్తోంది. అంతే తప్ప మరొకటి కాదు. మొత్తానికి ఐక్యరాజ్య సమితి భద్రతా మండలి సర్వసభ్య సమావేశంలో అధ్యక్ష హోదాలో ప్రధాని మోదీ చేసిన ప్రసంగం అందరి అభినందనలు అందుకుంది. వాస్తవాలకు దర్పణం పట్టింది. భారత్ చిత్తశుద్ధిని, నిబద్ధతను మరోసారి చాటింది.

వ్యాసకర్త: సీనియర్ జర్నలిస్ట్

'అధ్యక్షుడు'

మలేసియా, బ్రూనై తదితర తీర దేశాలకు ఎలాంటి హక్కులు లేవని చైనా మొండి వాదన చేస్తున్న సమయంలో మోదీ వ్యాఖ్యలు ప్రాధాన్యం సంతరించు కున్నాయి. ఈ విషయంలో అంతర్జాతీయ ట్రైబ్యునల్ తీర్పునూ బీజింగ్ గౌరవించని సంగతి తెలిసిందే. సాగర భద్రతపై మరింత మెరుగైన సమన్వయం, సహకారం పెరగాల్సిన ఆవశ్యకతను ఆయన నొక్కి చెప్పారు. ఉగ్రవాదం, దోపిడీల కారణంగా సముద్ర యానం దుర్వినియోగం అవుతుందని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. సోమాలియా తీరం సమీపంలో సముద్ర దొంగలు తరచూ సరకు రవాణా నౌకలను అడ్డుకోవడం, దోపిడీలకు పాల్పడుతున్నారు. సముద్ర దొంగల కారణంగా తీరరేఖను కలిగి ఉన్న దేశాలు అనేక ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నాయని మోదీ గుర్తు చేశారు. ఈ పరిస్థితిని అధిగమించేందుకు ఆయన వంచ నూత్రాలను ప్రతిపాదించారు. మోదీ ప్రతిపాదనలను అంతర్జాతీయ నేతలు సహర్షంగా స్వాగతించారు. వాటిని తక్షణం అమలు చేయాల్సిన ఆవశ్యకత గురించి వారు నొక్కి చెప్పారు.

పంచనూత్రాలు..

1. చట్టబద్ధమైన అంతర్జాతీయ స్వేచ్ఛా వాణిజ్యానికి ఎదురవుతున్న అడ్డంకులను తక్షణం తొలగించాలి. ఈ విషయంలో అన్ని దేశాలు కలసిరావాలి. సముద్ర మార్గాల్లో క్రియాశీల వాణిజ్యం పైన అంతర్జాతీయ ప్రగతి ఆధారపడి ఉంటుంది. రవాణాలో ఎదురయ్యే ఆటంకాలు కేవలం కొన్ని

రసాయనిక ఎరువుల నిషేధానికై ఉద్యమించాలి!

రసాయన ఎరువులు మనిషి ఆరోగ్యానికి కాదు, నేలతల్లి ఆరోగ్యానికి కూడా ఎంతో హాని చేస్తాయి. మధ్యపానం, ధూమపానం, గంజాయి వంటి మత్తుమందుల జాబితాలో ఇది కూడా చేర్చదగినదే. రసాయనాలు కలిగించే దుష్ప్రభావాలను, సేంద్రియ వ్యవసాయ ప్రయోజనాలను ప్రజలకు తెలియజేస్తున్నందుకు కొందరు వ్యక్తులు, కొన్ని సంస్థలు ఎంతో కృషిచేస్తున్నాయి. ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఏకలవ్య ఫౌండేషన్, రైతుసేవ, గ్రామభారతి వంటి సంస్థల కృషి పేర్కొనదగినవి. వ్యక్తిగతంగా మహారాష్ట్రకు చెందిన సుభాష్ పాలేకర్, తెలంగాణకు చెందిన విజయరంగం పేర్లు పేర్కొనదగినవి.

రసాయనిక ఎరువులు భూసారాన్ని కలుషితం చేస్తాయని శాస్త్రీయంగా, అనుభవ పూర్వకంగా రుజువైనా ప్రభుత్వాలు వాటిపై నిషేధం విధించకుండా ఎందుకు తాత్సారం చేస్తున్నాయో, వాటికి ఇంకా ఆర్థిక ప్రోత్సాహకాలు ఎందుకిస్తున్నాయో అర్థంకావడం లేదు. ఈ విషయమై ఈ మధ్యనే ఒక తెలుగు దినపత్రికలో వచ్చిన వార్త ఒకటి ఇలా ఉంది.. ఎరువులపై ఇచ్చే రాయితీ కేంద్ర ప్రభుత్వానికి తలకుమించిన భారంగా తయారైంది. ఎరువుల దిగుమతితో పాటు వాటికి వినియోగించే ముడి సరుకుల ధరలను విదేశీ కంపెనీలు ఇబ్బడిముబ్బడిగా పెంచేస్తుండటంతో దాని ప్రభావం కేంద్రంపై పడుతోంది. దీందో రైతులపై ఆ భారం పడకుండా ఉండేందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్రాల్లోని ఎరువుల కంపెనీలకు భారీగా రాయితీలు ఇవ్వాల్సి వస్తోంది. ఈ నేపథ్యంలో 2020-21 సంవత్సరంలో ఎరువుల రాయితీ కింద 1.34 లక్షల కోట్ల రూపాయలను కేంద్రం చెల్లించింది. భవిష్యత్తులో ఇంకా ఎన్ని కోట్లు చెల్లించాల్సి వస్తుందో తెలియదు.

ప్రజల శ్రేయస్సును కోరే మేధావులు, సామాజిక కార్యకర్తలు, సేంద్రియ

వ్యవసాయ ప్రయోజనాలను ప్రచారం చేసే సంస్థలు, వ్యక్తులు రసాయనిక ఎరువుల నిరోధానికి ఒక

ప్రభావంతమైన కార్య ప్రణాళిక సిద్ధం చేసి దాన్ని ఆచరణలోకి తేవాలి. సతీ సహగమనం, బాల్య వివాహాలు, కొన్ని ప్రాంతాల్లో మధ్యపానం, గోహత్య మొదలగు సమాజ హానికారక విషయాలు.. కొందరు సమాజ సేవకులు, సామాజిక సంస్థల ప్రచారాలతో వాటిని నిషేధిస్తూ ప్రభుత్వం చట్టాలు చేయటం వల్లనే కొంతవరకు తగ్గుముఖం పట్టాయి. రసాయనిక ఎరువుల విషయం కూడా అలాంటిదే. అందువల్ల సమాజ ఆరోగ్యానికి, భూమి ఆరోగ్యానికి అవి కలగజేస్తున్న దుష్ప్రభావాలను సమాజంలో ప్రచారం చేయటంతో పాటు, వాటిని చట్టరీత్యా నిషేధించాలని ప్రభుత్వంపై ఒత్తిడి తేవటానికి కూడా ఉద్యమించాలి. అవసరమైతే దీన్నొక ఎన్నికల సమస్యగా కూడా స్వీకరించి రసాయనిక ఎరువుల నిషేధ చట్టం తెచ్చే పార్టీలనే సమర్థించాలి. ఏదో విధంగా అది చట్ట రూపం దాల్చి దాని వ్యతిరేక ప్రచారాలు సఫలమై ఆరోగ్య భారత నిర్మాణం జరుగుతుంది.

- కె. శ్యాంప్రకాశ్,
బాలాజీనగర్, హైదరాబాద్

లేఖలు రాయండి

‘జనజాగృతి’ శీర్షిక కోసం పాఠకులు తెలుగులో డిడిపి చేసి లేదా పేపర్ పై రాసి చక్కగా కనిపించేలా ఫోటో తీసి jagritiweekly@gmail.com కు మెయిల్ చేయండి. మెయిల్ సబ్జెక్ట్ లో జనజాగృతి అని తప్పక రాయాలి.

- సంపాదకుడు

వాకాటి పాండురంగారావు స్మారక కథల పోటీ

జాగృతి వారపత్రిక దీపావళి ప్రత్యేక సంచిక కోసం

సుప్రసిద్ధ కథా రచయిత స్వర్ణీయ వాకాటి పాండురంగారావు స్మారకార్థం

‘కథల పోటీ - 2021’ ని ప్రకటిస్తూ రచయితలకు ఆహ్వానం పలుకుతున్నది.

1. నమకాలీనం, దారిద్ర్యం, సైన్స్ ఫిక్షన్ ఇతివృత్తంతో కూడిన కథలను పంపవచ్చు. ఇందులో భారతీయ సామాజిక జీవనమే నేపథ్యంగా ఉండాలి. సాధ్యమైనంత వరకు ఆంగ్ల పదాలను పరిహరించండి.
2. ప్రథమ, ద్వితీయ, తృతీయ బహుమతులతో పాటు ఎనిమిది కథలకు రూ. 1,000 చొప్పున ప్రోత్సాహక బహుమతి, సాధారణ కథకు స్వీకరించిన ప్రతి కథకు జాగృతి పారిటోషికం ఉంటాయి.
3. కథ నిడివి 1500 పదాలకు మించరాదు. ఒక రచయిత 3 కథలకు మించి పంపరాదు.
4. కథ తన స్వంతమేనని, అనువాదం, అనుసరణ కాదని, భాగస్వామి, వెబ్ పత్రికల్లోనూ మరెక్కడా ప్రచురితం, ప్రసారం కాలేదని, పరిశీలనలో లేదని విడిగా హామీపత్రం జతచేయాలి. హామీపత్రంలో రచయిత పేరు, చిరునామా, ఇ-మెయిల్ ఐడీ, ఫోన్ నంబర్ తప్పక రాయండి. కథ రాసిన పుటలలో ఎక్కడా రచయిత పేరు గానీ, ఇతర వివరాలేవి ఉండరాదు.
5. బహుమతి పొందిన కథలను జాగృతి దీపావళి సంచికలో ప్రచురిస్తాం. కొన్నిటిని సాధారణ ప్రచురణకు స్వీకరించి, వీలునుబట్టి ఆ తరువాత రాబోయే సంచికలలో ప్రచురిస్తాం.
6. కథలను తెలుగులో అను ఫౌంట్ లేదా యునికోడ్ ఫౌంట్ లో డిడిపి చేసి jagriticompetition@gmail.comకు మెయిల్ చేయాలి. దేని రాత అందంగా, స్వాయంనిర్ణేతలకు అర్థమయ్యేలా ఉంటే స్వాగతం. భాష అర్థంకాని, సరిగా స్పాన్ చేయని కథలు పోటీకి తీసుకోలేం.
7. కథను పోస్టు లేదా కొరియర్ ద్వారా పంపాలనుకుంటే జాగృతి వారపత్రిక, 3-4-228/4/1, జాగృతి భవన్, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-500027 కు పంపావచ్చు. అయితే జాగృతికి కథల్ని చేర్చే బాధ్యత రచయితలేదే. (కరోనా దృష్ట్యా కచ్చదిసరి అయితేనే ఈ విధానం వాడుకోగలదు.)
8. కథల ఎంపికలో ఉత్తర, ప్రత్యుత్తరాలకు తావులేదు. సంపాదకునిదే అంతిమ నిర్ణయం.

ప్రథమ
ద్వితీయ
తృతీయ
బహుమతులు
వరుసగా
రూ.12,000
రూ.7,000
రూ.5,000

కథలు జాగృతికి చేరడానికి చివరి తేదీ: 05 సెప్టెంబర్, 2021

భారత్ మహోన్నత దేశం. పురాతన చరిత్ర, సంస్కృతి, వారసత్వంతో అలరారుతున్న దేశం. 75 సంవత్సరాల స్వతంత్ర భారత్ ఎన్నో ఆటపోట్లు ఎదుర్కొంటూ, కాలానుగుణంగా తనను తాను మార్చుకొంటూ పలు రంగాల్లో కళ్లుచెదిరే ప్రగతి సాధించింది. ప్రపంచ దేశాలకే దిక్సూచిగా నిలిచింది. అయితే, మితిమీరిన స్వేచ్ఛ, ప్రజాస్వామ్యం, వాక్ స్వాతంత్ర్యం పేరుతో కొన్నివర్గాల ఆలోచనా విధానంలో ఇప్పటికీ వెనుకబాటుతనం, సంకుచితతత్వమే కొనసాగుతోంది. దేశభక్తి చూపాల్సిన తరుణంలో కుల, వర్గ, లింగ, మత, ప్రాంతీయ ధోరణులు చోటుచేసుకొంటున్నాయి. ఒలింపిక్స్ లో పతకాలు సాధించడం ద్వారా దేశానికి గర్వకారణంగా నిలిచిన క్రీడాకారులను మనసారా అభినందించలేని విపరీత పరిస్థితి కనిపిస్తోంది.

క్రీడాకారులు యావత్ జాతి సంపద

యావత్ ప్రపంచాన్ని కరోనా మహమ్మారి కకావికలం చేసిన విపరీత పరిస్థితుల నేపథ్యంలో ఈ దశాబ్దపు మొట్టమొదటి ఒలింపిక్స్ జపాన్ రాజధాని టోక్యో నగరంలో విజయవంతంగా ముగిశాయి. భారత అథ్లెట్లు ఎన్నో అరుదైన, మధురమైన విజయాలు సాధించారు. ఆధునిక ఒలింపిక్స్ చరిత్రలోనే ట్రాక్ అండ్ ఫీల్డ్ లో నీరజ్ చోప్రా సాధించిన స్వర్ణంతో సహా రెండు రజత, నాలుగు కాంస్య పతకాలు కలిపి మొత్తం ఏడు పతకాలతో 48వ స్థానంలో నిలిచి గత వందేళ్లలో భారత్ అత్యుత్తమ ప్రదర్శన కనబరచింది.

సరేంద్రమోదీ ముందుచూపు, దార్శనికత, క్రీడలు, క్రీడాకారుల పట్ల ప్రేమ, అభిమానం, ప్రత్యేక శ్రద్ధ కారణంగానే మన అథ్లెట్లు అత్యుత్తమంగా రాణించగలిగారన్నది జగమెరిగిన సత్యం. మన అథ్లెట్లు సాధించిన ఒక్కో పతకం వెనుక అంతులేని శ్రమ, స్వేదం, సంవత్సరాల తరబడి వారు చేసిన కఠోరసాధన దాగి ఉన్నాయి. పతకాల సాధన కోసం క్రీడాకారులు ఓ వైపు తమ వ్యక్తిగత జీవితాన్ని పణంగా పెట్టి అహరహం శ్రమిస్తుంటే.. మరోవైపు కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు వారి శిక్షణ, పోషణ కోసం

క్రీడా కృష్ణ, 84668 64969

సీనియర్ జర్నలిస్ట్

కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేస్తున్నాయి.

టోక్యో గేమ్స్ లో విజేతలుగా, దేశానికే గర్వకారణంగా నిలిచిన అథ్లెట్లను ప్రధాని సరేంద్ర మోదీ నేతృత్వంలోని కేంద్రప్రభుత్వం, ఆయా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు పలు విధాలుగా సత్కరించి, ప్రోత్సాహక నగదు బహుమతులతో వెన్నుతట్టి ప్రోత్సహించాయి. అయితే, ఆధునిక పోకడలు, ప్రపంచీకరణ వైపరీత్యం ప్రభావమో ఏమో మన సమాజంలోని కొన్నివర్గాలు, ప్రధానంగా సోషల్ మీడియా ద్వారా ఒలింపిక్స్ విజేతల పట్ల చూపిన ఆసక్తి చర్చనీయాంశంగా, తలదించుకునేలా ఉంది.

క్రీడాకారులు కులాలు, మతాలు, ప్రాంతాలకు అతీతం. వారంతా యావత్ జాతిసాత్తు. ఒలింపిక్స్ వంటి అంతర్జాతీయ క్రీడల్లో వారు దేశానికి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నారు. ఓ ప్రాంతానికో, కులానికో కాదన్న వాస్తవాన్ని మన సమాజంలోని కొన్ని వర్గాలు ఇప్పటికీ గుర్తించలేకపోవాన్ని మించిన విషాదం మరొకటి లేదు.

తెలుగుతేజం పీవీ సింధు బ్యాడ్మింటన్ మహిళల సింగిల్స్ లో వరుసగా రెండో పతకం సాధించడం ద్వారా అరుదైన ఘనతను సాధిస్తే మనసారా అభినందించాల్సింది పోయి.. ఆమె కులం గురించి సోషల్ మీడియాలో ఎక్కువమంది ఆరా తీయటాన్ని మించిన దిగజారుడుతనం మరొకటిలేదు. సింధు తెలుగు రాష్ట్రాలకు మాత్రమే పరిమితమైన క్రీడాకారిణి కాదు. ఆమె 130 కోట్ల భారత ప్రజల తరపున అంతర్జాతీయ క్రీడల్లో ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న ప్రతినిధి అన్న వాస్తవాన్ని గుర్తించాలి. జీవితంలో మాత్రమే కాదు, క్రీడారంగంలో సైతం ఏదైనా సాధించాలంటే, విజయవంతంగా నిలవాలంటే ఎంతగానో శ్రమించాలి. సాధించడం ఎంత కష్టమో దానిని

కోట్టిపారేయడం, విమర్శించడం అంత తేలికగా తయారయింది.

టోక్యో ఒలింపిక్స్ లో భారత్ గతంలో ఎన్నడూ లేనంతగా, అత్యుత్తమంగా ఏడు పతకాలు సాధించినా జీర్ణించుకోలేని ప్రబుద్ధులు చాలామందే ఉన్నారు. 130 కోట్ల జనాభాకు ఏడంటే ఏడు పతకాలా? లక్షల జనాభా ఉన్న అతిచిన్న దేశాలే బంగారు పతకాలు సాధిస్తుంటే మనం ఎక్కడున్నాం అంటూ విశ్లేషణలూ ఎక్కువయ్యాయి. మనదేశంలో క్రీడా సంస్కృతి పాదుకొనలేకపోవడానికి పలు రకాల కారణాలు దోహదం చేస్తున్నాయి. క్రీడలు ఉమ్మడి జాబితాలో ఉండిపోవడం, అటలు కూటికా గుడ్డకా.. అన్న ధోరణి, సామాజికస్పృహ కొరవడటం, సగటు తల్లిదండ్రుల ఆలోచనా విధానం కూడా క్రీడారంగంలో మన వెనుకబాటుతనానికి ప్రధాన కారణాలుగా చెప్పుకోవాలి. ఈ పరిస్థితి నుంచి బయటపడాలంటే ముందు ఆలోచనా విధానం మారాలి. తమ పిల్లలు చక్కగా చదువుకొని డాక్టర్లు, సాఫ్ట్వేర్ ఇంజనీర్లు కావాలని అందరు తల్లిదండ్రులు తపన పడుతుంటే.. క్రీడల్లో పాల్గొని, దేశానికి పతకాలు తెచ్చే బాధ్యతను ఎవరు తీసుకొంటారన్న ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పాల్సిన బాధ్యత విమర్శకులు, విశ్లేషకులపైన ఎంతైనా ఉంది.

డాక్టర్లు, ఇంజనీర్లు, శాస్త్రవేత్తలు వేలు, లక్షల మందే ఉంటారు. అయితే, ఓ నీరజ్ చోప్రా, మీరాబాయి చాను, సింధు లాంటి విజేతలు అతికొద్ది మంది మాత్రమే ఉంటారు. ఆ వాస్తవాన్ని అందరూ గమనించి తమ ఆలోచనా విధానం మార్చుకొంటే, ప్రభుత్వానికి తమ వంతుగా అండగా నిలిస్తే ఒలింపిక్స్ పతకాల పట్టిక అగ్రభాగాన భారత్ నిలవడం ఏమంత కష్టం కాబోదు! ★

ఇతిహాస సంకలన సమితి
అజాదీ కా అమృతోత్సవ్ లో

అపురూప తపాలా బిళ్లల ప్రదర్శన

హైదరాబాద్: స్వేచ్ఛకోసం ప్రాణాలర్పించిన వీరుల కలలను నెరవేర్చి, సనాతన భారతదేశం తిరిగి ఆవిష్కరించేలా ప్రతి ఒక్కరూ తోడ్పాటు అందించాలని, ఇదే అమరవీరులకు మనమిచ్చే నిజమైన నివాళి' అని తెలంగాణ రాష్ట్ర గవర్నర్ డా॥తమిళిసై సౌందర రాజన్ అన్నారు. నారాయణ గూడలోని కేవల మెమోరియల్ లా కళాశాలలో ఆగస్టు 12న ఇతిహాస సంకలన సమితి తెలంగాణ శాఖ ఆధ్వర్యంలో స్వాతంత్ర్య 'అమృతోత్సవ వేడుకలు @75' పురస్కరించుకుని నిర్వహించిన ఆరు

పోస్టల్ ను వర్చువల్ పద్ధతిలో విడుదల చేశారు. ప్రతి పోస్టరులో గత 75 సంవత్సరాలలో భారత ప్రభుత్వం ముద్రించిన స్వాతంత్ర్య పోరాటయోధుల, అమరవీరుల 75 పోస్టల్ స్టాంపులు ఉన్నాయి. ఇందులో స్వాతంత్ర్య యోధుని పేరు, జననం, మరణం, స్థాంపు విడుదలైన తేదీ మరికొన్ని వివరాలు ముద్రించారు. 1857 నంగ్రామం పోస్టరు-యద్ద వీరులు, వివిధ సంస్థల స్థాపకులు, ప్రధాన కారకులు, విప్లవకారులు, అమర వీరులు, మహిళా

యోధురాండ్రు, స్వాతంత్ర్య ఉద్యమ సంఘటనలు ఈ పోస్టల్ లో పేర్కొన్నారు. ఈ సందర్భంగా గవర్నర్ మాట్లాడుతూ ప్రధానమంత్రి నూతన ప్రకారం, దేశమంతా ఇదే స్ఫూర్తితో 75 ఏళ్ల స్వేచ్ఛా భారత వేడుకల్ని జరుపు కోవాలన్నారు. ఇతిహాస సంకలన సమితి కృషిని ఆధ్వర్యంలో చరిత్ర పునర్నిర్మాణానికి సంబంధించిన అనేక కార్యక్రమాలు ముందు ముందు విశేషంగా జరగాలని ఆమె ఆకాంక్షించారు.

కార్యక్రమానికి అధ్యక్షత వహించిన పాట్నా హైకోర్టు న్యాయమూర్తి రిటైర్డ్ ఎల్.నర్సింహారెడ్డి మాట్లాడుతూ.. వాస్తవ చరిత్రను తప్పుగా చిత్రీకరించిన వైనాన్ని గుర్తుచేస్తూ ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు.

స్వాతంత్ర్య ఉద్యమ చరిత్రలో సర్దార్ వల్లభభాయ్ పటేల్, నేతాజీ సుభాష్ చంద్రబోస్ మొదలైన అమర వీరులకు తగిన స్థానం కల్పించకపోవడం బాధా కరమని అన్నారు.

కార్యక్రమంలో ఇతిహాస సంకలన సమితి తెలంగాణ రాష్ట్ర అధ్యక్షులు ఆచార్య వి.కిషన్ రావు, ప్రధాన కార్యదర్శి ఎం.వీరేందర్, కార్యదర్శి ఆచార్య అరవింద్ కుమార్, ఆర్.ఎస్.ఎస్.ప్రాంత సహ కార్యవాహ అన్నదానం వెం.సుబ్రహ్మణ్యం తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ఎన్.వి.రంగారావు ఇకలేరు

జ్యేష్ఠ కార్యకర్త ఎన్.వి.రంగారావు (90)
2021 ఆగస్టు 15న తిరుపతిలో
స్వర్ణస్థలయ్యారు.

1932 ఫిబ్రవరి 6న ప్రకాశం జిల్లాలోని జరుగుమల్లి గ్రామంలో జన్మించారు. కావలి, నెల్లూరులో విద్యాభ్యాసం పూర్తిచేసి ఆర్.ఎస్.ఎస్. ప్రచారకగా ప్రకాశం జిల్లాలోని అద్దంకి, నెల్లూరు జిల్లాలోని అల్లూరు తాలూకా ప్రచారకగా, 1958లో తిరుపతి నగర ప్రచారకగా, 1962లో చిత్తూరు జిల్లా ప్రచారకగా పనిచేశారు. అనంతరం గృహ స్థాశ్రమం స్వీకరించి తిరుపతి నగర కార్యవాహగా, 1964లో చిత్తూరు జిల్లా కార్యవాహగా సంఘ బాధ్యతలు నిర్వహించారు. ఆ తర్వాత సంఘ ఆదేశం మేరకు భారతీయ జనసంఘంలో బాధ్యతలు స్వీకరించారు. భారతీయ జనసంఘంలో, జనతా పార్టీలో, భారతీయ జనతా పార్టీలో చిత్తూరు జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శిగా పనిచేశారు. భారతీయ జనసంఘ కార్యాన్ని జిల్లా నలుమూలలా వ్యాప్తి చేశారు. 1989లో బి.జె.పి జాతీయ కార్యవర్గ సభ్యులుగా కూడా బాధ్యత నిర్వహించారు.

1975 ఎమర్జెన్సీలో అరెస్టు అయ్యారు. ఎమర్జెన్సీ తొలగించిన తర్వాత స్వయంసేవకులు అందరూ శాఖా పనిని నిర్వహించడంలో శ్రద్ధ చూపాలే తప్ప జనతా పార్టీ అధికారంలో ఉంది కాబట్టి పదవుల వైపు చూడవద్దు అనేవారు. సంఘ స్వయంసేవక్ ఏ వివిధ క్షేత్ర బాధ్యత నిర్వహిస్తున్నా సంఘ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నప్పుడు విశేష గౌరవం కోరుకోవద్దు అని తద్వార సంఘ వ్యవస్థను గౌరవించాలని చెప్పుచుండేవారు. వీరు సంఘ లేదా బి.జె.పి.లో ఏ బాధ్యత నిర్వహించినప్పటికీ బంధువులందరిని సంఘ స్వయంసేవకులుగా తీర్చి దిద్దారు.

వీరికి భార్య, ఇద్దరు కుమారులు ఉన్నారు.

ప్రకృతికి వందన

పర్యావరణ సూత్రాల ప్రకారం భూమిపై నివసించే ప్రతిఒక్కరికి 432 చెట్లు ఉండాలి. అంటే 1:432 అన్నమాట. భారతదేశంలో ఈ నిష్పత్తి కేవలం 1:28 లేకూన ఉన్నది. దీన్నిబట్టి మనదేశంలో చెట్లను ఎంతగా పెంచాలో అర్థం చేసుకోవచ్చు. చెట్లు పెంచడం వల్ల వేడి తగ్గి స్వచ్ఛమైన గాలి పరిసరాలను, మనల్ని ఆరోగ్యవంతుల్ని చేస్తుంది. కాబట్టి ప్రతిఒక్కరూ చెట్లను పెంచడం, సంరక్షించడం తమ కర్తవ్యంగా భావించాలి. ఈ శ్రావణపౌర్ణమి, రక్షాబంధన్ నుంచి ఒక వారం రోజులపాటు మనం 'వృక్ష రక్షా బంధన్' ప్రతం తీసుకుందాం. వారం రోజులలో సాధ్యమైనన్ని మొక్కలు నాటదాం. వాటి సంరక్షణ బాధ్యత కూడా మనమే తీసుకుందాం! 29.8.2021 చివరి ఆదివారం నాడు మన దగ్గరలో ఉన్న అతి పురాతనమైన వృక్షం వద్దకు సామూహికంగా వెళ్లి పూజలు నిర్వహిద్దాం. దగ్గరలో ఉన్న నది వద్ద నుండి కానీ, కాలువల నుండి కానీ నీటిని తెచ్చి వాటితో పూజచేసి 'ప్రకృతి వందన' కార్యక్రమాన్ని పూర్తిచేద్దాం. సంవత్సరం మొత్తానికి కావలసిన పర్యావరణానికి స్ఫూర్తిని ఈ కార్యక్రమం ద్వారా సాధించుకుందాం.

పొత్తూరి ఆదిశేషయ్య
ప్రాంత పర్యావరణ ప్రముఖ్, ఆంధ్రప్రదేశ్

కందకుర్తి త్రివేణి సంగమానికి హారతి

ఇందూరు: శ్రావణ సోమవారాలలో కేశవ సేవాసమితి-కందకుర్తి ఆధ్వర్యంలో ఇందూరు జిల్లా కందకుర్తి గ్రామంలోని పవిత్ర త్రివేణి సంగమం (గోదావరి, మంజీర, హరిద్రా) వద్ద గంగా హారతి కోసం హాజరైన ప్రజలు. వేదికపై ఇందూరు విభాగ్ కార్యవాహ బలవత్రి గణేష్, మహారాష్ట్ర నైగాన్ ధర్మాబాద్ ఎమ్మెల్యే రాజేష్ సంభాజీరావ్ పవార్, నాందేడ్ జిల్లా భాజపా ఉపాధ్యక్షులు పొతుగంటి రవీందర్, కేశవ సేవాసమితి కార్యదర్శి అంకు మహేష్.

సంగమేశ్వరస్వామి ఆలయం- ఏడిద

తెలుసుకుందాం

ప్రసిద్ధ దివ్యక్షేత్రం. ఈ ఆలయం తూ.గో. జిల్లా రాజమహేంద్రవరంకి 25 కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉంది. దీని గురించి శ్రీనాథుడు తన భీమఖండంలో పేర్కొన్నాడు. ఈ ప్రదేశం తుల్య, సప్త గోదావరుల సంగమం కాబట్టి ఈ ఆలయం సంగమేశ్వరం అయ్యింది. అతి పురాతనమైన ఈ దేవాలయంలో 14వ శతాబ్దం నాటికి శివలింగం ఒక్కటే మిగిలినట్లు తెలుస్తున్నది. రాజ మహేంద్రవరాన్ని పాలించిన అనవేమారెడ్డి మంత్రి బెండపూడి అన్నయూ మాత్యుడు క్రీ.శ. 1424-1426ల మధ్య ఈ ఆలయాన్ని పునరుద్ధరణ చేశాడు.

కథ

రామలింగడి తెలివి

శ్రీ కృష్ణదేవరాయలు ఆరోజు చాలా సంతోషంగా ఉన్నాడు. ఆ సంతోషంలో తన ఆస్థాన కవులకి యాభై చొప్పున బంగారు నాణేలు ఇచ్చి వాటిని వారం రోజుల్లో ఖర్చు చేయమని చెప్పాడు. కానీ ఒక షరతు పెట్టాడు.

ప్రతి నాణేన్ని ఖర్చుచేసే ముందు తన ముఖం చూడమన్నాడు.

అలా చూసి ఖర్చు చేయలేకపోతే ఆ నాణేల్ని తిరిగి ఇవ్వాలని చెప్పాడు.

దానికి తెనాటి రామలింగడితో పాటు కవులంతా సరేనని తలూపారు.

కావాల్సినవి కొనాలని దుకాణాల దగ్గరకు వెళ్లారు, కవులు. వారికి చాలా నచ్చాయి. కొనాలనుకున్నారు. కానీ 'నా ముఖం చూశాకే ప్రతి నాణేన్ని ఖర్చు చేయాలి' అన్న రాజు మాటలు గుర్తొచ్చి అటుగా రాజు వస్తాడేమోనని ఎదురు చూశారు. కానీ రాజు ఆ వారమంతా అటు వైపు కనిపించలేదు. వారం తర్వాత కవుల సమావేశం నిర్వహించాడు.

'నాణేలు ఖర్చు చేశారా?' అని అడిగాడు.

'మీ ముఖం చూసి కొనమన్నారు. మీరు దుకాణాలవైపు వస్తారేమోనని ఈ వారం

పద్యము

కుక్క గోవుకాదు కుందేలు పులిగాదు

దోమ గజము గాదు దొడ్డదైన

లోభి దాతగాదు లోకంబు లోపల

విశ్వదాభిరామ, వినుర వేమ

భావం : ఎంత గొప్పదైనా కుక్క సాత్వికమైన అవు కాలేదు. భయపడి పరుగెత్తే కుందేలు పులి కాలేదు. దోమ ఏనుగు కాలేదు. అలాగే పిసినిగొట్టువాళ్లు దాతలు కాలేదు.

శ్లోకము

**ప్రియవాక్యప్రదానేన సర్వే తుష్ట్యన్తి జన్తవః
తస్మాత్ తదేవ దాతవ్యం వచనే కా దలిద్రతా॥**

భావం : ప్రియంగా మాట్లాడితే సర్వప్రాణులూ సంతోషిస్తాయి. అందుకని ప్రియంగానే మాట్లాడాలి. మాటలకి కరవేముంటుంది. మాట్లాడటంలో దరిద్రమే?

జ త ప ర చం డి

ఇక్కడున్న పదాలకు పక్కనున్న పదాల్లో ఏవి సరిపోతాయో కనుక్కోండి.

బుర్డ్ ఖలీఫా	పాలిస్
పెట్రోనాస్ టవర్	న్యూయార్క్
ఎంపైర్ స్టేట్	కొలాలంపూర్
ఈఫిల్ టవర్	దుబాయ్

'క్రైం-క్రైం క్రైం-క్రైం : క్రైం-క్రైం-క్రైం-క్రైం
క్రైం-క్రైం : క్రైం-క్రైం-క్రైం-క్రైం : క్రైం-క్రైం-క్రైం-క్రైం
'క్రైం-క్రైం-క్రైం-క్రైం : క్రైం-క్రైం-క్రైం-క్రైం

భారత స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు

కొడాలి కమలాంబ
(కమలమ్మ)

గుంటూరు జిల్లా మోపర్రులో 1915లో జన్మించారు. క్విట్ ఇండియా ఉద్యమంలో పాల్గొని 16 నెలలు జైలు శిక్ష అనుభవించారు. ఖాదీ ప్రచారోద్యమంలో పాల్గొన్నారు. హరిజనవాదంలో రాట్నాలు ఏర్పాటు చేయించారు. స్వరాజ్య సాధనకు తన బంగారు ఆభరణాలన్నీ ఇచ్చేశారు. స్వాతంత్ర్యానంతరం ఆంధ్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 5 ఎకరాలు మాగాణి లేదా 10 ఎకరాలు మెట్ట భూమిని ఇస్తామంటే తిరస్కరించారు. అంధ విశ్వాసాలను తీవ్రంగా వ్యతిరేకించారు.

జనరల్ క్వెస్ట్

1. టోక్యో ఒలింపిక్స్లో భారత పురుషుల హాకీ జట్టు ఏ పతకాన్ని సొంతం చేసుకుంది?
2. పరుసగా రెండోసారి ఒలింపిక్స్లో పతకం సాధించిన భారత బ్యాడ్మింటన్ క్రీడాకారిణి?
3. బాక్సింగ్లో కాంస్య పతకం సాధించిన భారత క్రీడాకారిణి?

‘క్వెస్ట్ యింట్లో షిఫ్ట్లో’
‘గ్రంథం క్లబ్’ ‘ఓంకారం’ ‘T: యింట్లో’

గమనిక: గతవారం సంచికలో పై ప్రశ్నలకు సమాధానాలు తప్పుగా ప్రచురితమైనందున సరైన సమాధానాలతో తిరిగి ప్రచురిస్తున్నాం. పొరపాటుకు చింతిస్తున్నాం.

మెడడుకు మేత

ఏడు సముద్రాలు తిరిగినా
రెక్కలు ముడవని పక్షి?

ప్రశ్నా: యింట్లో

మంచిమాట

అలోచన లేనివాడికి
అభివృద్ధి ఉండదు!

రోజులూ చూశాం.

ఒక్కసారి కూడా రాలేదు. ఒక్క నాణెం కూడా ఖర్చు చేయలేదు’ అన్నారు కవులు.
‘రామలింగా నీ సంగతి?’ అడిగాడు రాయలు.

‘రాజా నేను మొత్తం ఖర్చు చేసేశాను’ అన్నాడు.

‘అదెలా, నా ముఖం చూడకుండానే’ అడిగాడు రాయలు.

‘రాజా ప్రతి నాణెం మీద మీ బొమ్మ ఉంది. దాన్ని చూసి ఖర్చు చేశాను’ అన్నాడు.

రామలింగడి తెలివికి రాయలతో పాటు సభలోని వారంతా ఎంతో మెచ్చుకున్నారు.

విందు.. వినోదం... పెండ్లి.. పేరంటం...
అన్నింటా మీ నేస్తం.

క్రేన్

వక్క పలుకులు

వీటికి సాటి మరేవి లేవు

www.craneindia.net

శ్రీ గంధి మల్లారావు మరియు శ్రీమతి గౌరీ లక్ష్మీవరమ్మ

జన్మదు మీ కోసం
సరికొత్త ప్యాకింగ్లో
సరికొత్త రుచులతో

సింహంభట్ల సుబ్బారావు

6300674054

మేషం : అశ్విని, భరణి,
కృత్తిక 1వ పాదం

విద్యార్థులు అనుకున్న ఫలితాలు పొందుతారు. ఆస్తుల వ్యవహారాలు కొలిక్కి వస్తాయి. పేరుప్రతిష్టలు పెరుగుతాయి. ఆదాయం సంతృప్తి నిస్తుంది. అప్పులు తీరతాయి. దీర్ఘకాలిక సమస్య పరిష్కారమవుతుంది. ఉద్యోగులు కొత్త విధులు నిర్వహిస్తారు. రాజకీయ, పారిశ్రామికవేత్తలకు ఆహ్వానాలు రాగలవు. రచయితలకు శుభవార్తలు. 25,26 తేదీల్లో కుటుంబంలో సమస్యలు. అనారోగ్యం. శివాలయ దర్శనం చేయండి.

మృషభం : కృత్తిక 2,3,4 పాదాలు,
రోహిణి, మృగశిర 1,2 పాదాలు

కార్యజయం. ఆత్మీయులతో విభేదాలు పరిష్కారం. కుటుంబంలో శుభకార్యాలు నిర్వహిస్తారు. నూతన విద్య, ఉద్యోగవాతావరణాలు దక్కుతాయి. ఇంటి నిర్మాణాలలో ప్రతిబంధకాలు తొలగుతాయి. ఉద్యోగస్తులకు విధుల్లో ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటుంది. రాజకీయ వేత్తలు, కళాకారులు ఊహించని అవకాశాలు సాధిస్తారు. 27,28 తేదీల్లో ఆకస్మిక ప్రయాణాలు. కుటుంబసభ్యులతో విభేదాలు. గణేశ స్తోత్రాలు పఠించండి.

మిథునం : మృగశిర 3, 4 పాదాలు,
ఆర్ద్ర, మనర్దను 1, 2, 3 పాదాలు

నిరుద్యోగుల యత్నాలు సానుకూలం. రావలసిన సొమ్ము సమకూరుతుంది. వాహన, గృహయోగాలు. ముఖ్య నిర్ణయాలు తీసుకుంటారు. వ్యాపారులు లాభాలు గడిస్తారు. ఉద్యోగస్తులకు మరింత ఉత్సాహవంతంగా ఉంటుంది. రాజకీయ, పారిశ్రామికవేత్తలకు కొన్ని సమస్యలు తీరతాయి. రచయితలకు ఊహించని ఆహ్వానాలు. 28,29 తేదీల్లో ఖర్చులు అధికం. బంధువిరోధాలు. శ్రీరామ రక్షాస్తోత్రాలు పఠించండి.

కర్కాటకం : మనర్దను 4వ పాదం,
పుష్యమి, ఆశ్లేష

కొన్ని సమస్యలు ఎదురైనా అధిగమిస్తారు. జీవిత భాగస్వామి సలహాలు స్వీకరిస్తారు. అస్తి వివాదాలు పరిష్కారదశకు చేరుకుంటాయి. వాహనాలు, భూములు కొనుగోలు చేస్తారు. వ్యాపారస్తులకు పెట్టుబడులు సమకూరతాయి. ఉద్యోగస్తులకు నూతనోత్సాహం. క్రీడాకారులకు అవకాశాలు పెరుగుతాయి. 23,24 తేదీల్లో వృధా ఖర్చులు. మానసిక ఆందోళన. శివాష్టకం పఠించండి.

సింహం : మఖ, పుష్య,
ఉత్తర 1వ పాదం

అనుకున్న పనులు సజావుగా పూర్తి చేసేవరకూ విశ్రమించరు. ఆదాయానికి ఇబ్బంది లేదు. విద్యార్థులకు సంతోషకరమైన సమాచారం. స్థిరాస్తి వివాదాలు చాకచక్యంగా పరిష్కరించుకుంటారు. వ్యాపారులకు పెట్టుబడులు సకాలంలో అందుతాయి. ఉద్యోగులకు ఒత్తిడులు తొలగుతాయి. 27,28 తేదీల్లో దూరప్రయాణాలు. ఆరోగ్యభంగం. ఆదిత్య వృద్ధయం పఠించండి.

కన్య : ఉత్తర 2, 3, 4 పాదాలు,
పాశ్చ, చిత్త 1,2 పాదాలు

ఆశించిన ఆదాయం సమకూరి ఊరట చెందుతారు. అశ్చర్యకరమైన రీతిలో కొన్ని సమస్యలు పరిష్కారమవుతాయి. ఆస్తుల విషయంలో ఒప్పందాలు చేసుకుంటారు. మీ ఆశయాలు కొన్ని నెరవేరే సమయం. తరచూ ప్రయాణాలు చేస్తారు. ఉద్యోగస్తులకు శుభవార్తలు. రచయితలు, క్రీడాకారులకు పురస్కారాలు. 27,28 తేదీల్లో బంధు విరోధాలు. అనారోగ్యం. సుబ్రహ్మణ్యష్టకం పఠించండి.

తుల : చిత్త 3,4 పాదాలు,
స్వాతి, విశాఖ 1,2,3 పాదాలు

మీ కష్టం ఫలించే సమయం. నూతన ఉద్యోగాలు లభిస్తాయి. వాహన, గృహయోగాలు. ఆదాయం సంతృప్తినిస్తుంది. వ్యాపారులు పెట్టుబడులతో పాటు లాభాలు అందుతాయి. ఉద్యోగులకు కొత్త బాధ్యతలు దక్కుతాయి. రాజకీయవేత్తలు ఉత్సాహంగా ముందుకు సాగుతారు. క్రీడాకారులు అవకాశాలు పెరుగుతాయి. 23,24 తేదీల్లో వృధా ఖర్చులు. శారీరక రుగ్మతలు. హనుమాన్ ఛాలీసా పఠించండి.

వృశ్చికం : విశాఖ 4వ పాదం,
అనూరాధ, కృత్తిక

ఆదాయం ఆశాజనకంగా ఉండి అవసరాలు తీరతాయి. విద్యార్థులు ఊహించిన ఫలితాలు దక్కించుకుంటారు. వాహనాలు, ఆభరణాలు కొనుగోలు చేస్తారు. ఆరోగ్యం కొంత ఇబ్బంది కలిగిస్తుంది. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగస్తులకు పనిభారం తగ్గే అవకాశాలు. 24,25 తేదీల్లో అనుకోని ప్రయాణాలు. మానసిక అశాంతి. నవగ్రహస్తోత్రాలు పఠించండి.

ధనుస్సు : మూల, పూర్వాషాఢ,
ఉత్తరాషాఢ 1వ పాదం

మీ నిర్ణయాలు అందర్నీ ఆకట్టుకుంటాయి.

మకరం : ఉత్తరాషాఢ 2,3,4 పాదాలు,
క్రదం, ధనిష్ఠ 1, 2 పాదాలు

ఆదాయం కంటే ఖర్చులు పెరిగి అప్పులు చేయాల్సిన పరిస్థితి. కష్టానికి ఫలితం కనిపించక డీలా పడతారు. నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగయత్నాలలో అవాంతరాలు. ఆరోగ్య సమస్యలతో కొంత ఇబ్బంది పడతారు. వ్యాపారులకు శ్రమపడ్డా లాభాలు కనిపించవు. ఉద్యోగులకు అదనపు బాధ్యతలు. 28,29 తేదీల్లో శుభవార్తలు. వాహనసౌఖ్యం. కీలక నిర్ణయాలు. నృసింహస్తోత్రాలు పఠించండి.

కుంభం : ధనిష్ఠ 3,4 పాదాలు,
శతభిషం, పూర్వాభాద్ర 1,2,3 పాదాలు

మొదట్లో కొన్ని ఇబ్బందులు ఎదురైనా క్రమేపీ వాటి నుండి బయట పడతారు. రావలసిన దబ్బు అందుతుంది. భూములు కొనుగోలు చేస్తారు. వివాహ, ఉద్యోగ యత్నాలు ముందుకు సాగుతాయి. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులకు హోదాలు సంతృప్తినిస్తాయి. 27,28 తేదీల్లో వృధాఖర్చులు. ఆరోగ్య సమస్యలు చికాకు పరుస్తాయి. ఆంజనేయ దండకం పఠించండి.

మీనం : పూర్వాభాద్ర 4వ పాదం,
ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి

మీ శ్రమ ఫలించే సమయం. ఆదాయం కొంత పెరిగి ఖర్చులు తట్టుకుంటారు. ఆలయాలు సందర్శిస్తారు. వేడుకలు నిర్వహిస్తారు. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులకు పనిఒత్తిడులు నుంచి విముక్తి లభిస్తుంది. పారిశ్రామికవేత్తల ఆశయాలు నెరవేరతాయి. రచయితలు, కళాకారులకు ఊహించని అవకాశాలు దక్కువచ్చు. 23, 24 తేదీల్లో ఆకస్మిక ప్రయాణాలు. బంధువులతో తగాదాలు. హయగ్రీవ స్తోత్రాలు పఠించండి.

ఆధారాలు

అక్షం

1. వెలుగు, టంగుటూరి నేత (3)
3. దీని గురించి పోరాడే వారికి బాధ్యత తెలియాలి మరి!(2)
4. క్షత్రిమము (3)
6. ఆటకత్తియ (3)
7. మురారికి అసలు పిలుపు (2)
8. ఒక ఆయుర్వేద ఔషధం. రక్తశుద్ధికి ప్రసిద్ధం (4)
10. ఉర్దూలో శోకము, విషాదము. మా-మీల మధ్య ఓ అక్షరంతో (3)
12. పరిమితి, గడువు (2)
14. క్రీడ (2)
15. ఆనందముగా ముందులేదు (4)
18. చారి తప్పింది అంతే! (2)
20. కుంకుడు కాయలే కాదు తలంటుకు ఇదీ వాడతారు (3)
22. ఉపశాఖ, రెమ్మ (3)
24. ప్రోగు, మేపాది (2)
27. వడిగలది (2)
28. వగవు, తింత్రిణి, ఓ చెట్టు (2)
30. నెపము (2)
32. కాంతి (2)
34. లక్ష్మీదేవి (2)
36. తీగ లలిత మధ్య లేదు (2)
38. పలుచనిది (3)
39. దిశ, శరణము (2)
40. బొట్టు (3)

నిలువు :

1. శక్తి, తేజము (3)
2. మెరుపుతీగ (4)
3. పసుపు (3)
4. శ్రీకృష్ణుని పుట్టినరోజు (4)
5. మన్నుడు (3)
7. కృపాకరి అద్యంతాలు పాక లేదు మరి! (2)
9. కరువు, కాటకము (3)
10. వాగ్వి, యుక్తిగా మాట్లాడువాడు (4)
11. చేప (2)
13. మెలి, సుడి (2)
14. పాముకోర, విసర్గ చేరితే దీవెన (2)
16. దాహము (2)
17. వాయువు (2)
19. పువ్వులను గుచ్చాక మాలలో పువ్వులలో దాగుండేది(2)
21. అన్నము, జొన్నరెట్టె (3)
23. నేర్పరి, గడుసు (3)
25. సత్యం సుందరంల నడుమ (2)
26. భాగవతుల శివశంకరశాస్త్రి కవిగా ఇలా ప్రసిద్ధులు(3)
29. ఇది తాకట్టు పెట్టయినా అప్పు తీరుస్తా అని హామీ ఇస్తూంటారు కొందరు (2)
31. బంగారం (3)
33. చివరలేని చివర (2)
35. '....తారదా దేవి మందిరము' ఓ ప్రసిద్ధ ఘంటశాల పాట మొదలు (2)
37. సమూహము (2)

మా చిరునామా : పదరసం, జాగృతి వారపత్రిక, 3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-27

పదరసం-332

1		2		3			4		5
			6			7			
				8	9				
	10		11			12	13		
14			15	16		17		18	19
20		21							
	22		23				24	25	
26		27			28	29		30	31
32	33		34	35		36	37		
38				39			40		

పదరసం - 332

పేరు :

చిరునామా:.....

పిన్ కోడ్ : మొబైల్ :

సమాధానాలను పైగడులలో పూరించి, కత్తిరించి కవర్ పై పదరసం నెం. వేసి 2021 సెప్టెంబర్ 6 లోగా జాగృతికి పంపండి. సరైన సమాధానాలు రాసిన వారిని విజేతలుగా ప్రకటిస్తాం. ఒకరిని లాటరీ ద్వారా ఎంపికచేసి నగదు బహుమతి అందచేస్తాం. తుది నిర్ణయం జాగృతి యాజమాన్యందే.

పదరసం - 328 సమాధానాలు

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1																																							

గతంలో స్టూర్ హీరో డేట్స్ ఇచ్చాడని కథ. కాకరకాయ అని చూడకుండా ఏదో ఒక పులిహోర కలిపేసి దర్శక నిర్మాతలు సినిమాలు తీసేవారు. మళ్ళీ ఇప్పుడు కొందరు సీనియర్ నిర్మాతలు అలాంటి పనే చేస్తున్నారా? అనే సందేహం 'పాగల్' వంటి మూవీ చూస్తుంటే వస్తోంది. 'వెళ్లిపోమాకే', 'ఈ నగరానికి ఏమైంది', వంటి సినిమాలతో నటించి గుర్తింపు తెచ్చుకున్నాడు విశ్వక్ సేన్. ఇవి కమర్షియల్ గా ఎంత సక్సెస్ సాధించాయి అనే కంటే, కంటెంట్ పరంగా ఫర్వాలేదనిపించే సినిమాలు. దాంతో తానే నిర్మాతగా, స్వీయ దర్శకత్వంలో మలయాళ చిత్రం 'అంగమలై డైలీస్'ని తెలుగులో విశ్వక్ సేన్ 'ఫలక్ నుమా' దాసుగా రీమేక్ చేశాడు. హైదరాబాద్ వాతావరణానికి తగ్గట్టుగా ఆ కథను మార్చి అందరినీ మెప్పించాడు. ఆ క్రమంలోనే నాని నిర్మించిన 'హిట్'లో పోలీస్ ఆఫీసర్ పాత్ర చేసి విజయాన్ని అందుకున్నాడు. ఆ రకంగా సినిమా సినిమాకూ తన గ్రాఫ్ ను పెంచుకుంటూ పోతున్న విశ్వక్ సేన్ 'పాగల్' లాంటి కథను ఎలా అంగీకరించాడా? అనే సందేహం వస్తుంది. బెక్కిం వేణు, దిల్ రాజు లాంటి నిర్మాతలు దొరికారు కదా అని అతను, రైజింగ్ లో ఉన్న విశ్వక్ సేన్ డేట్స్ ఇచ్చాడు కదా అని వీళ్లు ఈ సినిమా చేసినట్టు అనిపిస్తోంది. కరోనా సెకండ్ వేవ్ తర్వాత థియేటర్లకు వచ్చిన మీడియం బడ్జెట్ చిత్రాలు 'తిమ్మరుసు', 'ఎస్.ఆర్. కళ్యాణమండపం' తర్వాత ఆ స్థాయిలో చెప్పుకోదగ్గ సినిమా 'పాగల్'పై జనాలలో కొద్దోగొప్పో అంచనాలు ఏర్పడ్డాయి. కానీ దానిని నిలబెట్టుకోవడంలో చిత్ర బృందం విఫలమైంది.

పాగల్ గాడి ప్రేమకథ

ప్రేమ్ (విశ్వక్ సేన్) చిన్నప్పటి నుండి అమ్మకూచి. తండ్రి ఉండడు. తల్లి (భూమికా చావ్లా) కూడా అతనికి పన్నెండేళ్ల వయసప్పుడు క్యాన్సర్ తో చనిపోతుంది. 'మనం ఎవరినైనా మంచి మనసుతో ప్రేమిస్తే, వాళ్ల నుండి అలాంటి గొప్ప ప్రేమే తిరిగి దక్కుతుంది'ని ప్రేమ్ కు తల్లి చెబుతుంది. దాంతో యుక్త వయసు రాగానే తల్లి ప్రేమను అందించే అమ్మాయి కోసం అతను అన్వేషణ ప్రారంభిస్తాడు. కనిపించిన అమ్మాయి కల్లా ఐ లవ్ యూ చెబు తుంటాడు. ఆ క్రమంలో సొంత ఇల్లు, ఉద్యోగం ఉంటే కానీ అమ్మాయిలు ప్రేమించరని భావించి, వాటిని నంపాదిస్తాడు. ప్రేమాన్వేషణలో హైదరాబాద్ నుండి వైజాగ్ కు ప్రయాణమవుతాడు. అక్కడ కూడా కొన్ని చేదు అనుభవాలు ఎదురవుతాయి. అయితే తీర (నివేదా పేతురాజ్) పరిచయంతో అతని జీవితంలో ఊపించని వరిణామాలు చోటు చేసుకుంటాయి. అంతేకాదు.. కొన్ని కొత్త సమస్యలూ చుట్టు ముడతాయి. వాటి నుండి ప్రేమ్ ఎలా బయటపడ్డాడు అన్నదే ఈ సినిమా.

పేరుకు తగ్గట్టుగానే ఇది ఓ పిచ్చోడి ప్రేమ కథ. ఇంకాస్తంత గట్టిగా చెప్పాలంటే పిచ్చోళ్లు తీసిన ప్రేమ కథ. ఎందుకంటే.. ఈ సినిమాతో తొలిసారి మెగాఫోన్ పట్టిన కుప్పిలి నరేష్ ఈ కథను అలా జనం ముందుకు తీసుకొచ్చారు. తల్లిలాంటి ప్రేమను

అందించే అమ్మాయి కావాలనే హీరోల కథలు మనకు కొత్త కాదు. అలానే ప్రేమించిన అమ్మాయి కోసం అమాయకంగా ప్రాణాలు సైతం పణంగా పెట్టడానికి సిద్ధపడే హీరోల కథలూ కొత్త కాదు. ఇందులో హీరో క్యారెక్టరైజేషన్ అదే. అంతేకాదు.. ఇతగాడు మంచి చదువుతో, చక్కని ఉద్యోగం సంపాదించుకున్నా లోకం పోకడ తెలియని పిచ్చోడు. అందుకే అందరి వెనకా ప్రేమించమంటూ పడతాడు. పోనీ.. తల్లి చెప్పినట్టు అతని ప్రేమకు తగ్గట్టుగా అవతలి వారి నుండి తిరిగి అదే ప్రేమ దక్కుతుందా అంటే అది లేదు. చివరకు తీర విషయంలోనూ ప్రేమికురాలిగా నటించడమే జరుగుతుంది.

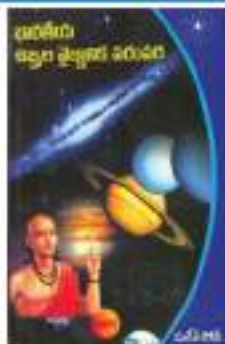
ఇక తన ప్రియురాలికి జరిగిన అన్యాయాన్ని ఎదుర్కొనే క్రమంలో పొలిటీషియన్ రాజరెడ్డి (మురళీశర్మ)తో ప్రేమ్ వ్యవహారం చేత తీరు మరి అసహ్యంగా ఉంది. ఇలాంటి చీప్ ఆలోచనలు రచయితలకు, దర్శకులకు ఎలా వస్తాయో అర్థం కాదు. ఒక వ్యక్తిలో మార్పు తీసుకు రావడానికి ఇలాంటి పనులు కూడా చేస్తారా? అనే సందేహం వస్తుంది. హీరో ప్రేమ కోసం హైదరాబాద్ నుండి వైజాగ్ వెళ్లడం, అక్కడ చేసే వెరిమెన్ల ప్రయత్నాలు, నల్లగా, లావుగా ఉండే అమ్మాయిలను అవమానించిన తీరు, మణిరత్నం పాత చిత్రాలలోని లవ్ సీన్స్ ను ఇమిటేట్ చేయడం, గల్లీ రౌడీలతో రిపీట్ కామెడీ

సీన్స్.. ఇవన్నీ చూసిన తర్వాత ప్రేక్షకుడికి దర్శక నిర్మాతలు తనను 'పాగల్' చేశారని విషయం బోధపడుతుంది. ఇప్పటికే ఏడెనిమిది సినిమాలు తీసిన బెక్కిం వేణు ఇలాంటి కథను ఎందుకు ఎంచుకున్నాడో అర్థం కాదు. అలానే దిల్ రాజు లాంటి నిర్మాత ఈ మూవీకి సమర్పకుడిగా ఎలా వ్యవహరించాడో తెలియదు!

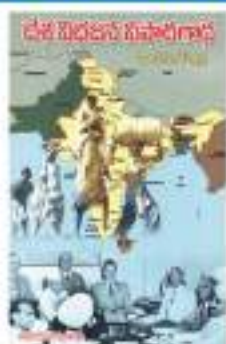
నటీనటుల విషయానికి వస్తే విశ్వక్ సేన్ ను లవర్ బోయ్ పాత్రలో చూసి తట్టుకోవడం కాస్తంత కష్టమే. అక్కడికి మీసాలు తీసేసి, కాస్తంత సన్నబడి, మేకోవర్ చేసే ప్రయత్నం చేశాడు కానీ ఆ పాత్రలో ఇమడలేకపోయాడు. తీరగా నివేదా పేతురాజ్ బాగానే నటించింది కానీ ఆ పాత్రను దర్శకుడు గొప్పగా మలచలేకపోయాడు. మురళీశర్మను సరిగా ఉపయోగించుకోలేకపోయారు. పైగా ఇలాంటి పాత్రకు అతనికి ఉన్న ఇమేజ్ ఏ రకంగానూ ఉపయోగపడదు. మిగిలినవారంత సో.. సో.. నే! రథన్ సమకూర్చిన స్వరాలు, లియో జేమ్స్ నేపథ్య సంగీతం బాగానే ఉన్నాయి. మణికందన్ సినిమాటో గ్రఫీ ఫర్వాలేదు. ఎడిటర్ గ్యారీ తన కత్తెరకు ఇంకా పని చెప్పాల్సింది. నిర్మాతలకు ఉన్న ఫేస్ వాల్యూ, విశ్వక్ సేన్ కు ఉన్న ఇమేజ్ ను దృష్టిలో పెట్టుకుని 'పాగల్'కు వెళితే మాత్రం నిరాశ తప్పదు.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

జాతీయ భావాలను మేల్కొల్పే ఉత్తమ సాహిత్యం మీరు తప్పక చదివి, పదిమందిచే చదివించదగిన పుస్తకాలు

వెల : ₹. 200/-

వెల : ₹. 300/-

వెల : ₹. 200/-

వెల : ₹. 60/-

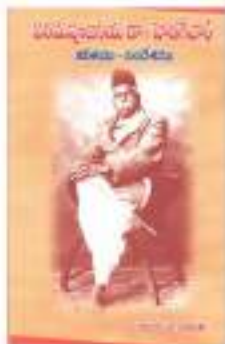
వెల : ₹. 120/-

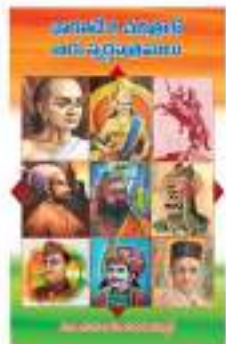
వెల : ₹. 100/-

వెల : ₹. 90/-

వెల : ₹. 90/-

వెల : ₹. 250/-

వెల : ₹. 250/-

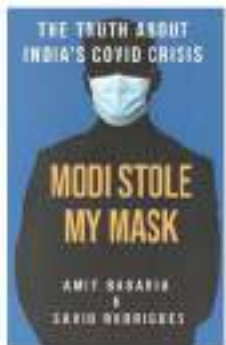
వెల : ₹. 149/-

వెల : ₹. 299/-

వెల : ₹. 395/-

వెల : ₹. 399/-

వెల : ₹. 499/-

పై పుస్తకములకు మరియు క్రొత్త, పాత నవయుగ భారతి ప్రచురణలకై సంప్రదించండి

ఫోన్ ద్వారా మీకు కావలసిన పుస్తకాలు తెలియజేయండి! లిజిష్టరు పోస్టులో అందుకోండి!!

సాహిత్య నికేతన్ : 3-4-852, కేశవనిలయం, బర్మన్ పురా, హైదరాబాద్ -27.

040-27563236, 9290127329

సాహిత్య నికేతన్ : ఏలూరు రోడ్, గవర్నరు పేట, విజయవాడ - 2, దూరవాణి : 63035 41244

From:

JAGRITI Telugu Weekly

Jagriti Bhavan, H.No.3-4-228/4/1,

Lingampally, Kachiguda, Hyderabad-500027

email : jagritiweekly@gmail.com, web : jagritiweekly.com

Date of Publication Every Monday : 23.08.2021

Date of Posting Every Friday & Saturday

Postal Regn. No. HSE/1052/2021-2023

RNI Regd. No. 3270/57

Volume : 73 Issue : 41

భారతీయ జనతా పార్టీ తెలంగాణ రాష్ట్ర అధ్యక్షులు,
కరీంనగర్ పార్లమెంట్ సభ్యులు గౌరవనీయ
శ్రీ బండి సంజయ్ అన్నగారు భాగ్యనగర్‌లోని
భాగ్యలక్ష్మి దేవాలయం నుంచి 24 ఆగస్టు 2021న
ప్రజా సంగ్రామ యాత్ర
ప్రారంభిస్తున్న సందర్భంగా
మా హృదయ పూర్వక షుభాకాంక్షలు..

హిందూ బంధువులందరికీ..
రక్షాబంధన్, కృష్ణాష్టమి, విశ్వహిందూ
పరిషత్ ఆవిర్భావ దినోత్సవ షుభాకాంక్షలు..
కార్యకర్తలు, అభిమానులు అశేషంగా
తరలిరండి.. ఈ యాత్రలో పాల్గొనండి...

బుక్కా వేణుగోపాల్, భాజపా నాయకులు, శంషాబాద్
ప్రజా సంగ్రామ యాత్ర ప్రచార కమిటీ కన్వీనర్